

Πρεσβεία της Ελλάδος στην Οττάβα
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ ΣΤΟΝ ΚΑΝΑΔΑ 2020-2021

Συντάκτρια: Δήμητρα Σχοινά, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

Οττάβα, Νοέμβριος 2020

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	4
A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Καναδά	4
A.2 Δημογραφικά Στοιχεία	11
A.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς.....	13
B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	22
B.1 Θεσμικό πλαίσιο	22
B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιριών και Διαδικασία Ίδρυσης.....	22
B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων.....	25
B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις, πρότυπα, τεχνικές προδιαγραφές) ..	26
B.1.5 Τιμολόγηση	26
B.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές)	26
B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών	29
B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων-χρηματοδοτήσεων	29
B.1.10 Εργασιακό καθεστώς	29
B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά του Καναδά.....	30
B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς.....	33
B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπίας/κοινοπραξίας	34
B.2.3 Δίκτυα Διανομής	35
B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση	35
B.2.5 Πρακτικές οδηγίες	43
B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα.....	46
B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία	47
Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ	48
Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας	48
Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων.....	48
Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων.....	48

Γ.4 Ειδικότεροι φόροι	49
Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο	50
Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ)	50
Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	51
Δ.1 Κίνητρα Επενδύσεων.....	51
Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	55
ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	56
ΣΤ.1 Τρόφιμα	56
ΣΤ.2 Ενέργεια.....	56
Ζ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	58

Α. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Α.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Καναδά

Ο Καναδάς είναι χώρα της Βόρειας Αμερικής, με έκταση σχεδόν 10 εκ. τ. χλμ., ήτοι 76 περίπου φορές περισσότερη από της Ελλάδας. Είναι ομοσπονδιακό κράτος, με πρωτεύουσα την Οττάβα. Απαρτίζεται από δέκα Επαρχίες και τρία Ομοσπονδιακά Εδάφη. Πρόκειται για τη δεύτερη σε έκταση χώρα στον κόσμο. Εκτείνεται σε έξι ζώνες ώρας, ενώ απαιτούνται περίπου επτά ώρες, για να διανύσει κανείς αεροπορικώς την απόσταση από το Χάλιφαξ της Νέας Σκωτίας μέχρι το Βανκούβερ της Βρετανικής Κολομβίας.

Βρέχεται από τρεις ωκεανούς, βόρεια από τον Αρκτικό, ανατολικά από τον Ατλαντικό και δυτικά από τον Ειρηνικό. Νότια συνορεύει με τις ΗΠΑ, έχοντας τα εκτενέστερα χερσαία σύνορα στον κόσμο, μήκους 8.891 χιλιομέτρων.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται βασικά στοιχεία για τις Επαρχίες και τα Ομοσπονδιακά Εδάφη:

Πίνακας 1: Στοιχεία Επαρχιών-Ομοσπονδιακών Εδαφών

Επαρχίες (Provinces)	Συνολική έκταση (τ.χλμ.)	Έκταση ξηράς land area (τ.χλμ)	Πληθυσμός σύμφωνα με την απογραφή της 10 ^{ης} Μαΐου 2016 (% επί του συνόλου του πληθυσμού)	Αύξηση πληθυσμού σε σύγκριση με την απογραφή του 2011	Πρωτεύουσα
 Αλμπέρτα (Alberta)	661.848 (6,6%)	640.330,46	4.067.175 (11,6%)	+11,6%	Έντμοντον (Edmonton)
 Βρετανική Κολομβία (British Columbia)	944.735 (9,5%)	922.503,01	4.648.055 (13,2%)	+5,6%	Βικτωρία (Victoria)
 Μανιτόπα (Manitoba)	647.797 (6,5%)	552.370,99	1.278.365 (3,6%)	+5,8%	Γουίνιπεγκ (Winnipeg)
 Νιου Μπράνσγουικ (New Brunswick)	72.908 (0,7%)	71.388,81	747.101 (2,1%)	-0,5%	Φρέντρικτον (Fredericton)
 Νέα Γη και Λαμπραντόρ (Newfoundland and Labrador)	405.212 (4,1%)	370.514,08	519.716 (1,5%)	+1%	Άγιος Ιωάννης (St. John's)
 Νέα Σκωτία (Nova Scotia)	55.284 (0,6%)	52.942,27	923.598 (2,6%)	+0,2%	Χάλιφαξ (Halifax)
 Οντάριο (Ontario)	1.076.395 (10,8%)	908,699.33	13.448.494 (38,3%)	+4,6%	Τορόντο (Toronto)
 Νήσος του Πρίγκιπα Εδουάρδου (Prince Edward Island)	5.660 (0,1%)	5.686,03	142.907 (0,41%)	1,9%	Σάρλοτταουν (Charlottetown)
 Κεμπέκ (Québec)	1.542.056 (15,4%)	1.356.625,27	8,164,361 (23,2%)	+3,3%	Πόλη του Κεμπέκ (Québec City)
 Σασκάτσουαν (Saskatchewan)	651.036 (6,5%)	588.243,54	1.098.352 (3,1%)	+6,3%	Ρεγγίνα (Regina)
Ομοσπονδιακά Εδάφη (Territories)	Συνολική έκταση (τ.χλμ.)	Έκταση ξηράς land area (τ.χλμ)	Πληθυσμός σύμφωνα με την απογραφή της 10^{ης} Μαΐου 2016	Αύξηση πληθυσμού σε σύγκριση με την απογραφή του 2011	Πρωτεύουσα
 Βορειοδυτικά Εδάφη (Northwest Territories)	1.346.106 (13,5%)	1.143.793,86	41.786 (0,12%)	+0,8%	Γέλοουναϊφ (Yellowknife)
 Νούναβουτ (Nunavut)	2.038.722 (21%)	1.877.778,53	35.944 (0,1%)	+12,7%	Ικαλούιτ (Ikaluit)
 Γιούκον (Yukon)	482.443 (4,8%)	474.712,68	35.874 (0,1%)	+5,8%	Γουάιτχορς (Whitehorse)

	Καναδάς (Canada)	9.984.670 (100%)	8.965.588,85	35.151.728 (100%)	+5%	Οττάβα (Ottawa)
---	-----------------------------	-----------------------------	---------------------	------------------------------	------------	----------------------------

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Καναδά (Statistics Canada) / Επεξεργασία: Γρ. ΟΕΥ Οττάβας

Χάρη στην τεράστια έκτασή του, ο Καναδάς διαθέτει τοπία εκπληκτικής ποικιλομορφίας. Η δυτική ακτή (Βρετανική Κολομβία) έχει εύκρατο κλίμα, με σχετικά ξηρά καλοκαίρια και ήπιους, βροχερούς χειμώνες. Στο κέντρο της χώρας οι πεδιάδες (Alberta, Saskatchewan et Manitoba) έχουν ηπειρωτικό κλίμα: μακρύ και κρύο χειμώνα, σύντομα και ζεστά καλοκαίρια με αραιές βροχοπτώσεις. Στο κέντρο της ανατολικής πλευράς της χώρας, οι λόφοι και τα βραχώδη οροπέδια, που καλύπτουν μεγάλη έκταση, συνορεύουν με τον κόλπο του Hudson. Στην εν λόγω περιοχή, είναι διακριτές οι τέσσερις εποχές του χρόνου. Κρύους χειμώνες και υγρά καλοκαίρια έχουν οι πεδινές εκτάσεις του ποταμού Αγίου Λαυρεντίου (Saint Lawrence) και των Μεγάλων Λιμνών (Κεμπέκ και Οντάριο). Οι παραθαλάσσιες Επαρχίες (New Brunswick, Νέα Σκωτία και Νήσος του Πρίγκιπα Εδουάρδου) καθώς και η Επαρχία Νέα Γη και Λαμπραντόρ έχουν σύντομα, δροσερά καλοκαίρια και γενικά μακρείς, ήπιους χειμώνες. Οι λόφοι και τα βραχώδη οροπέδια του Ατλαντικού βρίσκονται σε χαμηλά υψόμετρα, σε σύγκριση με την οροσειρά της Βρετανικής Κολομβίας: Το όρος Jacques-Cartier, η υψηλότερη κορυφή των Απαλαχίων Ορέων, φθάνει μόλις τα 1.268 μέτρα. Στον βόρειο Καναδά, καταγράφονται ακραίες ψυχρές θερμοκρασίες.

Μεταφορές

Ο Καναδάς διαθέτει **οδικό δίκτυο** περίπου 900.000 χιλιομέτρων, το οποίο εκτείνεται κατά 75% σε τέσσερις επαρχίες (Οντάριο, Κεμπέκ, Σασκάτσουαν και Αλμπέρτα). Σύμφωνα με το Σύνταγμα, οι δρόμοι υπάγονται στην επαρχιακή δικαιοδοσία, ενώ οι επαρχιακές και δημοτικές αρχές είναι αρμόδιες για την κατασκευή και συντήρηση σχεδόν ολόκληρου του οδικού δικτύου. Στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση υπάγονται μόνο κάποια μεγάλα έργα (όπως γέφυρες) καθώς και οι δρόμοι των εθνικών πάρκων. Οι βασικές οδικές αρτηρίες εκτείνονται σε περισσότερα από 38.000 χλμ, για την κατασκευή και συντήρηση των οποίων φέρει ευθύνη το Εθνικό Σύστημα Οδών (NHS-National Highway System). Οι οδικές μεταφορές είναι ζωτικής σημασίας για τις σημαντικές βιομηχανίες του Καναδά, ενώ η πλειοψηφία των εμπορευματικών μεταφορών, μεταξύ Καναδά και ΗΠΑ, πραγματοποιείται οδικώς.

Το **σιδηροδρομικό δίκτυο** του Καναδά αποτελείται από ομοσπονδιακές και επαρχιακές σιδηροδρομικές γραμμές συνολικού μήκους περίπου 48.000 χλμ. Οι δύο κυριότερες εταιρείες διαχείρισης του δικτύου είναι οι: CN (εταιρεία εθνικών σιδηροδρομικών γραμμών Καναδά) και CP (Καναδικός Σιδηρόδρομος Ειρηνικού). Οι προδιαγραφές του δικτύου είναι ίδιες με των ΗΠΑ, ενώ δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην μεταφορά εμπορευμάτων. Το канаδικό σιδηροδρομικό δίκτυο κατέχει την τέταρτη θέση παγκοσμίως ως προς τον όγκο των μεταφερόμενων εμπορευμάτων και την πέμπτη σε σχέση με το μήκος του σιδηροδρομικού δικτύου. Ετησίως, μεταφέρονται, μέσω χερσαίων υπεραστικών μεταφορών, 75 εκατομμύρια επιβάτες και πλέον του 70% των εμπορευμάτων. Το σιδηροδρομικό δίκτυο αποτελεί το ασφαλέστερο μέσο μεταφοράς στον Καναδά για την κυκλοφορία εμπορευμάτων. Ο Καναδάς συνεχίζει καινοτόμες δράσεις ενίσχυσης των υποδομών, ώστε να βελτιωθεί η ενεργειακή απόδοση του σιδηροδρομικού δικτύου και να επιτευχθεί η δυνατόν μεγαλύτερη ασφάλεια.

Οι **αστικές συγκοινωνίες** υπάγονται στην δικαιοδοσία των Επαρχιών και των επιμέρους Δήμων. Λόγω αραιοκατοίκησης, οι περισσότερες πόλεις παρέχουν υπηρεσίες μεταφοράς κοινού με τη χρήση λεωφορείων, πούλμαν, τρόλεϋ, τραμ, ελαφρών και βαρέων σιδηροδρομικών και οδικών υποδομών. Περιορισμένος αριθμός πόλεων έχει πραγματοποιήσει επενδύσεις σε συστήματα υπογείων μετακινήσεων (μετρό), καθώς το κόστος τους είναι υψηλό και δυσανάλογο ως προς τη δυνατότητα εξυπηρέτησης των αναγκών των πολιτών. Συνήθως, προτιμάται, ως επί το πλείστον, η οχούμενη μετακίνηση.

Το **εναέριο δίκτυο** του Καναδά είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένο και εκτεταμένο, καταλαμβάνοντας την τέταρτη θέση παγκοσμίως. Το Εθνικό Δίκτυο Αεροδρομίων (National Airports System - NAS) αποτελείται από 26 αεροδρόμια (http://www.cacairports.ca/canadas_airports), τα οποία ανήκουν στο ομοσπονδιακό κράτος, ενώ, από το 2003, η διαχείρισή τους έχει περάσει στην τοπική αυτοδιοίκηση. Υπάρχουν, επίσης, κι άλλα μικρότερα αεροδρόμια, την κυριότητα των οποίων έχουν οι τοπικές αρχές.

Τα 26 αεροδρόμια που ανήκουν στο Εθνικό Δίκτυο NAS συγκεντρώνουν περίπου το 94% της εναέριας εμπορικής κίνησης και το μεγαλύτερο αριθμό επιβατών. Τα μεγαλύτερα αεροδρόμια του Καναδά είναι: Toronto Pearson International, Vancouver International και Montréal Pierre Elliot Trudeau International.

Οι **θαλάσσιες και ποτάμιες μεταφορές** είναι σημαντικές για την εξυπηρέτηση του εμπορίου, καθώς η χώρα συνορεύει με τρεις ωκεανούς και βρέχεται από τον πλωτό ποταμό Άγιο Λαυρέντιο, μήκους 1.197 χλμ., ο οποίος ενώνει τις Μεγάλες Λίμνες με τον Ατλαντικό Ωκεανό. Η «υδάτινη λεωφόρος» St. Lawrence είναι βαρύνουσας σημασίας για την καναδική οικονομία, καθώς εξυπηρετεί την αγορά της ανατολικής Βόρειας Αμερικής και παρέχει στις φορτωτικές εταιρείες τη δυνατότητα άμεσης πρόσβασης στο Μόντρεαλ, το Τορόντο, το Buffalo, το Ντιτρόιτ, το Σικάγο και το Duluth.

Ο Καναδάς διαθέτει περισσότερα από 300 λιμάνια. Η διαχείρισή τους υπάγεται στις 18 Λιμενικές Αρχές της χώρας (Canada Port Authorities-CPA, <https://www.tc.gc.ca/eng/programs/ports-canadaportauthorities-1107.htm>), οι οποίες είναι αυτόνομες ομοσπονδιακές αρχές. Το μεγαλύτερο λιμάνι του Καναδά είναι το λιμάνι του Μέτρο Βανκούβερ, το οποίο προήλθε από τη συνένωση των λιμένων Βανκούβερ και Fraser το 2008. Λόγω της γεωγραφικής του θέσης, συγκεντρώνει μεγάλο μέρος του καναδικού εμπορίου πετρελαίου και μονοπωλεί ουσιαστικά το εμπόριο με την Ασία. Από την πλευρά του Ατλαντικού, υπάρχουν οι διεθνείς λιμένες του Μόντρεαλ και του Χάλιφαξ, με συγκριτικό πλεονέκτημα την εγγύτητα των συμπληρωματικών μέσων μεταφοράς.

Φυσικοί πόροι

Ο Καναδάς είναι ο πέμπτος μεγαλύτερος παραγωγός πετρελαίου στον κόσμο με σημαντικά αποθέματα ορυκτών πόρων. Έτσι, κατατάσσεται μεταξύ των κορυφαίων παραγωγών ουρανίου (Σασκάτσουαν), νικελίου, σιδήρου, ποτάσας και κοβαλτίου παγκοσμίως, η ζήτηση των οποίων βαίνει διαρκώς αυξανόμενη. Ο τομέας ενέργειας αντιπροσωπεύει το 7% σχεδόν του καναδικού ΑΕΠ.

Επιπλέον, στον Καναδά συγκεντρώνεται το 20% των αποθεμάτων γλυκού νερού, παγκοσμίως, στην περιοχή των Μεγάλων Λιμών και το 7% των αποθεμάτων ανανεώσιμων γλυκών υδάτων. Η χώρα διαθέτει, επίσης, τις μεγαλύτερες σε μήκος ακτές διεθνώς (ακτογραμμή 202.080 χιλιομέτρων).

Οι εν λόγω υδάτινοι πόροι αποφέρουν ετήσιο κύκλο εργασιών 15 δισεκατομμυρίων δολλαρίων. Στον εν λόγω τομέα δραστηριοποιούνται 8.000 επιχειρήσεις, που προσφέρουν εργασία σε 220.000 περίπου άτομα.

Με δασώδη έκταση περίπου 348 εκατομμυρίων εκταρίων, η канаδική δασική βιομηχανία αντιπροσωπεύει το 2% σχεδόν του ΑΕΠ. Οι δασικές εκτάσεις αναλογούν στο 9% περίπου της παγκόσμιας δασικής κάλυψης. Λόγω των πολλών μέτρων προστασίας και βιώσιμης διαχείρισης που έχει θεσπίσει ο Καναδάς, ο ρυθμός αποδάσωσης στη χώρα αναλογεί σε ποσοστό 0,3% του παγκόσμιου ρυθμού αποδάσωσης. Επιπλέον, η δασική βιομηχανία συμβάλλει στην ανατροφοδότηση της αγοράς εργασίας. Στον υπό εξέταση τομέα, απασχολούνται πλέον των 215.000 εργαζομένων.

Γεωργία

Με περίπου 205.000 αγροτικές εκμεταλλεύσεις, η γεωργία συνεισφέρει σημαντικά στην канаδική οικονομία.

Συνιστά τον ακρογωνιαίο λίθο του αγροτικού τομέα και των γεωργικών προϊόντων διατροφής, των οποίων η συνολική συνεισφορά στο ΑΕΠ ανέρχεται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 6%. Ο Καναδάς συγκαταλέγεται στους πέντε μεγαλύτερους εξαγωγείς γεωργικών και αγροτοβιομηχανικών προϊόντων διεθνώς.

Ο τομέας αυτός τυγχάνει κρατικής στήριξης, ενώ, παράλληλα, απολαμβάνει ομοσπονδιακών και επαρχιακών χρηματοδοτήσεων και επενδύσεων, ιδίως στην έρευνα και την ανάπτυξη. Ο κύριος όγκος της γεωργικής παραγωγής περιλαμβάνει σιτηρά (σιτάρι, κριθάρι, καλαμπόκι, βρώμη, σίκαλη), ελαιούχους σπόρους (κράμβη, σόγια και λιναρόσπορο), φρούτα και λαχανικά, όσπρια, κόκκινο κρέας, πουλερικά και προϊόντα γαλακτοκομικών προϊόντων.

Βιομηχανία

Ο Καναδάς έχει αναπτύξει μια διαφοροποιημένη και καινοτόμο βιομηχανία σε ποικίλους τομείς, όπως αεροδιαστημική, διαστημικό τομέα, βιοτεχνολογία, χημικά και πλαστικά, υγεία, γεωργία και περιβάλλον. Αυτός ο τεχνολογικός πλούτος τροφοδοτείται από ένα δίκτυο κορυφαίων Πανεπιστημίων και εξειδικευμένων τεχνολογικών κέντρων. Канаδικές εταιρείες, όπως η Bombardier, η CAE, η BlackBerry Limited και η McCain είναι από τις πιο ισχυρές στον κόσμο στον κλάδο τους. Ο βιομηχανικός τομέας αντιπροσωπεύει χονδρικά το 1/4 του ΑΕΠ του Καναδά.

Οι βιομηχανίες, για την παραγωγική γραμμή των οποίων είναι απαραίτητη η χρήση μετάλλων/μεταλλευμάτων, είναι κομβικής σημασίας για τον канаδικό βιομηχανικό τομέα. Συνήθως, οι εγκαταστάσεις τους βρίσκονται πλησίον κέντρων εξόρυξης πόρων και λιμένων θαλάσσιων μεταφορών. Ειδικότερα, ο εν λόγω τομέας αφορά κυρίως στις ακόλουθες βιομηχανίες: σιδηροδρομική βιομηχανία (Μόντρεαλ και Χάμιλτον), βιομηχανία μεταποίησης γεωργικών προϊόντων (Οντάριο και Winnipeg), αυτοκινητοβιομηχανία (Windsor, Τορόντο και Μόντρεαλ), αεροδιαστημική βιομηχανία (Μόντρεαλ) και ναυπηγική βιομηχανία (Κεμπέκ).

Έχοντας επίγνωση της σημασίας των νέων τεχνολογιών, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση επενδύει στην έρευνα και την ανάπτυξη, δημιουργώντας καινοτόμες βιομηχανικές ομάδες σε μεγάλες πόλεις

(Μόντρεαλ, Βανκούβερ και νότιο Οντάριο). Οι τομείς της βιοϊατρικής και της αυτοκινητοβιομηχανίας εξαρτώνται, σε μεγάλο βαθμό, από τις επενδύσεις και τη βιομηχανική παραγωγή των ΗΠΑ.

Υπηρεσίες

Ο τομέας των υπηρεσιών συνιστά το σημαντικότερο τμήμα της καναδικής οικονομίας και συμβάλλει περίπου στα 2/3 του ΑΕΠ. Τέσσερις στους πέντε Καναδούς εργάζονται στον τριτογενή τομέα. Η πληροφορική, οι τηλεπικοινωνίες, οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, ο ασφαλιστικός τομέας είναι τομείς, στους οποίους ο Καναδάς έχει αξιόλογες επιδόσεις. Το Τορόντο αποτελεί διεθνές χρηματοπιστωτικό κέντρο, συναγωνιζόμενο επαξίως το Μόντρεαλ.

Βασικά στοιχεία για τον Καναδά αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 2: Βασικά στοιχεία για τον Καναδά

ΚΑΝΑΔΑΣ	
Έκταση	9.984.670 τ.χλμ.
Πληθυσμός	38.005.238 (εκτίμηση 1.7.2020) Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Καναδά
Πρωτεύουσα	Οττάβα
Θρήσκευμα	67,28% Χριστιανοί (εκ των οποίων 38,78% Ρωμαιοκαθολικοί) 23,87% Άθεοι
Κυριότερα αστικά κέντρα	Τορόντο (Επαρχία Οντάριο) Μόντρεαλ (Επαρχία Κεμπέκ) Βανκούβερ (Επαρχία Βρετανικής Κολομβίας) Calgary (Επαρχία Alberta) Οττάβα-Γκατινό (Επαρχίες Οντάριο και Κεμπέκ)
Εθνικό νόμισμα	Καναδικό δολλάριο Μέση ισοτιμία 2019: 1 ευρώ = 1,4856\$CAN Πηγή: Bank of Canada
Πολίτευμα	Ομοσπονδιακή Βασιλευόμενη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία
Μονάρχης	Βασίλισσα Ελισάβετ II
Γενικός Κυβερνήτης	Την βασίλισσα εκπροσωπεί ο Γενικός Κυβερνήτης του Καναδά. Από 2.10.2017 την θέση κατέχει η κυρία Julie Payette.
Πρωθυπουργός	Justin Trudeau
Ανεξαρτησία από το Η.Β.	1 ^η Ιουλίου 1867
Νομοθετικά Σώματα	Υπάρχουν δύο Νομοθετικά Σώματα: α) το Κοινοβούλιο (lower house) και β) η Γερουσία (upper house).
Δικαιοσύνη	Ανώτατος Επικεφαλής της Δικαστικής Αρχής: Right Honourable Richard Wagner (από 18/12/2017).
Διοικητική Διάρθρωση	Υπάρχουν τρία επίπεδα διοικητικής διάρθρωσης: -Ομοσπονδιακό -Επαρχιακό/Εδαφικό -Δημοτικό

	Τομείς εθνικής και διεθνούς εμβέλειας που εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης είναι, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθοι: εξωτερική πολιτική, άμυνα, πολιτογράφηση, ποινικό δίκαιο, εμπόριο και τηλεπικοινωνίες μεταξύ των Επαρχιών, νομισματική πολιτική. Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση και οι Επαρχίες έχουν συντρέχουσα αρμοδιότητα στους τομείς που αφορούν στη γεωργία και τη μετανάστευση. Οι Κυβερνήσεις των Επαρχιών έχουν την αποκλειστική αρμοδιότητα σε θέματα εκπαίδευσης, υγείας, φυσικών πηγών (natural resources), ιδιοκτησίας και δικαιωμάτων του πολίτη, λεωφόρων. Στην αρμοδιότητά τους υπάγονται οι Δήμοι. Παρόμοιες αρμοδιότητες έχουν και οι Κυβερνήσεις των Ομοσπονδιακών Εδαφών.
Εκλογικό σύστημα	Ο Γενικός Κυβερνήτης διορίζεται από τον αρχηγό του Κράτους (από την Α.Μ. Βασίλισσα Ελισάβετ Β΄) με τη σύμφωνη γνώμη του Πρωθυπουργού. Εκλογές διενεργούνται για την ανάδειξη μελών του Ομοσπονδιακού Κοινοβουλίου (House of Commons), καθώς και για την ανάδειξη των κυβερνήσεων σε επίπεδο Επαρχιών και Εδαφών. Οι τελευταίες ομοσπονδιακές εκλογές διεξήχθησαν την 21^η Οκτωβρίου 2019.
Μέσος Μισθός	Ο μέσος ετήσιος μισθός το 2019 διαμορφώθηκε σε περίπου 52.600 CAD. Ο μέσος μηνιαίος μισθός κυμαίνεται στα 4.114,00 CAD (1.028,50 CAD εβδομαδιαίως) και το μέσο ωρομίσθιο 27,83 CAD. Από 1/10/2019, το κατώτατο ωρομίσθιο είναι \$13,85 CAD. Πηγή: Statistics Canada
Επίσημες γλώσσες	Αγγλική και γαλλική
Οικονομικό έτος	1 ^η Απριλίου – 31 ^η Μαρτίου
Ωρα	Υπάρχουν 6 ζώνες ώρας στον Καναδά. Η διαφορά ώρας με την Ελλάδα είναι από -5:30 (Newfoundland) μέχρι -10 ώρες (Βανκούβερ). Η διαφορά ώρας μεταξύ Οττάβας-Αθήνας είναι μείον επτά (-7) ώρες.
Δημόσιες Αργίες	1^η Ιανουαρίου (Νέο Έτος) Ημέρα της Οικογένειας (στις περισσότερες Επαρχίες 3^η Δευτέρα Φεβρουαρίου) Μεγάλη Παρασκευή και Δευτέρα του Καθολικού Πάσχα Εορτασμός επετείου γενεθλίων της Βασίλισσας Victoria (Victoria day), ήτοι Δευτέρα που προηγείται της 25^{ης} Μαΐου Εθνική Εορτή Καναδά: 1^η Ιουλίου Civic Holiday 1^η Δευτέρα Αυγούστου Ημέρα Εργασίας 1^η Δευτέρα Σεπτεμβρίου Ημέρα Ευχαριστιών 2^η Δευτέρα Οκτωβρίου Remembrance Day 11/11 Χριστούγεννα 25/12 Δεύτερη ημέρα Χριστουγέννων 26/12
Συμμετοχή Καναδά σε Διεθνείς Οργανισμούς (ενδεικτικός κατάλογος)	Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) Οργανισμός Αμερικανικών Κρατών (ΟΑΣ) Συμβούλιο για την Αρκτική στο πλαίσιο του ΟΗΕ Οικονομική Συνεργασία Ασίας-Ειρηνικού (APEC) Ένωση των Εθνών της Νοτιοανατολικής Ασίας (ASEAN) Κοινοπολιτεία Γαλλοφωνία (Francophonie)

G7 G20 Διαμερικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (IDB) Διεθνής Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO) Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο Οργανισμός Βορειοατλαντικού Συμφώνου (NATO) Order of Malta Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD) Οργάνωση του ΟΗΕ για την Εκπαίδευση, την Επιστήμη και τον Πολιτισμό (UNESCO) Παγκόσμια Τράπεζα Διεθνής Οργανισμός Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (IRENA)

A.2 Δημογραφικά Στοιχεία

Σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία του Καναδά, ο πληθυσμός ανήρχετο σε 38.005.238 κατοίκους την 1^η Ιουλίου 2020. Το 81% περίπου διαβίει σε αστικές περιοχές. Το προσδόκιμο ζωής υπολογίζεται στα 79 έτη για τους άνδρες και 84 για τις γυναίκες.

Η πυκνότητα/αναλογία του πληθυσμού ως προς την έκταση της χώρας είναι περίπου 3,6 άτομα ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο. Πολλές περιοχές είναι αραιοκατοικημένες, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού συγκεντρώνεται στα νότια σύνορα με τις ΗΠΑ.

Τα κυριότερα αστικά κέντρα βρίσκονται στο νότιο τμήμα της χώρας, σε κοντινή απόσταση από τις ΗΠΑ. Πρόκειται για τις πόλεις Τορόντο, Μόντρεαλ, Βανκούβερ, Κάλγκαρυ, Οττάβα/Γκατινό και Έντμοντον. Οι πιο πολυπληθείς Επαρχίες, οι οποίες συγκεντρώνουν το 86% του συνολικού πληθυσμού, είναι οι: Κεμπέκ, Οντάριο, Βρετανική Κολομβία και Αλμπέρτα. Οι λιγότερο κατοικημένες περιοχές είναι τα Ομοσπονδιακά Εδάφη, τα οποία συγκεντρώνουν μόλις το 0,3% του πληθυσμού.

Η καναδική κοινωνία είναι πολυπολιτισμική. Η έντονη μετανάστευση των τελευταίων δεκαετιών οδήγησε στην αύξηση του αριθμού των αλλοδαπών και των εθνικών ομάδων που εκπροσωπούν. Σήμερα, το ποσοστό των μεταναστών αντιπροσωπεύει το 22% περίπου του συνολικού πληθυσμού.

Οι πιο πολυπληθείς εθνικές ομάδες είναι εκείνες των Κινέζων και των Νοτιοασιατών. Αναμένεται, δε, διπλασιασμός του αριθμού Δυτικοασιατών, Κορεατών και Αράβων, κατά τα προσεχή έτη.

Ο αυτόχθον πληθυσμός, αβορίγινες (aboriginals), καταλαμβάνει ποσοστό της τάξεως του 3,8% του καναδικού πληθυσμού, παρουσιάζοντας, όμως, αυξητικές τάσεις. Το 60% των αβοριγίνων είναι Ινδιάνοι της Βόρειας Αμερικής.

Με γνώμονα τον ρυθμό εισδοχής μεταναστών και σε συνδυασμό με την υπογεννητικότητα, εκτιμάται ότι ο πληθυσμός του Καναδά θα φθάσει τα 42,5 εκ. το 2056.

Το προσδόκιμο ζωής ανέρχεται σε 79,3 έτη για τους άνδρες και 84,7 για τις γυναίκες.

Πίνακας 3: Κυριότερα αστικά κέντρα

Επαρχίες (Provinces)		Πρωτεύουσα	Κυριότερα αστικά κέντρα
	Αλμπέρτα (Alberta)	Έντμοντον (Edmonton)	Calgary, Edmonton
	Βρετανική Κολομβία (British Columbia)	Βικτωρία (Victoria)	Kelowna, Vancouver, Victoria
	Μανιτόμπα (Manitoba)	Γουίνιπεγκ (Winnipeg)	Winnipeg
	Νιου Μπράνσγουικ (New Brunswick)	Φρέντρικτον (Fredericton)	Fredericton, Moncton, Saint John
	Νέα Γη και Λαμπραντόρ (Newfoundland and Labrador)	Άγιος Ιωάννης (St. John's)	St John's
	Νέα Σκωτία (Nova Scotia)	Χάλιφαξ (Halifax)	Halifax
	Οντάριο (Ontario)	Τορόντο (Toronto)	Barrie, Hamilton, Kitchener, London, Ottawa, Toronto, Waterloo
	Νήσος του Πρίγκιπα Εδουάρδου (Prince Edward Island)	Σάρλοτταουν (Charlottetown)	
	Κεμπέκ (Québec)	Πόλη του Κεμπέκ (Québec City)	Montreal, Québec City
	Σασκάτσουαν (Saskatchewan)	Ρεγγίνα (Regina)	Regina, Saskatoon
Ομοσπονδιακά Εδάφη (Territories)		Πρωτεύουσα	
	Βορειοδυτικά Εδάφη (Northwest Territories)	Γέλοουνάϊφ (Yellowknife)	
	Νούναβουτ (Nunavut)	Ικαλούιτ (Ikaluit)	
	Γιούκον (Yukon)	Γουάιτχορς (Whitehorse)	

Α.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς

Σύμφωνα με την Έκθεση Νομισματικής Πολιτικής της Κεντρικής Τράπεζας του Καναδά, που δημοσιεύθηκε στις 22.01.2020, το βασικό επιτόκιο διατηρήθηκε σταθερό στο 1,75%. Η συγκρατημένη ανάκαμψη εντός του 2019, μετά από δύο «πενιχρά» τρίμηνα, αποδόθηκε κυρίως στην παροδική άνοδο των εξαγωγών προϊόντων ενέργειας. Λόγω της δυσμενούς επίδρασης των εμπορικών διενέξεων στο διεθνές εμπόριο και της αβεβαιότητας που αυτές συνεπάγοντο για τις καναδικές εξαγωγές και τις επιχειρηματικές επενδύσεις, ο ρυθμός ανάπτυξης για το 2019 διαμορφώθηκε στο 1,68%, ενώ ανεμένετο ότι θα φθάσει το 2% το 2020, βάσει εκτιμήσεων της Κεντρικής Τράπεζας πριν το ξέσπασμα της πανδημίας (covid-19) τον Μάρτιο 2020. Επίσης, κατά τους πρώτους μήνες του 2020, η αγορά εργασίας παρουσίαζε θετική εικόνα με ταυτόχρονη αύξηση μισθών. Η ανάκαμψη της αγοράς κατοικιών, σε συνδυασμό με την ενίσχυση της κατανάλωσης, προεβλέπετο ότι θα είχε καθοριστική συμβολή στην αύξηση της οικονομικής ανάπτυξης του Καναδά, εντός του 2020, βάσει των τότε ισχυουσών συνθηκών, προ πανδημίας.

Πίνακας 4: Βασικά οικονομικά μεγέθη Καναδά

	2015	2016	2017	2018	2019
Ονομαστικό ΑΕΠ (δισ. CAD)	1.819,35	1.838,74	1.897,64	1.939,59	1.972,19
Μεταβολή ΑΕΠ	0,70%	1,07%	3,20%	2,21%	1,68%
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (CAD)	55.750	56.169	58.607	59.879	-
Ανεργία	6,9%	7,0%	6,3%	5,8%	5,7%
Πληθωρισμός	1,1%	1,4%	1,6%	2,3%	1,9%
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)*	-0,06	-0,45	-0,13	-0,4	-0,39
Χρέος Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)*	30,1	29,9	28,9	31,4	30,8 (2018-2019) 31 (2019-2020)
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% ΑΕΠ) σε δισ. CAD	-69,57 (-3,8%)	-62,55 (-3,4%)	-60,19 (-3,17%)	-55,50 (-2,86%)	-47,00 (-2,38%)
Συναλλαγματική ισοτιμία CAD/Ευρώ	1,42	1,47	1,4650	1,5302	1,4856
Συναλλαγματική ισοτιμία CAD/USD	1,28	1,32	1,2986	1,2957	1,3269
Βασικό επιτόκιο	0,5%	0,5%	1%	1,75%	1,75%
Συναλλαγματικά διαθέσιμα (σε δισ. \$ ΗΠΑ)	79,75	82,72	86,63	83,93	85,30

Πηγές: Στατιστική Υπηρεσία Καναδά (StatCan), Κεντρική Τράπεζα Καναδά (Bank of Canada), Υπουργείο Οικονομικών, www.statista.com

*Δεδομένου ότι το οικονομικό έτος στον Καναδά ξεκινά την 1^η Απριλίου και λήγει την 31^η Μαρτίου, στη στήλη «2015» επιπίπτει το οικονομικό έτος 2014-2015, στη στήλη «2016» το οικονομικό έτος 2015-2016 κ.ο.κ.

Οικονομικό Έτος 4/2019-3/2020

Ο Προϋπολογισμός Οικονομικού Έτους 2019-2020 της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης, ο οποίος δημοσιεύθηκε στις 19 Μαρτίου 2019, χαρακτηρίστηκε ως «αρκετά εσωστρεφής». Με τίτλο

«Επενδύοντας στη μεσαία τάξη» (*Investing in the middle class*), επικεντρώθηκε στις νέες θέσεις εργασίας, την υγειονομική περίθαλψη, την τρίτη ηλικία και τη στέγαση (<https://budget.gc.ca/2019/docs/plan/toc-tdm-en.html>).

Ο Προϋπολογισμός, «εμφορούμενος από πνεύμα εκλογών», όπως έχει ειπωθεί από οικονομικούς αναλυτές, εστίαζε το ενδιαφέρον του σε θέματα που απασχολούσαν τη μεσαία τάξη καθώς και το ευρύτερο φάσμα ψηφοφόρων. Οι συνολικές δαπάνες, σε βάθος πενταετίας, θα ανήρχοντο σε 22,8 δισεκατομμύρια δολάρια, ενώ το έλλειμμα, για το οικονομικό έτος 2019-20, θα διαμορφωνόταν σε 19,8 δισ. δολάρια.

Μεταξύ άλλων, δόθηκαν κίνητρα για την αγορά αυτοκινήτων με μηδενικές εκπομπές ή για την αναβάθμιση οικημάτων, ώστε να καταστούν ενεργειακά πιο αποδοτικά.

Επιπρόσθετα, είχε προταθεί δαπάνη 130 εκατομμυρίων δολλαρίων, σε διάστημα πέντε ετών, αρχής γενομένης από το τρέχον έτος, για την εγκατάσταση νέων σταθμών επαναφόρτισης και ανεφοδιασμού ηλεκτρικών οχημάτων και οχημάτων κυψελών καυσίμου υδρογόνου σε απομακρυσμένες τοποθεσίες, χώρους εργασίας, δημόσιους χώρους στάθμευσης και εμπορικά και οικιστικά κτίρια.

Ο Προϋπολογισμός του 2019 περιελάμβανε, επίσης, ένα σχέδιο δαπάνης 1,01 δισ. δολλαρίων μέσω του Ταμείου «Green Municipal Fund», προς την Ομοσπονδία Καναδικών Δήμων, στο πλαίσιο εφαρμογής μεγάλων κοινοτικών και δημοτικών ενεργειακών προγραμμάτων.

Επιπρόσθετα, είχαν προβλεφθεί οικονομικές ενισχύσεις προς τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και τους συνδρομητές εντύπου και ηλεκτρονικού τύπου.

Από τους λιγότερο ευνοούμενους ήταν οι *έχοντες ετήσιο εισόδημα άνω των 250.000 δολλαρίων*. Σημειώνεται ότι δεν υπήρχε πρόβλεψη μείωσης των συντελεστών φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων.

Επιπλέον, η Κυβέρνηση, αλλάζοντας το φορολογικό καθεστώς, πρότεινε τον *περιορισμό χρήσης δικαιωμάτων προαίρεσης* αγοράς μετοχών από εργαζομένους, που ουσιαστικά αποτελεί μία εναλλακτική μορφή αποζημίωσης.

Αντίθετα προς τις προσδοκίες που είχαν εκφραστεί, κατά την εκπόνηση του Προϋπολογισμού, δεν προβλέφθηκαν φορολογικές ελαφρύνσεις *ιδιοκτητών μικρών επιχειρήσεων*.

Εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού στον Καναδά από τον Μάρτιο 2020, ανεστάλη η κατάθεση του Ομοσπονδιακού Προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 4/2020-3/2021, ο οποίος αναμένεται να δημοσιευθεί τέλη Νοεμβρίου 2020. Ωστόσο, στον Λόγο του Θρόνου που παρουσιάστηκε από τη Γενική Κυβερνήτη του Καναδά, κ. Julie Payette, την 23^η Σεπτεμβρίου 2020, υπάρχουν αρκετές αναφορές σε θέματα που άπτονται της καναδικής οικονομίας.

Λόγος του Θρόνου (23.9.2020) – Οικονομικές πτυχές

Ο Λόγος του Θρόνου, ο οποίος σηματοδοτεί την έναρξη της κοινοβουλευτικής περιόδου, συνιστά ένα σύνολο προγραμματικών δηλώσεων της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης, οι οποίες αφορούν σε τέσσερις άξονες, ήτοι α) αποτελεσματική αντιμετώπιση της πανδημίας με γνώμονα την προστασία των Καναδών, β) οικονομική στήριξη των εργαζομένων και των επιχειρήσεων, γ) δημιουργία ενός πιο

ισχυρού και ανθεκτικού Καναδά, εστιάζοντας στην ενίσχυση της μεσαίας τάξης και δ) ανάδειξη των αρχών και αξιών που διέπουν το καναδικό έθνος.

Ειδικότερα ως προς τις οικονομικές πτυχές, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Ο οικονομικός αντίκτυπος της πανδημίας είναι ήδη χειρότερος από εκείνον της χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο Λόγο του Θρόνου, οι οικονομικές επιπτώσεις θα μπορούσαν να ήταν δυσμενέστερες, αν είχαν ληφθεί λιγότερα μέτρα. Ως γνωστόν, ο Καναδάς εισήλθε στην κρίση, ευρισκόμενος σε ισχυρή δημοσιονομική θέση έναντι άλλων ισχυρών οικονομικά κρατών. Ως εκ τούτου, είχε ελευθερία κινήσεων ως προς την λήψη ουσιαστικών και αποτελεσματικών μέτρων ανακούφισης και στήριξης των εργαζομένων και των επιχειρήσεων (πχ CERB, CEWS κ.ά.).

Ως προς τη δυνατότητα επίτευξης δημοσιονομικής βιωσιμότητας, αναφέρεται ότι βασίζεται όχι μόνο στο ήδη χαμηλό επίπεδο των επιτοκίων, αλλά και στη βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη πολιτική της Κυβέρνησης. Σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα, σκοπός είναι η στήριξη των ατόμων και των επιχειρήσεων κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Ο καλύτερος τρόπος είναι η διασφάλιση της υγείας των Καναδών πολιτών και η θεμελίωση στέρεων βάσεων για την οικονομική ανάκαμψη που θα επέλθει σταδιακά. Μακροπρόθεσμα, η Κυβέρνηση θα εστιάσει σε στοχευμένες επενδύσεις για την ενίσχυση της μεσαίας τάξης, την ανάπτυξη ανθεκτικότητας (resiliency) και την ευημερία. Στο πλαίσιο αυτό, θα καταβληθεί προσπάθεια περιορισμού της άνισης κατανομής πλούτου, μέσω του φοροεισπρακτικού μηχανισμού. Εντός του φθινοπώρου, επικαιροποιήθηκε το σχέδιο της Κυβέρνησης για την αντιμετώπιση της πανδημίας, το λεγόμενο «Canada's COVID-19 Economic Response Plan».

Εξαιτίας της πανδημίας, πολλοί εργαζόμενοι απολύθηκαν, ενώ το ποσοστό ανεργίας ανήλθε σε διψήφιο αριθμό. Το επίδομα έκτακτης ανάγκης «Canada Emergency Response Benefit» (CERB) καθώς και το πρόγραμμα επιδότησης αποδοχών «Canada Emergency Wage Subsidy» (CEWS) παρείχαν ουσιαστική στήριξη στους δικαιούχους. Η Κυβέρνηση δεσμεύθηκε να δημιουργήσει ένα εκατομμύριο νέες θέσεις εργασίας, μέσω θέσπισης περιβαλλοντικά εστιασμένων μέτρων και κινήτρων για τις εταιρείες που προσλαμβάνουν και εκπαιδεύουν νέο προσωπικό. Δια στόματος κας Payette, ανακοινώθηκε επίσης η παράταση ισχύος του προγράμματος επιδότησης αποδοχών CEWS μέχρι το επόμενο καλοκαίρι, καθώς και η αναβάθμιση της στρατηγικής για την απασχόληση των νέων, ενώ παράλληλα ανακοινώθηκε η εκπόνηση νέου Σχέδιο Δράσης για την απασχόληση των γυναικών (Action Plan for Women in the Economy).

Με το προσωρινό μέτρο χορήγησης Επίδοματος Έκτακτης Ανάγκης «CERB» επετεύχθη ο στόχος στήριξης των εργαζομένων και των οικογενειών τους. Με την οικονομική επανεκκίνηση εν εξελίξει, οι δικαιούχοι υπάγονται από τις 27 Σεπτεμβρίου 2020 είτε στο Πρόγραμμα Ασφάλισης Εργασίας (Employment Insurance Benefit-EI), είτε στο μεταβατικό πρόγραμμα «Canada Recovery Benefit (CRB).

Η Κυβέρνηση θα εξακολουθήσει να στηρίζει τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες είναι η ραχοκοκκαλιά της καναδικής οικονομίας. Εκτός της χορήγησης ατόκων δανείων και του Προγράμματος Επιδότησης Αποδοχών (CEWS), το οποίο, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, παρατείνεται μέχρι το επόμενο καλοκαίρι, θα ισχύσουν νέα μέτρα, ήτοι: α) επέκταση του Προγράμματος Χρηματοδότησης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων «Canada Emergency Business Account», προς κάλυψη παγίων δαπανών των επιχειρήσεων, β) βελτίωση του Προγράμματος

Επιχειρηματικής Πίστωσης και γ) περαιτέρω στήριξη των βιομηχανιών που επλήγησαν περισσότερο, ιδίως στους τομείς τουρισμού, φιλοξενίας και θεαμάτων.

Στο Λόγο του Θρόνου, το πλήρες κείμενο του οποίου είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <https://www.canada.ca/en/privy-council/campaigns/speech-throne/2020/stronger-resilient-canada.html>, γίνεται επίσης λόγος για την ανάγκη άρσης των περιορισμών που ακόμη υφίστανται στο ενδοεπαρχιακό εμπόριο σε ορισμένους τομείς, ώστε να επισπευσθεί η ανάκαμψη της καναδικής οικονομίας.

Οικονομικές προβλέψεις 2020-2021

Βάσει της Έκθεσης του Κοινοβουλευτικού Γραφείου Προϋπολογισμού (Parliamentary Budget Officer – PBO), το οποίο παρέχει στο Κοινοβούλιο υπηρεσίες οικονομικής ανάλυσης του Προϋπολογισμού, η συρρίκνωση του ρυθμού ανάπτυξης σε μείον 5,1% για το οικονομικό έτος 2020-2021, είναι ένα πιθανό σενάριο βάσει εκτίμησης των επιπτώσεων που αναμένεται να έχουν στην καναδική οικονομία η πανδημία και η κρίση των τιμών πετρελαίου. Σύμφωνα με το εν λόγω σενάριο, αναμένεται μείωση του ρυθμού ανάπτυξης κατά 2,5% το α' τρίμηνο, περαιτέρω μείωση 25% το β' τρίμηνο και 1,4% το γ' τρίμηνο. Κατά το δ' τρίμηνο, προβλέπεται αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης κατά 3,8%.

Όπως αναφέρεται στην Έκθεση, το πλήρες κείμενο της οποίας είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: https://www.pbo-dpb.gc.ca/web/default/files/Documents/Reports/RP-1920-033-S/RP-1920-033-S_en.pdf, η καναδική οικονομία τείνει να ανακάμπτει αργά από τους κραδασμούς, ενώ η έναρξη επιστροφής στην ανάπτυξη τοποθετείται χρονικά εντός του γ' τριμήνου τ.έ. Ωστόσο, οι προβλέψεις βασίζονται στην υπόθεση ότι οι προσπάθειες καταπολέμησης του COVID-19 μέσω κοινωνικής αποστασιοποίησης θα έχουν ευοδωθεί μέχρι τότε.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι, εντός Μαρτίου 2020, ανακοινώθηκαν τρεις διαδοχικές μειώσεις του βασικού επιτοκίου, προκειμένου να καταστεί ελκυστικότερος ο δανεισμός και να ενισχυθεί η κατανάλωση και οι επενδύσεις. Το βασικό επιτόκιο έχει πλέον διαμορφωθεί στο 0,25%. Σύμφωνα με δηλώσεις του Κυβερνήτη της Κεντρικής Τράπεζας του Καναδά, απώτερος στόχος είναι η στήριξη του χρηματοπιστωτικού συστήματος και η θέση θεμελίων για την επιστροφή στην κανονικότητα. Πρόκειται για ένα αναγκαίο μέτρο, το οποίο επιβάλλεται εξαιτίας όχι μόνο της οικονομικής επιβάρυνσης από τον κορωνοϊό, αλλά και της σημαντικής μείωσης των τιμών πετρελαίου, καθώς οι ακαθάριστες τιμές έχουν μειωθεί σχεδόν κατά 50% λόγω του πολέμου τιμών μεταξύ Ρωσίας και Σαουδικής Αραβίας.

Εξωτερικό εμπόριο

Το εξωτερικό εμπόριο του Καναδά αυξάνεται σταδιακά τα τελευταία έτη, ενώ το ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών είναι ελλειμματικό.

Πίνακας 5: Εξωτερικό εμπόριο Καναδά

Αξία σε δισεκατομμύρια δολάρια Καναδά	2015	2016	2017	2018	2019
Εξαγωγές αγαθών	524,07	516,77	546,09	584,35	593,17
Εισαγωγές αγαθών	536,15	533,25	562,03	595,96	601,52
Εμπορικό ισοζύγιο	-12,08	-16,48	-15,94	-11,61	-8,35
Εξαγωγές υπηρεσιών	108,64	115,79	122,27	128,15	133,79
Εισαγωγές υπηρεσιών	133,96	138,52	145,50	149,58	154,23
Ισοζύγιο υπηρεσιών	-25,32	-22,73	-23,23	-21,43	-20,44

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Καναδά (Statistics Canada), [Canadian International Merchandise Trade Database, https://www150.statcan.gc.ca/t1/tb1/en/cv.action?pid=3610002101#timeframe](https://www150.statcan.gc.ca/t1/tb1/en/cv.action?pid=3610002101#timeframe)
Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Οττάβας

Οικονομικές σχέσεις Καναδά

Α. Καναδάς-Ευρωπαϊκή Ένωση (Συμφωνία CETA)

Η Συνολική Οικονομική και Εμπορική Συμφωνία μεταξύ ΕΕ και Καναδά (CETA – Comprehensive Economic and Trade Agreement between Canada and EU) υπεγράφη την 30^η Οκτωβρίου 2016, ενεκρίθη από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την 15^η Φεβρουαρίου 2017 και έλαβε τη βασιλική έγκριση (royal assent) από τον Καναδά την 16^η Μαΐου 2017. Τέθηκε σε προσωρινή ισχύ την 21^η Σεπτεμβρίου 2020, ενώ για την πλήρη εφαρμογή της απαιτείται η κύρωσή της από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Μέχρι στιγμής, η εν λόγω Συμφωνία έχει κυρωθεί από 15 κράτη, χωρίς να προσμετράται η κύρωση από το Ηνωμένο Βασίλειο: Αυστρία, Κροατία, Τσεχία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Πορτογαλία, Ισπανία, Σλοβακία, Σουηδία και Ρουμανία.¹

Βάσει της εν λόγω Συμφωνίας, εξαλείφονται οι δασμοί για το 98% των προϊόντων που η Ευρωπαϊκή Ένωση εμπορεύεται με τον Καναδά. Κατά την τριετή προσωρινή εφαρμογή της είναι πλέον ορατά τα οφέλη εκατέρωθεν του Ατλαντικού. Σύμφωνα με οικονομικούς αναλυτές, πρόκειται για μία Συμφωνία που προσφέρει σταθερότητα, διαφάνεια και άνεση στους Καναδούς εξαγωγείς.

Σημαντική πτυχή της Συμφωνίας είναι το υψηλό επίπεδο προστασίας σε διακριτά προϊόντα γεωγραφικής ένδειξης. Τα 16 ελληνικά προϊόντα ΠΓΕ που προστατεύονται είναι: Ελιά Καλαμάτας, Μαστίχα Χίου, Φέτα, Ελαιόλαδο Καλαμάτας, Ελαιόλαδο Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης, Ελαιόλαδο Σητείας Λασιθίου Κρήτης, Ελαιόλαδο Λακωνία, Κρόκος Κοζάνης, Κεφαλογραβιέρα, Γραβιέρα Κρήτης, Γραβιέρα Νάξου, Μανούρι, Κασέρι, Φασόλια Γίγαντες Ελέφαντες Καστοριάς, Φασόλια Γίγαντες Ελέφαντες Πρεσπών Φλώρινας, Κονσερβολιά Αμφίσσης (Παράρτημα 20-A, Μέρος Α, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10973-2016-ADD-5/en/pdf#page=2>).

Ως προς τη «Φέτα», σημειώνεται ότι δεν επιτρέπεται η χρήση της ονομασίας από νέους παραγωγούς, οι οποίοι υποχρεούνται να αναγράφουν ευκρινώς στη συσκευασία του προϊόντος ότι πρόκειται για «τυρί τύπου φέτας» (feta-type/style/kind cheese) ή «απομίμηση φέτας» (feta-imitation cheese) ή κάτι ανάλογο (άρθρο 20.19§3). Επίσης, απαιτείται η αναγραφή σαφούς ένδειξης παρασκευής στον Καναδά. Ως «νέοι παραγωγοί» εκλαμβάνονται όσοι παράγουν λευκό τυρί τύπου φέτα από την 18^η Οκτωβρίου 2013. Όσοι παρήγαγαν πριν από την εν λόγω ημερομηνία, δικαιούνται,

¹ <http://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/treaties-agreements/agreement/?id=2016017>

βάσει της λεγόμενης «ρήτρας κεκτημένων δικαιωμάτων» (grand fathering clause), να εξακολουθήσουν την παραγωγή λευκού τυριού επονομαζόμενου «φέτα» (άρθρο 20.21§2).

Χρήσιμες πληροφορίες για τα προϊόντα Γεωγραφικών Ενδείξεων που προστατεύονται στον Καναδά είναι διαθέσιμες στον σχετικό Οδηγό της ΕΕ: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/april/tradoc_157873.pdf

Για τα λοιπά, μη συμπεριλαμβανόμενα στη CETA, προϊόντα Γεωγραφικών Ενδείξεων, προβλέπεται η δυνατότητα επιδίωξης προστασίας, βάσει του ισχύοντος εσωτερικού δικαίου του Καναδά (Article 20.23 Other protection The provisions of this Sub-section are without prejudice to the right to seek recognition and protection of a geographical indication under the relevant law of a Party). Επισημαίνεται ότι, δυνάμει του Άρθρου 20.22 της Συμφωνίας, παρέχεται δυνατότητα τροποποίησης (προσθήκη/αφαίρεση προϊόντος) του καταλόγου των Γεωγραφικών Ενδείξεων, μετά από συμφωνία των μερών.

Για την προσθήκη νέων προϊόντων Γεωγραφικής Ένδειξης, απαιτείται εγγραφή στην Υπηρεσία Προστασίας της Πνευματικής Ιδιοκτησίας «CIPO». Πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <http://www.ic.gc.ca/eic/site/cipointernet-internetopic.nsf/eng/wr04244.html>

Γενικότερα, οι επιφορτισμένες με θέματα Γεωγραφικών Ενδείξεων καναδικές Αρχές είναι οι ακόλουθες:

- α) Υπουργείο Εξωτερικών (Global Affairs Canada),
- β) Καναδικός Οργανισμός Επιθεώρησης Τροφίμων (Canadian Food Inspection Agency - CFIA), ο οποίος υπάγεται στο Υπουργείο Γεωργίας και Προϊόντων Διατροφής (Agriculture and Agri-Food Canada - AAFC),
- γ) Τελωνειακή Υπηρεσία Καναδά (Canada Border Services Agency - CBSA),
- δ) Υπηρεσία Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Canadian Intellectual Property Office – CIPO),
- ε) Υπουργείο Καινοτομίας, Επιστήμης και Οικονομικής Ανάπτυξης (Innovation, Science and Economic Development Canada – ISED).

B. Εμπορικές συμφωνίες μεταξύ Επαρχιών και Ομοσπονδιακών Εδαφών

A. CFTA

Το 2017 συνήφθη Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου μεταξύ των καναδικών Επαρχιών και Εδαφών, με σκοπό την απελευθέρωση των συναλλαγών (CFTA) εντός του καναδικού εδάφους, την προώθηση του εμπορίου, των επενδύσεων και της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού. Το κείμενο της συμφωνίας, η οποία τέθηκε σε ισχύ από 1^η Ιουλίου 2017, είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <https://www.cfta-alec.ca/canadian-free-trade-agreement>. Σημειώνεται ότι η CFTA αντικατέστησε την Συμφωνία για το Εσωτερικό Εμπόριο (Agreement on Internal Trade), η οποία ίσχυε από το 1995.

B. New West Partnership

Η Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου New West Partnership (<http://www.newwestpartnershiptrade.ca>) διέπει τις εμπορικές συναλλαγές τεσσάρων Επαρχιών του Καναδά, ήτοι British Columbia, Alberta, Saskatchewan και Manitoba. Αρχικά η συμφωνία, η οποία δημιούργησε μία ενιαία οικονομική περιοχή, τέθηκε σε ισχύ την 1^η Ιουλίου 2010 για τις τρεις πρώτες Επαρχίες. Αργότερα, προσχώρησε η Επαρχία Manitoba, για την οποία η Συμφωνία ισχύει από 1/1/2017.

Γ. Συμμετοχή σε περιφερειακές οικονομικές/τελωνειακές Ενώσεις

Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου Νοτίου Αμερικής CUSMA (πρώην NAFTA)

Στο περιθώριο της Συνόδου Κορυφής της Ομάδας G20 στο Μπουένος Άιρες, υπεγράφη, στις 30 Νοεμβρίου 2018, από τον Καναδό Πρωθυπουργό, κ. Justin Trudeau, και τους Προέδρους των ΗΠΑ και του Μεξικού, κ.κ. Donald Trump και Enrique Pena Nieto, η «νέα Συμφωνία NAFTA», όπως απεκάλεσε ο Καναδός Πρωθυπουργός τη Συμφωνία CUSMA.

Κατά τη διεθνή πρακτική πρόταξης του ονόματος της χώρας εκάστου εταίρου, η νέα Συμφωνία αποκαλείται CUSMA από τον Καναδά, USMCA από τις ΗΠΑ και TMEUC από το Μεξικό.

Στις 10 Δεκεμβρίου 2019, υπεγράφη στο Μεξικό η αναθεωρημένη εκδοχή της Συμφωνίας CUSMA. Σύμφωνα με δηλώσεις του τέως Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας Καναδά, κ. Stephen Poloz, η κύρωση της αναθεωρημένης Συμφωνίας θα οδηγήσει στην τελική εξάλειψη της αβεβαιότητας που επικρατούσε στους επιχειρηματικούς κύκλους, καθώς είχε παρατηρηθεί υποχώρηση των επενδύσεων, σε σύγκριση με τις προβλέψεις.

Σημειώνεται ότι η εν λόγω Συμφωνία τέθηκε σε ισχύ την 1^η Ιουλίου 2020.

Περιεκτική και Προοδευτική Συμφωνία για την Εταιρική Σχέση των Χωρών του Ειρηνικού (CPTPP)

Στις 30 Δεκεμβρίου 2018 τέθηκε σε εφαρμογή η Περιεκτική και Προοδευτική Συμφωνία για την Εταιρική Σχέση των Χωρών του Ειρηνικού (Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership - CPTPP). Κατά τη διάρκεια ισχύος της, η εν λόγω Συμφωνία έχει πολλά οφέλη για τους Καναδούς, καθώς έχουν συναφθεί νέες εμπορικές συμφωνίες και έχει αυξηθεί το μερίδιο των καναδικών προϊόντων στην αγορά της Ασίας και του Ειρηνικού.

Πρόκειται για εξαιρετικά επωφελή για τους Καναδούς εξαγωγείς Συμφωνία, για τους οποίους αναμένεται αύξηση εσόδων ύψους 428 εκ. δολλαρίων ετησίως, κυρίως από την αύξηση των εξαγωγών σε Ιαπωνία, Αυστραλία και Βιετνάμ. Σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, τα οικονομικά οφέλη, αναμένεται να υπερβούν τα 4,2 δισ. CAD.

Σημειώνεται ότι η εν λόγω Συμφωνία καλύπτει μία μεγάλη αγορά 500 εκατομμυρίων ανθρώπων, εκτεινόμενη σε 11 χώρες: Καναδά, Αυστραλία, Μπρουνέι, Χιλή, Ιαπωνία, Μαλαισία, Μεξικό, Νέα Ζηλανδία, Περού, Σιγκαπούρη και Βιετνάμ. Αναμένεται, δε, να δώσει ώθηση στους τομείς των

αλιευτικών προϊόντων, της εξόρυξης, της μη γαλακτοκομικής γεωργίας, της δασοκομίας και της μεταποιητικής βιομηχανίας.

Ομάδα G7

Ο Καναδάς είναι μέλος της ομάδας G7. Κατά τη διάρκεια της καναδικής Προεδρίας, το 2018, οι συζητήσεις επικεντρώθηκαν σε πέντε θέματα, ήτοι: α) επένδυση στην εποικοδομητική και αποδοτική ανάπτυξη, β) προετοιμασία για τα επαγγέλματα του μέλλοντος, γ) προώθηση της ισότητας των φύλων και της ενίσχυσης του ρόλου των γυναικών, δ) από κοινού εργασία σε θέματα κλιματικής αλλαγής, ωκεανών και καθαρής ενέργειας, ε) οικοδόμηση ενός πιο ειρηνικού και ασφαλούς πλανήτη (<https://g7.gc.ca/en/g7-presidency/themes>).

Εμπορική Συμφωνία Καναδά-Ηνωμένου Βασιλείου

Την 21^η Νοεμβρίου 2020, υπεγράφη Εμπορική Συμφωνία μεταξύ Καναδά και Ηνωμένου Βασιλείου, με προσωρινή ισχύ, εν όψει επικείμενης αποχώρησης του τελευταίου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στην ουσία, η εν λόγω Συμφωνία, που έρχεται να καλύψει το κενό που θα προκύψει από την αποχώρηση του Η.Β. από την ΕΕ, επιτρέπει στους δύο εταίρους να συνεχίσουν απρόσκοπτα το διμερές τους εμπόριο με τους ίδιους όρους που προβλέπονται στη Συμφωνία CETA, αποφεύγοντας εκατέρωθεν την επιβολή δασμών και λοιπών γραφειοκρατικών εμποδίων. Σημειώνεται ότι πρόκειται για προσωρινή συμφωνία, η οποία θα ισχύσει μέχρις ότου ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις για μια οριστική Εμπορική Συμφωνία.

Συνοπτική περιγραφή οικονομικών σχέσεων Ελλάδας-Καναδάς

Ο όγκος εμπορίου Ελλάδας – Καναδά κινείται άνω των διακοσίων εκατομμυρίων ευρώ τα τελευταία έτη. Υπάρχει δυνατότητα αύξησης των ελληνικών εξαγωγών στην καναδική αγορά, οι οποίες αντιπροσωπεύουν μικρό ποσοστό επί του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών, ήτοι 0,45% το 2019.

Πίνακας 6: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας – Καναδά

Αξία σε ευρώ	2015	2016	2017	2018	2019
Εξαγωγές	141.684.107	137.008.084	152.185.360	162.225.151	153.341.278
Εισαγωγές	86.036.272	75.211.683	85.058.816	88.959.201	85.004.442
Εμπορικό ισοζύγιο	55.647.835	61.796.401	67.126.544	73.265.950	68.336.836
Όγκος Εμπορίου	227.720.379	212.219.767	237.244.176	251.184.352	238.345.720

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ / Επεξεργασία: Γρ. ΟΕΥ Οττάβας

Το 2019 παρατηρήθηκε μείωση του διμερούς όγκου εμπορίου (-5,11%), το οποίο κινήθηκε στα επίπεδα του 2017.

Ως προς τις εξαγωγές, η αξία των οποίων ανήλθε σε 153.341.278 ευρώ, σημαντικότερη μείωση σημειώθηκε στα προϊόντα των κεφαλαίων '27', '72' και '15' Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Σ.Ο.). Η μεγαλύτερη μείωση (- 64,20%) κατεγράφη στην κατηγορία '27', ήτοι στην αξία των εξαγόμενων ορυκτών καυσίμων. Η αξία των προϊόντων χυτοσιδήρου, σιδήρου και χάλυβα (72) συρρικνώθηκε κατά 41,86%, σε σύγκριση με το 2018, ενώ η αξία των εξαγόμενων λιπών και ελαίων μειώθηκε κατά 30,11%.

Αντίθετα, αξιοσημείωτη αύξηση παρατηρήθηκε στα προϊόντα των κεφαλαίων '73', '90', '21', '85' και '30' Σ.Ο. Ειδικότερα, υπήρξε αισθητή αύξηση στην αξία των εξαγόμενων α) τεχνουργημάτων από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα (73) της τάξεως του 121%, 41%, β) οργάνων και συσκευών οπτικής, φωτογραφίας ή κινηματογραφίας (90) της τάξεως του 120,23%, γ) παρασκευασμάτων διατροφής (21) της τάξεως του 110,58%, δ) μηχανών, συσκευών και εξαρτημάτων (85) της τάξεως του 108,61%, καθώς και ε) φαρμακευτικών προϊόντων της κατηγορίας 30 Σ.Ο., της τάξεως του 59,75%.

Τα κυριότερα ελληνικά εξαγόμενα προϊόντα στον Καναδά εμπίπτουν στις κατηγορίες: '20' (παρασκευάσματα λαχανικών, καρπών και φρούτων) με μερίδιο 20,82% επί των συνολικών εξαγωγών, '38' (προϊόντα χημικών βιομηχανιών) με μερίδιο 7,94%, '25' (αλάτι, θείο, πέτρες κλπ) με μερίδιο 7,22%, '30' (φαρμακευτικά προϊόντα) με μερίδιο 5,23% και '03' (ιχθυηρά) με μερίδιο 4,90%. Ακολουθεί αναλυτικός πίνακας:

Ως προς τις συνολικές εισαγωγές από τον Καναδά, η αξία των οποίων ανήλθε σε 85.004.442 ευρώ, κατεγράφη μείωση της τάξεως του 4,45%. Και στην υπό εξέταση κατηγορία υπήρξαν σημαντικές αυξομειώσεις στις διάφορες κατηγορίες Σ.Ο.

Η μεγαλύτερη μείωση κατεγράφη στις κατηγορίες '12', '84', '48', '30' και '43' Σ.Ο. Ειδικότερα, πτώση κατά 53,89% παρατηρήθηκε στις εισαγωγές σπερμάτων και καρπών ('12'). Παρόμοια μεταβολή, - 54,02%, σημειώθηκε στις εισαγωγές προϊόντων κατηγορίας '84' (πυρηνικοί αντιδραστήρες, λέβητες). Οι εισαγωγές χαρτιού, χαρτονιών και λοιπών προϊόντων κατηγορίας '48' υπεχώρησαν κατά 53,86%, οι εισαγωγές φαρμακευτικών προϊόντων ('30') κατά 50,81% και οι εισαγωγές γουνοδερμάτων και γουναρικών ('43') κατά 46,09%.

Αντίθετα, εκπληκτική αύξηση σημειώθηκε στις εισαγωγές προϊόντων κατηγορίας '27', ήτοι στις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων, η αξία των οποίων από 10,811 ευρώ το 2018 «εκτοξεύθηκε» σε σχεδόν 17 εκατομμύρια το 2019, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 157.125,25%! Σημαντική επίσης αύξηση, της τάξεως του 843,92%, είχαν οι εισαγωγές γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων της κατηγορίας '04' Σ.Ο.

Στα κυριότερα προϊόντα που εισάγονται στην Ελλάδα από τον Καναδά συγκαταλέγονται τα ακόλουθα: ορυκτά καύσιμα ('27), με ποσοστό 20% επί των συνολικών εισαγωγών, λαχανικά κατηγορίας '07' Σ.Ο., με ποσοστό συμμετοχής 13,10%, γουνοδέρματα και γουναρικά ('43'), μηχανές και ηλεκτρικές συσκευές ('85').

Β. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Β.1 Θεσμικό πλαίσιο

Β.1.1 Νομικές Μορφές Εταιριών και Διαδικασία Ίδρυσης

α) Μονοπρόσωπη εταιρεία

Ο ιδιοκτήτης της μονοπρόσωπης εταιρείας (sole proprietorship) ευθύνεται προσωπικά και απεριόριστα, ήτοι με την εταιρική και προσωπική του περιουσία, έναντι των οφειλετών του για τα χρέη και τις υποχρεώσεις της επιχείρησης.

Η εγγραφή της εταιρείας είναι εύκολη και ανέξοδη. Απαιτείται ελάχιστο κεφάλαιο για την έναρξη λειτουργίας και σε περίπτωση απωλειών, προβλέπονται ορισμένα φορολογικά πλεονεκτήματα. Βασικό μειονέκτημα αυτής της μορφής εταιρείας είναι η δυσκολία άντλησης κεφαλαίων.

β) Προσωπικές εταιρείες (partnerships)

Οι προσωπικές εταιρείες διακρίνονται σε **ομόρρυθμες** (general partnership) και **ετερόρρυθμες** (limited liability partnership). Για την σύστασή τους απαιτείται σύναψη εταιρικής συμφωνίας (partnership agreement) μεταξύ δύο ή περισσότερων ατόμων, των λεγόμενων εταίρων (partners).

Στην ομόρρυθμη εταιρεία, ο ομόρρυθμος εταίρος ευθύνεται απεριόριστα και εις ολόκληρον, δηλαδή και με την ατομική του περιουσία, για όλο το ποσό της οφειλής και αλληλεγγύως με τους άλλους ομορρυθμούς εταίρους.

Η μορφή της ετερόρρυθμης εταιρείας είναι συνήθως διαθέσιμη σε μια ομάδα επαγγελματιών, όπως δικηγόρων, λογιστών και ιατρών. Ο ετερόρρυθμος εταίρος μπορεί να συνεισφέρει στην εταιρεία χωρίς να συμμετέχει στη διοίκησή της.

Η σύσταση των προσωπικών εταιρειών επιτυγχάνεται γρήγορα και ανέξοδα, ενώ τα αρχικά έξοδα επιβαρύνουν ισομερώς τους εταίρους. Ίσα μερίδια προβλέπονται τόσο στα κέρδη όσο και στην εταιρική περιουσία.

γ) Κεφαλαιουχικές εταιρείες (corporations)

Οι κεφαλαιουχικές εταιρείες μπορεί να συσταθούν σε ομοσπονδιακό ή επαρχιακό/εδαφικό επίπεδο. Πρόκειται για νομικές οντότητες διακριτές από τους μετόχους τους. Οι τελευταίοι έχουν περιορισμένη ευθύνη, καθώς δεν ευθύνονται με την ατομική τους περιουσία αλλά στο μέτρο της εισφοράς τους.

Η σύστασή τους είναι ακριβότερη, σε σύγκριση με τις άλλες νομικές μορφές, ενώ για την λειτουργία τους υπάρχει εκτεταμένο νομικό πλαίσιο. Πρόκειται για τη συνηθέστερη εταιρική μορφή στον Καναδά.

Για τη σύσταση κεφαλαιουχικής εταιρείας σε ομοσπονδιακό επίπεδο, παρατίθενται οι ακόλουθοι ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι:

α) <https://canadabusiness.ca/programs/federal-business-incorporation-1/>

β) <https://www.ic.gc.ca/eic/site/cd-dgc.nsf/eng/cs06642.html>

Για τη σύσταση κεφαλαιουχικής εταιρείας σε Επαρχιακό/Εδαφικό επίπεδο, παρατίθενται οι ακόλουθοι ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι:

Επαρχίες		
Alberta	Corporate Registry	New West Partnership Trade Agreement Ισχύει για τις Επαρχίες Αλμπέρτα, Βρετανική Κολομβία, Σασκάτσουαν και Μανιτόμπα
British Columbia	Corporate Online	New West Partnership Trade Agreement
Manitoba	Companies Office — Business name registration and provincial incorporation (Manitoba)	New West Partnership Trade Agreement
New Brunswick	Incorporation / registration of a business	Incorporation of non-profit companies (New Brunswick)
	Registration of an extra-provincial corporation (New Brunswick)	
Newfoundland and Labrador	Registry of Companies (Newfoundland and Labrador)	
	Corporate Registries — Societies	
Nova Scotia	Business incorporation and registration	Community Interest Company
Ontario	Start, dissolve and change a corporation	Business name registration information (Ontario)
	Professional corporations	

Prince Edward Island	Corporate services — Business name registration	
Quebec	Incorporate a business (Quebec)	
Saskatchewan	Incorporating your business in Saskatchewan	Forming a non-profit corporation in Saskatchewan
	New West Partnership Trade Agreement	
Ομοσπονδιακά Εδάφη		
Northwest Territories	Corporate Registries — Co-operative Associations	Corporate Registries — Business Corporations
Nunavut	Legal registries (Nunavut)	
Yukon	Business registration in the Yukon	

δ) Συνεταιρισμός (co-operative)

Ο Συνεταιρισμός ανήκει και ελέγχεται από μία ένωση μελών. Μπορεί να συσταθεί ως κερδοσκοπικός ή μη κερδοσκοπικός οργανισμός. Πρόκειται για την λιγότερο συνηθισμένη εταιρική μορφή, αλλά ενδείκνυται σε περιπτώσεις που μία ομάδα φυσικών ή νομικών προσώπων αποφασίζει να αξιοποιήσει από κοινού το σύνολο των πόρων της προς εξυπηρέτηση κοινών αναγκών, όπως η παράδοση προϊόντων ή υπηρεσιών, η πώληση προϊόντων ή υπηρεσιών, η απασχόληση εργατικού δυναμικού και άλλα.

Η διαδικασία ίδρυσης εταιρείας στον Καναδά περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

α) Επιλογή επωνυμίας

Σχετικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα:
<https://canadabusiness.ca/starting/naming-your-business>

β) Επιλογή νομικής μορφής

Γενικές πληροφορίες για τη νομική μορφή της επιχείρησης είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα:
<https://canadabusiness.ca/starting/before-starting-your-business/corporation-partnership-or-sole-proprietorship>

γ) Αριθμός Επιχείρησης

Ο Αριθμός Επιχείρησης είναι ένας μοναδικός αριθμός λογαριασμού που προσδιορίζει την επιχείρηση στις ομοσπονδιακές, επαρχιακές και δημοτικές αρχές. Είναι απαραίτητος, μεταξύ άλλων, για την φορολογία, την εισαγωγική και εξαγωγική δραστηριότητα της επιχείρησης, τη μισθοδοσία, τη σχέση της με την Κυβέρνηση και τους φορείς. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <https://canadabusiness.ca/programs/business-number-bn-1>

Για την Επαρχία του Κεμπέκ, απαιτείται η εγγραφή στο Εμπορικό Μητρώο (Registraire des Entreprises). Πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην γαλλική στην ιστοσελίδα: http://www.registreentreprises.gouv.qc.ca/en/a_propos/neq/default.aspx

δ) Αίτηση για λήψη αδειοδοτήσεων (βλ. κατωτέρω Καθεστώς Αδειοδοτήσεων)

ε) Χρηματοδότηση εταιρείας

Υπάρχουν προγράμματα στήριξης των επιχειρήσεων σε εθνικό και Επαρχιακό επίπεδο.

Γενικότερα, η διαδικασία ίδρυσης εταιρείας στον Καναδά είναι ταχεία και απλή, ενώ πραγματοποιείται, κατά βάση, μέσω διαδικτύου.

B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων

Οι αδειοδοτήσεις αφορούν σε Ομοσπονδιακό, Επαρχιακό/Εδαφικό και Δημοτικό επίπεδο. Η εφαρμογή BizPal (<https://services.bizpal-perle.ca/?b=01>) είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για ανεύρεση και εντοπισμό της πλειοψηφίας των απαραίτητων αδειών που οφείλει να διαθέτει μία επιχείρηση. Προς πληρέστερη ενημέρωση, υπάρχει το Καναδικό Δίκτυο Επιχειρήσεων (Canada Business Network), στην ιστοσελίδα του οποίου (<https://canadabusiness.ca>) είναι δυνατή η αναζήτηση των απαραίτητων αδειών βάσει του είδους της επιχείρησης και του τύπου δραστηριοποίησής της.

Στις 15 Ιανουαρίου 2019 τέθηκαν σε ισχύ νέοι κανόνες ασφαλείας τροφίμων (Safe Food for Canadians Regulations - SFCR). Σκοπός της εν λόγω Νομοθεσίας είναι η θωράκιση της ασφάλειας τροφίμων και η άμεση απομάκρυνση των μη ασφαλών προϊόντων από την αγορά. Ταυτόχρονα, περιορίζεται η γραφειοκρατία, μειώνεται η επιβάρυνση του διοικητικού μηχανισμού και απλοποιείται η διαδικασία για τις επιχειρήσεις, καθώς υφίσταται ένα μόνο πλέγμα κανόνων, αντικαθιστώντας τα δεκατέσσερα συνολικά νομοθετήματα που ίσχυαν προ της ημερομηνίας θέσεως σε εφαρμογή των νέων κανόνων.

Την εποπτεία τήρησης έχει ο Καναδικός Οργανισμός Επιθεώρησης Τροφίμων (Canadian Food Inspection Agency – CFIA), στον δικτυακό τόπο του οποίου έχουν αναρτηθεί αναλυτικές πληροφορίες (<http://www.inspection.gc.ca/food/toolkit-for-businesses/licensing-of-food-businesses/eng/1427300844139/1427300914872>, <https://www.inspection.gc.ca/exporting-food-plants-or-animals/food-exports/eng/1323723342834/1323723662195>).

B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις, πρότυπα, τεχνικές προδιαγραφές)

Στον Καναδά δύο υπηρεσίες είναι αρμόδιες για τον έλεγχο της σήμανσης/πιστοποίησης προϊόντων. Πρόκειται για το Γραφείο Ανταγωνισμού και τον Καναδικό Οργανισμό Επιθεώρησης Τροφίμων (CFIA).

Το Γραφείο Ανταγωνισμού (Competition Bureau, Δ/νση: 50 Victoria Street Gatineau, QC K1A 0C9, Τηλ.: +1 819 998 4282, Φαξ: +1 819 997 0324, Website: www.competitionbureau.gc.ca) είναι αρμόδιο για τον έλεγχο των μη εδωδίων προϊόντων ως προς τη σήμανση και τη συσκευασία. Σχετικός οδηγός είναι ανηρτημένος στην ιστοσελίδα: <http://www.competitionbureau.gc.ca/eic/site/cb-bc.nsf/eng/01248.html>

Για τα τρόφιμα, αρμόδια αρχή είναι ο Καναδικός Οργανισμός Επιθεώρησης Τροφίμων (CFIA- Canadian Food Inspection Agency, Email: permission@inspection.gc.ca, Website: <http://www.inspection.gc.ca/about-the-cfia/permits-licences-and-approvals/licensing-permitting-registration-and-ministerial-/eng/1395348583779/1395348638922>, <https://www.inspection.gc.ca/food-safety-for-industry/toolkit-for-food-businesses/licensing-of-food-businesses/eng/1427300844139/1427300914872>, <http://www.inspection.gc.ca/food/information-for-consumers/fact-sheets-and-infographics/country-of-origin/eng/1329519448771/1329519600512> καθώς και <http://www.inspection.gc.ca/food/labelling/food-labelling-for-industry/eng/1383607266489/1383607344939>), στον ιστότοπο του οποίου είναι διαθέσιμες σχετικές αναλυτικές πληροφορίες («Tips for a smooth Safe Food for Canadians licence application» <http://inspection.gc.ca/food/exports/tips-for-a-smooth-safe-food-for-canadians-licence-/eng/1545331467617/1545331578129>, Διαδικασία αδειοδότησης <http://www.inspection.gc.ca/about-the-cfia/my-cfia/eng/1482204298243/1482204318353>).

B.1.5 Τιμολόγηση

Για την τιμολόγηση θα πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν ο Επαρχιακός φόρος (13% για το Οντάριο), το κέρδος του χονδρεμπόρου/εισαγωγέα και του λιανοπωλητή, η δαπάνη για διαφήμιση του προϊόντος, η δαπάνη αποθήκευσης κτλ.

Σε γενικές γραμμές, ο Καναδάς είναι ακριβή χώρα. Οι τιμές είναι σαφώς ακριβότερες απ' ό,τι στην Ελλάδα, ενώ κατά 3,4% φθηνότερες, σε σύγκριση με τις ΗΠΑ.

Για τη διαμόρφωση της τιμής ενός προϊόντος, βαρύνουσα σημασία έχει ο ανταγωνισμός. Επιπλέον, σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η ποιότητα, ειδικά στον τομέα τροφίμων, όπου η ζήτηση υγιεινών-βιολογικών προϊόντων συνεχώς αυξάνεται.

B.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές)

Η Καναδική Υπηρεσία Συνόρων (Canada Border Services Agency –CBSA, <http://www.cbsa-asfc.gc.ca/menu-eng.html>) είναι αρμόδια για την τήρηση της τελωνειακής νομοθεσίας. Κύριο νομοθέτημα είναι ο Νόμος περί Τελωνείων (Customs Act), το κείμενο του οποίου είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <http://www.cbsa-asfc.gc.ca/agency-agence/actreg-loireg/legislation-eng.html>. Η πλέον πρόσφατη ενοποιημένη έκδοση του Δασμολογίου (Customs Tariff- <http://www.cbsa-asfc.gc.ca/trade-commerce/tariff-tarif/2017/01-99/01-99-t2017-5-eng.pdf>) ισχύει από 21/9/2017, ημερομηνία θέσεως σε προσωρινή ισχύ της Συνολικής Συμφωνίας Οικονομίας και Εμπορίου (CETA) μεταξύ ΕΕ και Καναδά.

Ο Καναδάς χρησιμοποιεί το Εναρμονισμένο Σύστημα Περιγραφής και Κωδικοποίησης των Εμπορευμάτων (ΕΣ) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Για τυχόν διευκρινίσεις επί θεμάτων

δαμολογίου, η Υπηρεσία Συνόρων διαθέτει τηλεφωνικό κέντρο παροχής πληροφοριών, που λειτουργεί όλο το 24ωρο. Για κλήσεις εκτός Καναδά το τηλέφωνο είναι +1-204-983-3500 ή +1- 506-636-5064.

Πληροφορίες για τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις εξαγωγής προϊόντων στον Καναδά είναι διαθέσιμες στις ακόλουθες ιστοσελίδες του Καναδικού Οργανισμού Επιθεώρησης Τροφίμων (Canadian Food Inspection Agency – CFIA):

- 1) <http://inspection.gc.ca/about-the-cfia/acts-and-regulations/regulatory-initiatives/sfca/proposed-sfcr/tools-resources-and-guidance/step-by-step-guide/eng/1523979839705/1523979840095>, όπου αναγράφονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής προϊόντων στον Καναδά, δυνάμει του Κανονισμού για την Προστασία των Τροφίμων (Safe Food for Canadians Regulation – SFCR), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 15 Ιανουαρίου 2019. Ο εν λόγω Κανονισμός αντικαθιστά τα ακόλουθα νομοθετήματα: Canada Agricultural Products Act, Fish Inspection Act, Meat Inspection Act, καθώς και τη νομοθεσία τη σχετική με την τυποποίηση και σήμανση των τροφίμων (Consumer Packaging and Labelling Regulations).
- 2) Πληροφορίες για επιχειρήσεις που επιθυμούν να εξάγουν τρόφιμα στον Καναδά: <http://inspection.gc.ca/food/imports/eng/1526656151226/1526656151476> /Για δείγματα: <http://www.inspection.gc.ca/food/importing-food/general-requirements/trade-shows-and-exhibitions/eng/1376454237591/1376454238341>
- 3) Οδηγός Τροφίμων: <http://inspection.gc.ca/apps/eng/guidance>
- 4) «Outcome-based regulations under the Safe Food for Canadians Regulations» <http://inspection.gc.ca/food/toolkit-for-businesses/outcome-based-regulations/eng/1546990156382/1546990156678>
- 5) Πιστοποιητικό ελεύθερης πώλησης (Certificate of free sale) <http://www.inspection.gc.ca/food/exports/certification/certificate-of-free-sale/eng/1507732648572/1507732649258>

Χρήσιμες, επίσης, πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία εξαγωγών είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο της Συνοριακής Τελωνειακής Αρχής (Canada Border Services Agency-CBSA): <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/guide-eng.html>, <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/services/ie-ei/goods-marchandise-eng.html#sls1x3x5>, <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/publications/dm-md/d8/d8-1-2-eng.html>

CETA

Όπως έχει αναφερθεί ανωτέρω, την 21η Σεπτεμβρίου 2017 τέθηκε σε προσωρινή ισχύ η Περιεκτική Συμφωνία Οικονομίας και Εμπορίου (CETA), βάσει της οποίας εξαλείφονται οι δασμοί για το 98% των εμπορευόμενων προϊόντων μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Καναδά.

Χρήσιμες πληροφορίες για την Συμφωνία είναι ανηρτημένες στην ιστοσελίδα της ΕΕ: <http://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/ceta> καθώς και στην αντίστοιχη ιστοσελίδα του Υπουργείου Εξωτερικών του Καναδά: http://www.international.gc.ca/trade-commerce/trade-agreements-accords-commerciaux/agr-acc/ceta-aecg/index.aspx?lang=eng&_ga=2.102652418.2070374579.1507057630-1849142541.1507057630

Προκειμένου να ισχύσει το ευνοϊκό καθεστώς για τις εξαγωγικές επιχειρήσεις, απαιτείται η εγγραφή τους στο Σύστημα Καταχωρημένων Εξαγωγέων (REX) ως εξής:

1. **Συμπλήρωση αίτησης**, η οποία είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα:
https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/canada_application_to_become_registered_exporter.pdf

2. **Αποστολή της αίτησης στην αρμόδια τελωνειακή αρχή.**

Για την Ελλάδα τρεις είναι οι αρμόδιες τελωνειακές αρχές, ήτοι:

Α. Δ/ση Τελωνείων Αττικής

Πλατεία Αγ. Νικολάου, 18537, Πειραιάς

Τηλ.: 210 451 10 03

Φαξ: 210 451 10 31

Β. Δ/ση Τελωνείων Θεσσαλονίκης

Μπραντούνα 3, 54626, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310-531 230

Φαξ: 2310-554 322

Γ. Δ/ση Τελωνείων Αχαΐας

Παλαιός Λιμένας Πατρών

Τηλ.: 2610 422 445

Φαξ: 2610 452 834

Email: telperachaias@2702.syzefxis.gov.gr

3. **Χορήγηση ειδικού αριθμού** από την τελωνειακή αρχή, ο οποίος χρησιμοποιείται στο πιστοποιητικό προέλευσης (binding origin information). Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το εν λόγω πιστοποιητικό είναι δυνατόν να αντληθούν από την αρμόδια Δ/ση του Υπουργείου Οικονομικών:

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων

Γενική Δ/ση Τελωνείων & Ε.Φ.Κ.

Δ/ση Δασμολογικών Θεμάτων και Τελωνειακών Οικονομικών Καθεστώτων

-Τμήμα Β' Προτιμησιακών Δασμολογικών Καθεστώτων και Καταγωγής

Καρ. Σερβίας 10, 101 84 Αθήνα

Τηλ: 210 698 74 91, 210 698 74 93, 210 698 75 41, 210 698 75 13

Email: d17-c@2001.syzefxis.gov.gr

Άλλες χρήσιμες πληροφορίες για την CETA είναι διαθέσιμες στις ακόλουθες ηλεκτρονικές πηγές:

α) http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/may/tradoc_155577.pdf

β) http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/september/tradoc_156062.pdf

Ως προς τους εισαγωγείς, προτείνεται η επικοινωνία με την υπηρεσία Canada Border Services Agency (CBSA), η οποία διαθέτει ηχογραφημένα μηνύματα για όλα τα είδη εισαγωγών. Υπάρχει επίσης η δυνατότητα επικοινωνίας με κάποιο τοπικό υποκατάστημα ή στο τηλέφωνο +1-800-461-9999. Συνιστάται, ωστόσο, η εγγραφή στην υπηρεσία Canada Revenue Agency (CRA) προς απόκτηση επιχειρηματικού αριθμού (business number). Επιβοηθητικά, χρήσιμη είναι η επικοινωνία με την Καναδική Ένωση Εισαγωγέων και Εξαγωγέων (Association of Importers and Exporters www.iecanada.com τηλ: 416-595-5333) για περισσότερες πληροφορίες.

Για τους ελέγχους που οι καναδικές αρχές οφείλουν να διενεργούν στα εισαγόμενα προϊόντα, χρήσιμη είναι η ιστοσελίδα της Διεύθυνσης Ελέγχων Εμπορίου και Εισαγωγών: <http://www.international.gc.ca/controls-controles/index.aspx?lang=eng>.

B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών

Σύμφωνα με τη νομοθεσία του Καναδά, για τη διάθεση προϊόντων τροφίμων στη χώρα, απαιτείται η εισαγωγή τους από εισαγωγέα εγγεγραμμένο στα σχετικά μητρώα της Τελωνειακής Υπηρεσίας του Καναδά (Canada Border Services Agency).

Ο εισαγωγέας έχει την ευθύνη α) συμμόρφωσης των εισαγόμενων προϊόντων με τη σχετική καναδική νομοθεσία, σε ομοσπονδιακό, επαρχιακό αλλά και δημοτικό επίπεδο, β) τήρησης όλων των σχετικών διαδικασιών, αλλά και β) δυνατότητα ανάκλησης προϊόντων, εάν απαιτηθεί.

Ως εκ τούτου, είναι ιδιαίτερα σημαντική η συνεργασία με αξιόπιστο και έμπειρο εισαγωγέα, ειδικά στην περίπτωση ευπαθών ειδών.

B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων-χρηματοδοτήσεων

Το καναδικό χρηματοπιστωτικό σύστημα είναι ένα από τα πιο ασφαλή παγκοσμίως. Στον Καναδά δραστηριοποιούνται 32 καναδικές τράπεζες, 24 θυγατρικές ξένων τραπεζών και 22 υποκαταστήματα ξένων τραπεζών. Παράλληλα, λειτουργούν κι άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Οι πέντε μεγαλύτερες τράπεζες βάσει της χρηματιστηριακής τους αξίας (market capitalization) είναι οι ακόλουθες:

Royal Bank of Canada (RBC)
Toronto-Dominion Bank Group (TD)
Bank of Nova Scotia (Scotiabank)
Bank of Montreal (BMO)
Canadian Imperial Bank of Commerce (CIBC)

B.1.10 Εργασιακό καθεστώς

Το εργασιακό καθεστώς εμπίπτει στη συντρέχουσα αρμοδιότητα της Ομοσπονδίας και των Επαρχιών. Ποσοστό μικρότερο του 10% των εργαζομένων στον Καναδά υπόκειται στην ομοσπονδιακή νομοθεσία, ενώ το εργατικό νομοθετικό πλαίσιο διαφέρει από Επαρχία σε Επαρχία. Ωστόσο, ορισμένες βασικές αρχές είναι κοινές σε ομοσπονδιακό και επαρχιακό επίπεδο. Τα συμβόλαια εργασίας που δεν εμπεριέχουν αυτούς τους κανόνες, είναι άκυρα.

Το ελάχιστο περιεχόμενο ενός ατομικού συμβολαίου περιλαμβάνει προσδιορισμό κατώτατου μισθού, ώρες εργασίας, αμοιβή για τις υπερωρίες, αργίες και ημέρες αδείας, ειδικές άδειες (μητρότητας, γονικές και άλλες οικογενειακές άδειες), ελάχιστη ειδοποίηση παραίτησης, παράνομη απόλυση.

Η ατομική σύμβαση εργασίας είναι κατά κανόνα αορίστου χρόνου.

Οι συλλογικές εργασιακές σχέσεις διέπονται από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας δυνάμει ειδικής νομοθεσίας, που διαφέρει σε κάθε Επαρχία. Σημειώνεται ότι ο Εργατικός Κώδικας του Καναδά προσδιορίζει σαφώς τις κατηγορίες εργαζομένων που υπάγονται στην ομοσπονδιακή δικαιοδοσία. Τόσο η επαρχιακή όσο και η ομοσπονδιακή νομοθεσία δεν επιτρέπουν την ένταξη μιας ομάδας εργαζομένων σε περισσότερα του ενός συνδικάτα. Συνεπώς, οι υπάλληλοι παραγωγής μιας εταιρείας θα ομαδοποιηθούν σε μία και μόνο διαπιστευμένη ένωση εργαζομένων (συνδικάτο).

B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά του Καναδά

Οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στον Καναδά θα πρέπει να προβούν σε διερεύνηση και εντοπισμό καναλιών διανομής, καταλλήλου συνεργάτη, καθώς και σε επιλογή συγκεκριμένης Επαρχίας/Εδάφους ως ορμητήριο για την καναδική αγορά. Σε κάθε Επαρχία υλοποιούνται ειδικά περιφερειακά προγράμματα, ενώ δεν έχουν όλες τα ίδια συγκριτικά πλεονεκτήματα. Χρήσιμες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/guide-eng.html>.

Επιγραμματικά, παρατίθενται οι τομείς, στους οποίους κάθε Επαρχία διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα.

Αλμπέρτα: ενέργεια, αγροτικός και αγροτοδιατροφικός τομέας, μεταφορές και υποδομές, νέες τεχνολογίες, βιοτεχνολογία, περιβάλλον και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Βρετανική Κολομβία: δασοκομία, εξόρυξη, ενέργεια, τεχνολογία πληροφορικής και επικοινωνιών, βιοτεχνολογία, περιβάλλον

Manitoba & Saskatchewan: γεωργία, εξόρυξη

Οντάριο: υπηρεσίες (οικονομικά, επικοινωνία, μέσα ενημέρωσης), ηλεκτρονικά, οπτικοακουστικά, κινηματογραφικά, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, μεταλλεία, αυτοκινητοβιομηχανία, μηχανολογία, πλαστικά, υγεία και βιοτεχνολογία, χημικά προϊόντα και χάλυβας

Παραθαλάσσιες Επαρχίες του Ατλαντικού (Prince Edward Island, New Brunswick, Nova Scotia, Newfoundland and Labrador): γεωργία, αλιεία και βιομηχανίες γεωργικών ειδών διατροφής, ενέργεια, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, υπηρεσίες

Κεμπέκ: Αεροδιαστημική, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, τομέας οπτικοακουστικών μέσων, υγεία και βιοτεχνολογίες, περιβάλλον, καταναλωτικά αγαθά, τρόφιμα, ορυχεία, υδροηλεκτρική ενέργεια

Στη συνέχεια, παρατίθεται πίνακας με τα κυριότερα παραγόμενα προϊόντα κάθε Επαρχίας και Ομοσπονδιακού Εδάφους:

Πίνακας 7: Τα κυριότερα παραγόμενα προϊόντα ανά Επαρχία/Εδαφος

Επαρχίες (Provinces)	Προϊόντα
Αλμπέρτα (Alberta)	μαζούτ (αδιϋλιστο πετρέλαιο)
Βρετανική Κολομβία (British Columbia)	ξύλεια από μαλακό ξύλο κάρβουνο ξύλοπολτός χαλκός μέρη μηχανημάτων
Μανιτόμπα (Manitoba)	ελαιούχοι σπόροι (canola) άλλα οχήματα δημητριακά (σιτάρι) μέρη αεροσκαφών χοιρινό κρέας
Νιου Μπράνσγουικ (New Brunswick)	προϊόντα διϋλσης πετρελαίου
Νέα Γη και Λαμπραντόρ (Newfoundland and Labrador)	μαζούτ (αδιϋλιστο πετρέλαιο)
Νέα Σκωτία (Nova Scotia)	θαλασσινά ελαστικά ξύλοπολτός και χαρτί
Οντάριο (Ontario)	μηχανοκίνητα οχήματα χρυσός σε ακατέργαστη μορφή μηχανήματα και εξαρτήματα
Νήσος του Πρίγκιπα Εδουάρδου (Prince Edward Island)	πατάτες θαλασσινά μηχανές αεροσκαφών
Κεμπέκ (Québec)	αεροσκάφη και εξαρτήματα αυτών αλουμίνιο χαρτί άλλα οχήματα
Σασκάτσουαν (Saskatchewan)	ποτάσσα μαζούτ (αδιϋλιστο πετρέλαιο) ελαιούχοι σπόροι (canola) όσπρια σιτηρά (σιτάρι)
Ομοσπονδιακά Εδάφη (Territories)	Προϊόντα
Βορειοδυτικά Εδάφη	Διαμάντια

(Northwest Territories)	
Νούναβουτ (Nunavut)	ιχθυηρά και καρκινοειδή έργα τέχνης γουννοδέρματα και τεχνητή γούνα άλλα προϊόντα ζωικής προέλευσης
Γιούκον (Yukon)	χαλκός

Σπουδαιότερα αγροδιατροφικά προϊόντα ανά Επαρχία/Εδαφος

Πηγή: https://www.canadaaction.ca/agriculture_sector_canada_by_the_numbers

B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς

Το έργο των **εμπορικών αντιπροσώπων** είναι να μεσολαβούν μεταξύ της εταιρείας και του αγοραστή στην αγορά του Καναδά. Παραδοσιακά, ο πράκτορας είναι υπεύθυνος για την προώθηση και πώληση των προϊόντων της εταιρείας που εκπροσωπεί στον Καναδά σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή. Κάθε αντιπρόσωπος μπορεί να αντιπροσωπεύει έναν ή περισσότερους ξένους προμηθευτές με ή χωρίς συμφωνία αποκλειστικής διανομής.

Το πλεονέκτημα του αντιπροσώπου έγκειται στην πολύ καλή γνώση της αγοράς και στο δίκτυο επαφών που διαθέτει. Αμείβεται, δε, λαμβάνοντας προμήθεια βάσει της αξίας των πωλήσεων. Η συνεργασία με εμπορικό αντιπρόσωπο αποτελεί μια σχετικά φθηνή στρατηγική εισόδου στην καναδική αγορά. Ο αντιπρόσωπος είναι ο κύριος εκπρόσωπος της ξένης επιχείρησης στο έδαφος του Καναδά. Συνεπώς, απαραίτητη είναι η οικοδόμηση σχέσης εμπιστοσύνης μαζί του.

Ο **εισαγωγέας-διανομέας** παραδοσιακά δραστηριοποιείται σε επαρχιακό επίπεδο και σπάνια σε ομοσπονδιακό. Ο διανομέας αγοράζει το αλλοδαπό εμπόρευμα σύμφωνα με τον καναδικό νόμο, προτού το αποθηκεύσει και το προωθήσει. Μπορεί να συνάψει συνεταιριστική σχέση με τον εξαγωγέα, βάσει της οποίας μοιράζεται τον κίνδυνο εισαγωγής του προϊόντος και πώλησής του. Σε διαφορετική περίπτωση, ευθύνεται εξ ολοκλήρου για οποιοδήποτε πρόβλημα προκύψει σχετικά με την διακίνηση με το εμπόρευμα. Επίσης, ευθύνεται για την εξυπηρέτηση μετά την πώληση (after sale service).

Λόγω της ισχυρής παρουσίας του στην αγορά, ο διανομέας έχει σαφή πλεονεκτήματα έναντι του απλού εμπορικού αντιπροσώπου. Ωστόσο, δεδομένου του μεγέθους του Καναδά και των επαρχιακών ιδιαιτεροτήτων του, είναι σημαντικό να αποφευχθεί η ανάθεση της αποκλειστικότητας διάθεσης των προϊόντων μιας εταιρείας σε έναν μόνο διανομέα σε ολόκληρη την επικράτεια. Είναι προτιμότερο ο εξαγωγέας να συνάπτει συμφωνίες με διαφορετικούς επαρχιακούς παράγοντες που ειδικεύονται σε κάθε αγορά.

Σημειωτέον ότι πριν την υπογραφή οποιασδήποτε σύμβασης προτείνεται η πραγματοποίηση ενδελεχούς και τεκμηριωμένου ελέγχου του υπό επιλογή επιχειρηματικού εταίρου (διανομέα), προκειμένου να βεβαιωθεί ο εξαγωγέας ότι ο εισαγωγέας/διανομέας διαθέτει τα υλικά, οικονομικά και τεχνικά μέσα για την αποτελεσματική εμπορία των προϊόντων στην Επαρχία ή την ευρύτερη περιοχή.

Συνιστάται, επίσης, η καταχώρηση του εμπορικού σήματος στις αρμόδιες καναδικές αρχές από τον ίδιο τον εξαγωγέα και όχι από τον διανομέα, ο οποίος, αν προβεί σε καταχώρηση του εμπορικού σήματος, θα του παραχωρηθούν τα σχετικά δικαιώματα.

B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπίας/κοινοπραξίας

Θυγατρική

Η θυγατρική εταιρεία (subsidiary) αποτελεί ξεχωριστή εταιρική οντότητα, η οποία ελέγχεται από την μητρική εταιρεία. Υπό προϋποθέσεις, η μητρική μπορεί να ευθύνεται για τις πράξεις τις θυγατρικής της, παρόλο που η τελευταία διαθέτει αυτοτέλεια.

Πρόκειται για την πλέον συνηθισμένη μορφή δραστηριοποίησης αλλοδαπών εταιρειών στην καναδική αγορά. Η θυγατρική λαμβάνει μία από τις εταιρικές μορφές του καναδικού δικαίου. Είναι ουσιαστικά καναδική εταιρεία, η οποία ελέγχεται από την μητρική εταιρεία. Η θυγατρική εταιρεία μιας αλλοδαπής εταιρείας έχει τα ίδια δικαιώματα (πχ περιορισμένη ευθύνη) με την καναδική εταιρεία.

Η θυγατρική μπορεί να υπάγεται στην ομοσπονδιακή ή Επαρχιακή δικαιοδοσία. Μπορεί επίσης να υποβάλει αίτηση για εγγραφή Εκτός Επαρχίας, ώστε να της επιτρέπεται η δραστηριοποίηση σε άλλες Επαρχίες, εκτός της Επαρχίας της αρχικής εγγραφής της.

Υποκατάστημα

Το υποκατάστημα (branch) αποτελεί ουσιαστικά επέκταση της μητρικής εταιρείας χωρίς διακριτή νομική προσωπικότητα από αυτή.

Για την ίδρυση υποκαταστήματος, απαιτείται υποβολή αίτησης της εταιρείας ως αλλοδαπής ή Εξω-Επαρχιακής (extra-provincial) στην Επαρχία, όπου προτίθεται να δραστηριοποιηθεί. Χρειάζεται επίσης δήλωση διεύθυνσης στον Καναδά και τα στοιχεία του εκπροσώπου (συνήθως δικηγόρου), ο οποίος θα παραλαμβάνει έγγραφα και θα ασχολείται με διοικητικά θέματα. Βάσει της φορολογικής νομοθεσίας του Καναδά, το ύψος των ετήσιων φόρων των υποκαταστημάτων ανέρχεται καταρχήν σε περίπου 25% των κερδών.

Υπηρεσίες δικαιόχρησης (franchising)

Παρόλο που ο Καναδάς δεν διαθέτει ενοποιημένη ομοσπονδιακή νομοθεσία δικαιόχρησης, υπάρχουν αρκετοί ομοσπονδιακοί νόμοι που διέπουν τις συμβάσεις δικαιόχρησης. Ιδιαίτερη σημασία έχει ο νόμος περί ανταγωνισμού, ο νόμος περί σημάτων, ο νόμος περί επενδύσεων του Καναδά και ο νόμος περί φόρου εισοδήματος, οι οποίοι διέπουν, αντιστοίχως, θέματα ανταγωνισμού και εμπορικής πρακτικής, την καταχώρηση και προστασία των σημάτων και τους επενδυτικούς και φορολογικούς κανόνες στους οποίους υπόκεινται οι αλλοδαπές εταιρείες franchising που δραστηριοποιούνται στον Καναδά.

Οι συμφωνίες δικαιόχρησης πρέπει να διαχωρίζονται από τις συμβάσεις πρακτόρευσης/αντιπροσωπείας και διανομής. Σε μια σχέση αντιπροσωπείας, ο πράκτορας απλώς επηρεάζει την πώληση ενός προϊόντος για λογαριασμό του κύριου υπόχρεου σε αντάλλαγμα μιας προμήθειας, αλλά δεν αγοράζει το προϊόν. Οι διανομείς είναι επιχειρήσεις που αγοράζουν αποθέματα για μεταπώληση σε άλλες επιχειρήσεις. Η διαχωριστική γραμμή μεταξύ franchise και διανομής δεν

είναι πάντοτε σαφής και συνήθως εξαρτάται από το βαθμό ελέγχου που ασκείται στον διανομέα ή στον δικαιοδόχο. Η διάκριση μεταξύ των δύο είναι σημαντική, ιδιαίτερα στην περίπτωση που ισχύει ειδική επαρχιακή νομοθεσία franchising.

Κοινοπραξία

Η Κοινοπραξία (Joint Venture) δεν αποτελεί νομική οντότητα στον Καναδά. Πρόκειται για μια επιχειρηματική συνεργασία, η οποία, ανάλογα με την δραστηριότητά της, τη μορφή που λαμβάνει και τη δικαιοδοσία² στην οποία υπάγεται, ρυθμίζεται σε διαφορετικό βαθμό.

B.2.3 Δίκτυα Διανομής

Στον Καναδά η διανομή των καταναλωτικών προϊόντων πραγματοποιείται μέσω ενός άρτια οργανωμένου δικτύου. Υπάρχουν μεγάλες αλυσίδες καταστημάτων, όπως Loblaws, Metro, Shoppers Drug Mart, Canadian Tire, Liquor Control Board Ontario (LCBO), Walmart. Ο έντονος ανταγωνισμός οδηγεί σε συχνές προωθητικές προσφορές. Επίσης, είναι διαθέσιμα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας, τα οποία πωλούνται σε ανταγωνιστικές τιμές.

Όλες οι αλυσίδες καταστημάτων διαθέτουν πλατφόρμα e-commerce προς διευκόλυνση των πελατών τους. Ωστόσο, η αποστολή των παραγγελιών στη διεύθυνση κατοικίας του πελάτη δεν αποτελεί συνήθη πρακτική. Σε περίπτωση που υφίσταται δυνατότητα παράδοσης κατ' οίκον, υπάρχει επιπλέον χρέωση.

Εκτός των υπεραγορών και σουπερμάρκετ, υπάρχουν σημεία πώλησης σε κάθε γειτονιά, με περιορισμένη όμως ποικιλία προϊόντων. Εντούτοις, ιδιαίτερα κατά τους χειμερινούς μήνες, το καταναλωτικό κοινό προτιμά, λόγω απόστασης, την πραγματοποίηση αγορών σε τέτοιου είδους καταστήματα.

Στον Καναδά υπάρχουν αρκετά εμπορικά κέντρα, με πληθώρα καταστημάτων, ενώ δεν λείπουν και οι εμπορικοί δρόμοι. Η επισκεψιμότητα των εμπορικών κέντρων είναι αυξημένη, καθώς βασική διασκέδαση των Καναδών, ειδικότερα κατά την χειμερινή περίοδο, είναι η αγορά προϊόντων.

B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση

Η προώθηση των προϊόντων στην καναδική αγορά γίνεται με διάφορους τρόπους, την πρώτη θέση εκ των οποίων κατέχει το άμεσο μάρκετινγκ.

Τηλεόραση

Σημαντικό διαφημιστικό μέσο είναι η τηλεόραση, δεδομένου ότι ο μέσος Καναδός περνά περίπου 4,20 ώρες την ημέρα μπροστά στον τηλεοπτικό του δέκτη. Αν και το κόστος παραγωγής μιας διαφήμισης μπορεί να φαίνεται απαγορευτικό για μια μικρομεσαία επιχείρηση, θα πρέπει να σταθμίσει την σχέση μεταξύ οικονομικού οφέλους και αποτελέσματος στο καταναλωτικό κοινό. Παρά την

² Η Επαρχία Κεμπέκ διέπεται από το σύστημα του γαλλικού αστικού δικαίου, ενώ οι υπόλοιπες Επαρχίες και Αυτόνομα Εδάφη βασίζονται στο αγγλικό κοινό δίκαιο (common law).

ευρεία χρήση του διαδικτύου, η τηλεόραση παραμένει ένα μέσο μαζικής επικοινωνίας με απήχηση στο καταναλωτικό κοινό. Η προώθηση ενός προϊόντος μέσω της τηλεόρασης γίνεται ποικιλοτρόπως, ήτοι με τοποθέτηση προϊόντος, με προβολή/χρήση του διαφημιζόμενου προϊόντος από μια διασημότητα, με προβολή του διαφημιστικού σποτ κατά τη διάρκεια μιας εκπομπής κτλ.

Οι τηλεοπτικοί σταθμοί με τη μεγαλύτερη τηλεθέαση είναι ενδεικτικά οι ακόλουθοι:

- α) CBC www.cbc.ca
- β) CTV www.ctv.ca
- γ) Global www.globaltv.com
- δ) CPAC <http://www.cpac.ca>
- ε) HBO Canada www.hbocanada.com
- στ) Food Network www.foodnetwork.ca

Ραδιόφωνο

Το ραδιόφωνο είναι, επίσης, ισχυρό μέσο διαφήμισης. Υπάρχουν περισσότεροι από 1.100 ραδιοφωνικοί σταθμοί, εκ των οποίων οι 900 περίπου είναι αγγλόφωνοι. Κατά μέσο όρο ένας ενήλικας μεταξύ 18 και 34 ετών ακούει 13 ώρες περίπου την εβδομάδα ραδιόφωνο. Αν και θεωρείται, από πολλούς, ως ένα προς εξαφάνιση μέσο επικοινωνίας, έχει μέλλον ειδικά σε χώρες με εκτεταμένο οδικό δίκτυο, όπως ο Καναδάς. Το κόστος των διαφημίσεων εξαρτάται από τη διάρκειά της, το κοινό-στόχο, στον οποίο απευθύνεται και από την ακροαματικότητα του ραδιοφωνικού σταθμού και της συγκεκριμένης εκπομπής.

Εκ των ραδιοφωνικών σταθμών που έχουν μεγάλη ακροαματικότητα, αναφέρονται ενδεικτικά οι κάτωθι:³

- α) Hot FM 89,9 www.hot899.com
- β) Kiss FM 105,3 www.kissradio.ca
- γ) Jump 106,9 <https://jumpradio.ca>
- δ) Chin Radio 97,9 www.chinradio.com
- ε) Magic 106,1 <https://magic106.com>
- στ) Magic 100,3 www.iheartradio.ca/majic-100-3
- ζ) CBC radio www.cbc.ca

³ Οι συχνότητες αφορούν στην πόλη της Οττάβας.

Κλαδικές Εκθέσεις

Ως εξαιρετικό μέσο προώθησης των προϊόντων χαρακτηρίζεται η συμμετοχή σε Κλαδικές Εκθέσεις που διοργανώνονται στον Καναδά. Στο πλαίσιο αυτό, γίνεται γνωστό στο καταναλωτικό κοινό το προϊόν και παράλληλα ανταπτύσσονται προσωπικές διαδραστικές σχέσεις συνεργασίας με επαγγελματίες του κλάδου.

Παρατίθεται ενδεικτικός κατάλογος Διεθνών Εμπορικών Εκθέσεων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για ελληνικά προϊόντα και υπηρεσίες. Σημειώνεται ότι, λόγω κορωνοϊού, παρατηρούνται αναβολές ή ακυρώσεις.

Πίνακας 8: Διεθνείς Εμπορικές Εκθέσεις στον Καναδά

A/A	Όνομα Έκθεσης	Κλάδο που Αφορά	Ημ/νια Διεξαγωγής
1	SIAL 2021 (Toronto, Ontario) https://sialcanada.com/en	ΤΡΟΦΙΜΑ	21-23/9/2021
2	2021#BCTECH (Vancouver, British Columbia) https://bctechsummit.ca/	ΥΨΗΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	Δεν έχουν ανακοινωθεί ημερομηνίες.
3	COLLISION (Toronto, Ontario) https://collisionconf.com/	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	21-24/06/2021
4	The Buildings Show (Toronto, Ontario) www.thebuildingsshow.com/en/home.html	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ, ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ	Δεν έχουν ανακοινωθεί ημερομηνίες για το 2021.
5	SPRINGFEST https://www.pmspringfest.com/en/home.html	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, REAL ESTATE	8/4/2021
6	THE PROPERTY SHOW http://www.thepropertyshow.ca	REAL ESTATE & PROPERTY INVESTMENT	17/4/2021
7	CANADIAN WASTE & RECYCLING EXPO https://waste-recycling-expo-canada.us.messefrankfurt.com/canada/en.html	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ	14-15/9/2021
8	ELECTRICITY TRANSFORMATION CANADA (Toronto, Ontario) www.electricitytransformation.ca	ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	17-19/11/2021
9	Toronto International Boat Show (Toronto, Ontario) https://www.torontoboatshow.com	ΣΚΑΦΗ ΑΝΑΨΥΧΗΣ	Εξετάζεται το ενδεχόμενο διαδικτυακής διεξαγωγής το 2021 (15-24/1/2021). Η επόμενη (με

			φυσική παρουσία) θα πραγματοποιηθεί 21-30/1/2022.
10	Salon International Tourism 7 Travel Show (Montréal, Québec) http://www.salon tourisme voyages.com/en	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	5-7/11/2021
11	MAS/Mode Accessories Show (Toronto, Ontario) http://www.mode-accessories.com	ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΜΟΔΑΣ	Θα πραγματοποιηθεί διαδικτυακά το 2021. Δεν έχουν ανακοινωθεί ημερομηνίες.
12	CANADA BRIDAL SHOW https://canadasbridalshow.com	ΝΥΦΙΚΑ, ΓΑΜΟΥ	ΕΙΔΗ 15-17/1/2021
13	CPMA Annual Convention and Trade Show (Vancouver, BC) https://convention.cpma.ca/home	ΦΡΟΥΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΑ	& 2-4/3/2021
14	RC SHOW (Toronto, Ontario) https://www.rcshow.com	ΕΣΤΙΑΣΗ	28/2-3/3/2021
15	TORONTO WINE & SPIRIT FESTIVAL https://www.drinkinc.ca	ΠΟΤΑ	Δεν έχουν ανακοινωθεί ημερομηνίες.
16	Gourmet Food & Wine Expo (Toronto, Ontario) foodandwineexpo.ca	ΤΡΟΦΙΜΑ-ΠΟΤΑ	Δεν έχουν ανακοινωθεί ημερομηνίες για το 2021.
17	GROCERY INNOVATIONS CANADA (Toronto, Ontario) https://cfg.ca	ΚΑΙΝΟΤΟΜΑ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	27-28/10/2020
18	The Canadian Coffee & Tea Show (Toronto, Ontario) http://coffeeteashow.ca	ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΪ, ΚΑΚΑΟ, ΡΟΦΗΜΑΤΑ	19-20/09/2021
19	CHFA EAST (Toronto, Ontario) https://chfa.ca	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ, ΦΥΣΙΚΑ ΚΑΙ ΦΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	29/9-1/20/2021
20	INTERIOR DESIGN SHOW (Toronto, Ontario) http://toronto.interiordesignshow.com	ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ	13-16/05/2021
21	TORONTO HOME SHOWS https://torontohomeshows.com/tbo	ΣΠΙΤΙ & ΚΗΠΟΣ	Αναβλήθηκε για το 2022.
22	CanWest Horticulture Expo 2018 (Abbotford, British Columbia) https://canwesthortshow.com	ΚΗΠΟΥΡΙΚΗ	
23	LANDSCAPE ONTARIO CONGRESS TRADE SHOW https://locongress.com	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΠΙΟΥ	12-14/01/ 2021
24	Canadian Furniture Show (Toronto, Ontario) http://www.canadianfurnitureshow.com	ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ	

25	AFA Expo (TORONTO SHOE SHOW) www.torontoshoeshow.com	ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΕΝΔΥΣΗ, ΑΞΕΣΟΥΑΡ	Δεν έχουν ανακοινωθεί ημερομηνίες για το 2021.
26	TORONTO GIFT FAIR https://www.cangift.org/toronto-gift-fair/en/home	ΕΙΔΗ ΔΩΡΩΝ	Ακυρώθηκε για το 2021.
27	THE BUY GOOD, FEEL GOOD EXPO (BGFG Toronto) https://buygoodfeelgood.com	LIFE CHANGING PRODUCTS	Δεν έχουν ανακοινωθεί ημερομηνίες για το 2021.
28	CANADIAN JEWELLERY EXPOS (Toronto, Ontario - Edmonton, Alberta) http://www.cjexpos.com	ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ	Δεν έχουν ανακοινωθεί ημερομηνίες για το 2021.
29	ART TORONTO https://www.arttoronto.ca	ΤΕΧΝΗ	Δεν έχουν ανακοινωθεί ημερομηνίες για το 2021 (συνήθως πραγματοποιείται τέλη Οκτωβρίου)
30	Fashion Fest Edmonton (Edmonton, Alberta) www.fashionfest.ca	ΜΟΔΑ	Δεν έχουν ανακοινωθεί ημερομηνίες για το 2021.
31	Apparel Textile Sourcing Canada (Toronto, Ontario) http://www.appareltextilesourcing.com/events/canada/attendee	ΕΝΔΥΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ	25/8/2021
32	THE NATIONAL WOMEN'S SHOW http://www.nationalwomenshow.com	ΜΟΔΑ, ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, ΟΜΟΡΦΙΑ, ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ ΜΕ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ	26-28/3/2021 (Τορόντο) 10-11/4/2021 (Πόλη του Κεμπέκ) 17-18/4/2021 (Οττάβα) 23-25/4/2021 (Μόντρεαλ)
33	THE FRANCHISE EXPO http://www.franchiseshowinfo.com	FRANCHISING	16-17/1/2021 (Τορόντο) 17-18/4/2021 (Vancouver) 24-25/4/2021 (Μόντρεαλ)
34	CANADIAN NATIONAL EXHIBITION https://theex.com	ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ/ΠΟ ΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ/INNOVA TION GARAGE	20/8-6/9/2021

35	Ontario Pork Congress & Expo (Stratford, Ontario) www.porkcongress.on.ca	ΚΡΕΑΣ, ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ, ΒΙΟΑΣΦΑΛΕΙΑ	Δεν έχουν ανακοινωθεί ημερομηνίες για το 2021.
36	LLHA (Luggage, Leathergoods, Handbags & Accessories) Show (Τορόντο) http://www.llha.ca/index.php/event-information	Είδη ταξιδιού, Δερμάτινα Είδη, Τσάντες και Αξεσουάρ	25-26/4/2021
37	MEGA-MIGS (Μόντρεαλ) https://megamigs.com	Ηλεκτρονικά παιχνίδια και εφαρμογές	Δεν έχουν ανακοινωθεί ημερομηνίες για το 2021.
38	Mineral Exploration & Mining Convention - PDAC (Prospectors & Developers Association of Canada) https://www.pdac.ca/convention	Εξόρυξη και εκμετάλλευση ορυκτών	Δεν έχουν ανακοινωθεί ημερομηνίες για το 2021. (Συνήθως αρχές Μαρτίου)

Προβολή διαφήμισης σε υπαίθριους χώρους

Η προβολή της διαφήμισης σε υπαίθριους χώρους, συνήθως με χρήση ηλεκτρονικής οθόνης ή γιγαντοαφίσας, αποτελεί επίσης αποτελεσματικό τρόπο διαφήμισης στον Καναδά, όπου υπάρχουν πολυάριθμοι διαφημιστικοί χώροι στο εκτεταμένο οδικό του δίκτυο. Μειονέκτημα του τρόπου αυτού είναι ότι δεν απευθύνεται σε συγκεκριμένο κοινό.

Αλληλογραφία-Ηλεκτρονική Αλληλογραφία

Η διαφήμιση μέσω αλληλογραφίας και ηλεκτρονικής αλληλογραφίας είναι συνηθισμένος τρόπος διαφήμισης στον Καναδά. Λόγω αξιόπιστου εθνικού συστήματος απογραφής και στατιστικών, οι βάσεις δεδομένων αφθονούν, ενώ η πρόσβαση σε αυτές είναι σχετικά φθηνή. Το μάρκετινγκ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κατακτά ολοένα μεγαλύτερο κομμάτι της διαφημιστικής αγοράς, ταυτόχρονα με την άνθιση της χρήσης του διαδικτύου. Αξίζει να σημειωθεί ότι κάθε Καναδός εγγράφεται σε 13 λίστες, κατά μέσο όρο, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Συνεπώς, ενδείκνυται η χρήση αυτού του τρόπου προώθησης των προϊόντων/υπηρεσιών. Βάσει του καναδικού δικαίου περί ανεπιθύμητων μηνυμάτων, απαιτείται από τις εταιρείες και όλους τους διαφημιζόμενους να αποσπασουν τη ρητή ή σιωπηρή συναίνεση των παραληπτών πριν την αποστολή οποιουδήποτε ηλεκτρονικού μηνύματος.

Public-Sac

Άλλος τρόπος διαφήμισης, κυρίως στην Επαρχία του Κεμπέκ, είναι η λεγόμενη «διαφημιστική σακούλα» (public-sac). Πρόκειται για συλλογή φυλλαδίων, διαφημιστικών προσφορών και εκπαιδευτικών κουπονιών, τοποθετημένων σε μία σακούλα, η οποία διανέμεται κάθε εβδομάδα στα σπίτια. Σχετικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <https://www.publisac.ca>

Ηλεκτρονικό μάρκετινγκ

Δεδομένου ότι κάθε νοικοκυριό δαπανά 49 ώρες περίπου το μήνα σερφάροντας στο διαδίκτυο είτε μέσω υπολογιστή είτε μέσω κινητού τηλεφώνου, το ηλεκτρονικό μάρκετινγκ παρουσιάζει ιδιαίτερη αύξηση στον Καναδά. Σημειώνεται ότι οι Καναδοί κατέχουν το υψηλότερο ποσοστό καθημερινής ενασχόλησης (περίπου δύο ώρες) με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης παγκοσμίως, ήτοι 82%. Τα πιο δημοφιλή μέσα κοινωνικής δικτύωσης στον Καναδά είναι τα ακόλουθα: Facebook, Twitter, LinkedIn και Pinterest.

Η χρήση ηλεκτρονικού μάρκετινγκ είναι αποδοτικός τρόπος προώθησης, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι α) οι Καναδοί αρέσκονται στην εύρεση πληροφοριών μέσω διαδικτύου προτού προβούν σε αγορές προϊόντων ή υπηρεσιών, β) το ποσοστό χρήσης του διαδικτύου είναι υψηλό στην χώρα και γ) η δαπάνη διαφήμισης είναι σχετικά μικρή σε σχέση με άλλες μορφές μάρκετινγκ.

Το ηλεκτρονικό μάρκετινγκ μπορεί να λάβει τη μορφή ενός ελκυστικού ιστοτόπου της επιχείρησης, που λειτουργεί ως βιτρίνα, στον οποίο παρουσιάζονται τα προϊόντα/υπηρεσίες, ενός ιστολογίου με σχόλια πελατών (blog) ή μέσω αποστολής ηλεκτρονικών μηνυμάτων (email marketing) προς διατήρηση των σχέσεων με τους πελάτες.

Τύπος

Ο ημερήσιος τύπος του Καναδά διαθέτει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά αναγνωστών στον κόσμο, με έναν στους πέντε Καναδούς να διαβάζει καθημερινά εφημερίδα. Κάθε εβδομάδα διανέμονται 31,5 εκ. αντίτυπα σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Καθημερινά, διανέμονται περί τα 5,2 εκ. αντίτυπα. Στον Καναδά υπάρχουν 98 ημερήσιες εφημερίδες, εκ των οποίων 14 διανέμονται δωρεάν. Η γλώσσα που χρησιμοποιείται είναι κατά 85% η αγγλική, 13% η γαλλική και 2% η κινεζική.

Ιδιοκτήτες των εφημερίδων είναι οι ακόλουθες 16 εταιρείες:

Ιδιοκτήτης	Αριθμός εφημερίδων	Εβδομαδιαία κυκλοφορία	Μέση Ημερήσια Κυκλοφορία
Black Press	3	130.000	23.000
Brunswick News Inc.	3	430.000	72.000
Continental Newspapers	3	230.000	33.000
FP Canadian Np LP	2	720.000	120.000
Glacier Media	2	400.000	67.000

Alta Newspaper Group	3	220.000	34.000
Groupe Capitales Medias	7	1.620.000	251.000
Halifax Herald	1	270.000	45.000
Independent	5	240.000	41.000
Postmedia Network Inc.	44	12.760.000	2.142.000
Power Corp. Of Canada	1	1.620.000	231.000
Quebecor	3	3.600.000	558.000
TC Media+Metro	9	1.510.000	289.000
The Globe and Mail	1	2.100.000	350.000
Torstar Corporation + Metro	9	5.600.000	965.000
Star News Publishing Inc.	2	100.000	15.000
ΣΥΝΟΛΟ	98	31.550.000	5.236.000

Υψηλό ποσοστό του καναδικού καταναλωτικού κοινού, ήτοι 46%, εμπιστεύεται τις διαφημίσεις στις εφημερίδες. Ως εκ τούτου, προσφέρεται ο τρόπος αυτός διαφήμισης των προϊόντων/υπηρεσιών. Εξάλλου, το κόστος διαφήμισης στον τύπο - και δη στον τοπικό - είναι φθηνότερο, σε σύγκριση με τα υπόλοιπα μέσα ενημέρωσης.

Η Ένωση News Media Canada (<https://nmc-mic.ca>) εκφράζει τις θέσεις της βιομηχανίας έντυπης και ηλεκτρονικής ενημέρωσης στον Καναδά. Δημιουργήθηκε στα τέλη του 2016 από την συγχώνευση της Ένωσης Καναδικών Εφημερίδων (Canadian Newspaper Association-CNA) και της Ένωσης Εφημερίδων Καναδικών Κοινοτήτων (Canadian Community Newspaper Association-CCNA).

Κατάλογος εφημερίδων είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα της Ένωσης Βιομηχανίας Έντυπης και Ηλεκτρονικής ενημέρωσης του Καναδά News Media Canada: <https://nmc-mic.ca>.

B.2.5 Πρακτικές οδηγίες

Ο Καναδάς, όπως όλη η περιοχή της Βορείου Αμερικής, είναι χώρα *Κουλτούρας Συμβολαίων*, υπό την έννοια ότι η επικοινωνία στηρίζεται κυρίως σε γραπτά κείμενα και δεν βασίζεται στον προφορικό λόγο. Η συζήτηση, η διαπραγμάτευση και, εν τέλει, η υπογραφή της συμφωνίας επιτυγχάνεται βάσει συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος, ενώ η νομική υποστήριξη και η συνδρομή των «ειδικών» (πχ νομικών συμβούλων, λογιστών, συμβούλων πωλήσεων και μάρκετινγκ) είναι ιδιαίτερα επιβοηθητική.

Τα γνωρίσματα της Κουλτούρας Συμβολαίων, στην οποία ανήκουν οι Καναδοί επιχειρηματίες, είναι τα εξής:

- Απουσία συναισθήματος, αποστασιοποίηση, «ψυχρή» και πραγματιστική θεώρηση και εκτίμηση μιας κατάστασης.
- Αυστηρή τήρηση χρονοδιαγραμμάτων.
- Προσήλωση στο αποτέλεσμα.
- Λήψη απόφασης στη βάση του αμοιβαίου συμφέροντος, «κερδίζω-κερδίζεις» (win-win).
- Γρήγορη λήψη απόφασης, στη λογική «καλύτερα κάτι παρά τίποτα».
- Κάθε συμφωνία, ακόμη και σε επουσιώδη σημεία, πρέπει να αποτυπώνεται σε γραπτό κείμενο.
- Η υπογραφή συμφωνίας δεν συνεπάγεται και το τέλος της διαπραγμάτευσης. Απαιτείται παρακολούθηση της συμφωνίας (follow-up) και ορισμός contact point που θα συντονίζει, παρακολουθεί και μεριμνά για την τήρηση της συμφωνίας.
- Τα συμφωνηθέντα θέματα προς συζήτηση ακολουθούνται, χωρίς παρεκκλίσεις. Εξαντλείται, δε, η συζήτηση ενός θέματος, προτού συζητηθεί το επόμενο.

Οι Καναδοί επιχειρηματίες χρησιμοποιούν τον ενικό και την προσφώνηση με το μικρό όνομα, ως δείγμα αμεσότητας, χωρίς, όμως, αυτό να σημαίνει, απαραίτητως, και διάθεση οικειότητας ή συμπάθειας, έχουν προγραμματισμό από τον οποίο δεν προτίθενται να παρεκκλίνουν και επικεντρώνονται στο αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης, ενώ είναι ανοιχτοί σε εναλλακτικές προτάσεις και ιδέες.

Στην επιχειρηματική συνάντηση, ο Καναδός υποψήφιος συνεργάτης αναμένει συνέπεια στο χρόνο άφιξης και αναχώρησης (ακριβώς στην προκαθορισμένη ώρα, «ο χρόνος είναι χρήμα»), μικρή εισαγωγή (small talk) για άνοιγμα συζήτησης που έχει ως άξονα, κυρίως, την παροχή πληροφοριών για το βιογραφικό και τις επαγγελματικές εμπειρίες του συνομιλητή του και μετά “straight to the point” αντιστοιχία λόγων και κινήσεων, αυστηρή τήρηση της ζώνης οικειότητας/επικοινωνίας, δηλ. ποτέ μικρότερη από το ένα μέτρο, δεν επιδιώκει μεγάλη σωματική επαφή (σφιχτή αλλά σύντομη χειραψία, που συνοδεύεται από χαμόγελο, σε καμία περίπτωση άγγιγμα), αλλά θέλει οπτική επαφή (η περιφορά του βλέμματος και όχι το άμεσο κοίταγμα του συνομιλητή θεωρείται αγένεια ή αδιαφορία), ο λόγος του είναι άμεσος, απλός, σαφής, εξηγεί αμέσως τις προθέσεις του και το ίδιο αναμένει από το συνομιλητή του.

Η επίδοση της επαγγελματικής κάρτας είναι σκόπιμη, χωρίς, όμως, την τελετουργική ατμόσφαιρα που απαντάται σε άλλες κουλτούρες, όπως στην κινεζική. Στο ίδιο πλαίσιο, οι επαγγελματικές κάρτες δεν μοιράζονται αφειδώς, γιατί αυτό δείχνει έλλειψη σοβαρότητας. Από την άλλη πλευρά, εάν ο

Καναδός συνομιλητής αποφύγει να δώσει την επαγγελματική του κάρτα, αποτελεί ένδειξη μειωμένου έως ανύπαρκτου ενδιαφέροντος

Η διατύπωση διέπεται από την αρχή *kiss*, δηλαδή *keep it small and simple* (κράτα την συζήτηση σύντομη και απλή) ενώ αντενδείκνυνται τα διαλείμματα σιωπής και ό,τι μπορεί να δημιουργήσει αμηχανία. Αντίθετα, εκτιμάται η συνεχής και συνεκτική ροή του λόγου που οδηγεί σε κάποιο αποτέλεσμα και όχι «κουβέντα για την κουβέντα».

Στη συμπεριφορά του είναι άμεσος, σαφής, ευγενικός, χρησιμοποιεί ήπιες εκφράσεις, αγαπάει την ειλικρίνεια και απεχθάνεται τις περιττολογίες, τις περίπλοκες εκφράσεις, την υπερβολική κολακεία και φιλοφρόνηση, γενικότερα ό,τι του φαίνεται ψεύτικο, άκαιρο ή άτοπο.

Ο Καναδός χρειάζεται χρόνο εξοικείωσης, η συνεργασία δεν συνεπάγεται και σύναψη φιλίας, οι σχέσεις του αναπτύσσονται αργά και σταδιακά σε βάθος χρόνου, εκτιμά την συνέπεια, υπευθυνότητα και σοβαρότητα, απαιτεί την τήρηση των υποχρεώσεων και δεσμεύσεων του συνεργάτη του απαρεγκλίτως και κατά γράμμα (γι' αυτό, άλλωστε, χρειάζεται συμβόλαιο ως βάση αναφοράς).

Οι Έλληνες, ως μεσογειακός λαός, βρισκόμαστε, μάλλον στον αντίποδα του πιο ψυχρού και “cool” Καναδού, με τα ακριβώς αντίθετα χαρακτηριστικά γνωρίσματα, όπως συναισθηματισμός, μικρότερη τυπικότητα, μικρή ζώνη οικειότητας/επικοινωνίας, χαλαρότερη τήρηση χρονικών ορίων και ατζέντας συζήτησης/διαπραγματεύσεως, απουσία νομικής υποστήριξης και υποστήριξης *experts*”, μεγαλύτερο χρόνο διαπραγματεύσεως και λήψης απόφασης κ.λ.π.

Συμπερασματικά, καλόν είναι να δοθεί προσοχή στα εξής σημεία:

- Καθυστέρηση ακόμη και 5-10 λεπτών στην επαγγελματική συνάντηση θεωρείται αγένεια.
- Ο προγραμματισμός επαγγελματικών συναντήσεων πρέπει να αποφεύγεται το απόγευμα και σε καμία περίπτωση το βράδυ, καθώς ο χρόνος μετά τον εργασιακό αφιερώνεται αποκλειστικά στην οικογένεια.
- Το κάπνισμα απαγορεύεται αυστηρά, τόσο στους εσωτερικούς όσο και στους εξωτερικούς χώρους, παρά μόνο σε συγκεκριμένα σημεία.
- Η εξωλεκτική επικοινωνία (στάση σώματος, χειρονομίες) είναι πολύ περιορισμένη και οι συμβολισμοί μπορεί να ερμηνεύονται με διαφορετικό τρόπο, δημιουργώντας αρνητικές εντυπώσεις, π.χ. η χρήση του δείκτη του χεριού δεν πρέπει να σημαδεύει άτομο γιατί θεωρείται αγένεια ή οι πολλές και νευρικές κινήσεις, ακόμη και για να εκφρασθεί κατάφαση ή αποδοχή, κουράζουν ή μπερδεύουν το συνομιλητή σας, με κίνδυνο να σταλούν λάθος μηνύματα.
- Όταν ο αντιδιαπραγματευτής/συνομιλητής ανήκει στο αντίθετο φύλο, ακόμη και μια λεκτική ή κινησιολογική συμπεριφορά, που στη μεσογειακή κουλτούρα είναι αθώα ή αποδεκτή, μπορεί να παρερμηνευθεί, καθώς υπάρχει ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα παρενόχλησης (*harassment*). Καθώς η ισότητα ισχύει για όλα τα φύλα, τυχόν παρερμίνευση της κατά τα άλλα αθώας συμπεριφοράς προξενεί πρόβλημα.
- Η συζήτηση δεν πρέπει, τουλάχιστον στις πρώτες φάσεις της γνωριμίας, να θίξει προσωπικά θέματα, όπως οικονομικές αποδοχές, προσωπικές και οικογενειακές σχέσεις, πολιτικές/θρησκευτικές απόψεις, γενικά οποιοδήποτε θέμα προσφέρεται για αντιπαράθεση ή για εκφορά κρίσης ή επίκρισης. Είναι προτιμότερη η ουδετερότητα και η χαμηλών τόνων συμπεριφορά με χρήση ήπιων εκφράσεων.

- Η κυρίαρχη τάση είναι η «πολιτικά ορθή συμπεριφορά» (politically correct), δηλαδή αυτή που αποφεύγει να φέρνει τον συνομιλητή σε δύσκολη θέση μέσω εκφοράς υπερβολικού συναισθηματισμού (θυμού, αγανάκτησης, θλίψης, αγωνίας, πανικού, ιλαρότητας, αστεϊσμού) και δεν θίγει θέματα όπως ηλικία, εμφάνιση, φυλή, θρησκεία, σεξουαλικές, πολιτικές ή άλλες πεποιθήσεις. Το Καναδικό Σύνταγμα απαγορεύει τις διακρίσεις βάσει φύλου, φυλής, χρώματος ή θρησκείας.
- Ποτέ να μην δίνονται υποσχέσεις που δεν μπορούν ή είναι δύσκολο εκ των προτέρων να τηρηθούν.
Για παράδειγμα, εάν δεν μπορούν να τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα παράδοσης, ο Καναδός συνεργάτης θα διαπιστώσει ασυνέπεια, με αποτέλεσμα να μειωθεί η εμπιστοσύνη του και σιγά σιγά να «παγώσει» το κλίμα συνεργασίας.
- Η ακρίβεια, σοβαρότητα και υπευθυνότητα των υποσχεθέντων και συμφωνηθέντων είναι λέξεις-κλειδιά για την επιτυχή συνεργασία.
- Στην εν γένει συμπεριφορά, οι λέξεις-κλειδιά είναι απλότητα, αμεσότητα, ευγένεια, τήρηση πλαισίων.

Κώδικας ντύσιματος και συμπεριφορά στο επαγγελματικό γεύμα

Στη Βόρεια Αμερική και στον Καναδά το ντύσιμο δεν υπόκειται σε αυστηρό ενδυματολογικό κώδικα, αλλά πρέπει να τηρούνται οι γενικοί κανόνες αξιοπρεπούς και ενδεδειγμένης για την περίπτωση ένδυσης, αναλόγως και του επαγγελματικού, μορφωτικού και λοιπού επιπέδου των συνομιλητών. Το όλο ντύσιμο πρέπει να είναι συντηρητικό και να αποπνέει σοβαρότητα και απλότητα, χωρίς διάθεση επίδειξης και εντυπωσιασμού της άλλης πλευράς. Τα πολλά κοσμήματα και αξεσουάρ θεωρούνται περιττά. Για τους άντρες συνιστάται κοστούμι με γραβάτα και για τις γυναίκες ταγιέρ, σε ουδέτερους και σκουρότερους τόνους, όπως μαύρο, μπλε ή γκρι. Το άρωμα καλύτερα να αποφεύγεται σε μια επαγγελματική συνάντηση ή να είναι όσο πιο διακριτικό γίνεται. Η προσφορά δώρου, σε μια πρώτη προσέγγιση, δεν είναι απαραίτητη αλλά θα τύχει καλής υποδοχής εάν είναι ουδέτερο και όχι προσωπικό (όπως άρωμα). Σε κάθε περίπτωση, ένα ακριβό δώρο πρέπει να αποφευχθεί, γιατί μπορεί να παρερμηνευθεί ως απόπειρα χρηματισμού/δωροδοκίας/κολακείας/πίσης για επιτάχυνση της σύναψης επαγγελματικών ή και άλλων σχέσεων. Αν μάλιστα, θεωρηθεί προσπάθεια δωροδοκίας, μπορεί να υπάρξουν σοβαρές νομικές συνέπειες.

Η πρόσκληση σε επαγγελματικό γεύμα ή σε καφέ (προσοχή η πρόσκληση σε καφέ σημαίνει πρωί 9.00-10.00 και όχι απόγευμα) στοχεύει σε μια καλύτερη και ουσιαστικότερη γνωριμία, και, σε κάθε περίπτωση, είναι ένδειξη ενδιαφέροντος για περαιτέρω συνεργασία. Συνιστάται αντιστροφή της κατανομής βάρους των θεμάτων της συζήτησης, σε σχέση με την αυστηρά επαγγελματική συνάντηση (κατά την οποία 20% είναι συζήτηση για άλλα θέματα και 80% συζήτηση για επαγγελματικά θέματα).

Η κατανάλωση αλκοολούχων ποτών δεν είναι απαραίτητη, όπως και η πρόποση για την επισφράγιση της επιτυχούς ολοκλήρωσης μιας επαγγελματικής συζήτησης ή της επίτευξης συμφωνίας.

Το φιλοδώρημα, που είναι της τάξης 15-20%, είναι επιβεβλημένο, καθώς αποτελεί μέρος του μισθού του εργαζομένου. Συνήθως, υπάρχει πρόβλεψη tip percentage στο μηχανήμα POS. Η παράλειψη ή η

καταβολή μικρότερου από το προβλεπόμενο ποσοστό φιλοδωρήματος μπορεί να προκαλέσει άσχημη εντύπωση και να καταστρέψει, ακόμη, μια καλή πρώτη εικόνα.

Πηγές: «Διαπολιτισμική Επικοινωνία», Ι. Κριτωτάκης,
Website: <http://www.cyborlink.com/besite/canada.htm>

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΞΙΔΙΟΥ

Το κόστος ενός κατ' εκτίμηση επιχειρηματικού ταξιδιού, διάρκειας 7 ημερών, στην Οττάβα, ανέρχεται περί τα **2.380 ευρώ**, υπολογιζόμενο ως ακολούθως:

Αεροπορικό εισιτήριο	1.000 ευρώ (προγραμματισμένο από καιρό)
Μεταφορά από αεροδρόμιο μετ' επιστροφής (με ταξί)	50 ευρώ
Ενοικίαση αυτοκινήτου	90 ευρώ/ημέρα (X7=630 ευρώ)
Έξοδα διαμονής σε ξενοδοχείο (7 νύχτες)	100 ευρώ/ημέρα(X70=700 ευρώ)
Σύνολο	2.380 ευρώ

B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα

Σύμφωνα με έρευνες, εντοπίζονται πέντε καταναλωτικές τάσεις στο αγοραστικό κοινό του Καναδά:

α) Πραγματοποίηση αγορών σε καταστήματα της γειτονιάς και ιδιαίτερη προτίμηση σε εγχώρια προϊόντα. Οι καταναλωτές ψωνίζουν συνήθως σε καταστήματα που βρίσκονται σε κοντινή απόσταση από το σπίτι τους, λόγω ευκολίας, αλλά και λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών κατά τους χειμερινούς μήνες. Προτιμούν τα εγχώρια προϊόντα, γιατί θεωρούν ότι η στήριξη των канаδικών επιχειρήσεων είναι μια επιλογή ηθική, περιβαλλοντική και επιβεβλημένη.

β) Αυξημένη ευαισθητοποίηση σχετικά με την υγεία και θέματα περί αυτής: Καθώς παρατηρείται γήρανση του канаδικού πληθυσμού, ολοένα και περισσότεροι καταναλωτές επιδιώκουν την αγορά υγιεινών προϊόντων σε πολλές κατηγορίες, όπως τρόφιμα, καλλυντικά κτλ. Τουλάχιστον το 50% των Канаδών λαμβάνουν υπ' όψιν τα οφέλη του προϊόντος στην υγεία, ενώ το 1/3 είναι πρόθυμο να διαθέσει περισσότερα χρήματα για την απόκτηση ενός τέτοιου προϊόντος.

γ) Ορθολογική χρήση εισοδήματος: Οι Канаδοί καταναλωτές προσπαθούν να μην υπερβούν τον μηνιαίο προϋπολογισμό τους.

δ) Επιθυμία για εξατομικευμένα αγαθά: Οι καταναλωτές προσπαθούν να αποκτήσουν ακριβώς αυτό που θέλουν και η νέα τεχνολογία το καθιστά εφικτό.

ε) Ο αντίκτυπος του Διαδικτύου: Συνήθως η έρευνα αγοράς και η αναζήτηση προϊόντων πραγματοποιείται διαδικτυακά, ακόμη και όταν οι καταναλωτές δεν προβαίνουν σε αγορές. Επίσης, οι ηλεκτρονικές αγορές παρουσιάζουν αύξηση, ενώ οι κριτικές στο διαδίκτυο είναι κρίσιμες για τη λήψη απόφασης αγοράς ενός προϊόντος.

Το ηλεκτρονικό εμπόριο είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένο στον Καναδά. Εν μέσω πανδημίας, σημειώθηκε ραγδαία αύξηση των πωλήσεων μέσω διαδικτύου. Η συντριπτική πλειοψηφία των καταστημάτων διαθέτει ηλεκτρονικό δίκτυο πωλήσεων. Υπάρχει πληθώρα προσφορών μέσω διαδικτύου, σε συμφέρουσες τιμές, γεγονός που αποτελεί καθοριστική παράμετρο στην τελική λήψη απόφασης ηλεκτρονικής αγοράς προϊόντος ή υπηρεσίας.

Πέραν των ηλεκτρονικών αγορών, το διαδίκτυο χρησιμοποιείται ευρέως για την αναζήτηση πληροφοριών, την εξόφληση λογαριασμών, ακόμη και την ίδρυση εταιρείας. Όλες οι υπηρεσίες παρέχονται διαδικτυακά. Ο τρόπος αυτός εξυπηρετεί τον Καναδό πολίτη, ο οποίος δεν έχει εύκολη πρόσβαση στα καταστήματα και στις υπηρεσίες κατά τους χειμερινούς μήνες, οπότε το κρύο είναι δριμύ.

B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία

Η Καναδική Υπηρεσία Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Canadian Intellectual Property Office-CIPO, τηλ. +1 819 934 0544, website: <http://www.ic.gc.ca/eic/site/cipointernet-internetopic.nsf/eng/home>) υπάγεται στο Υπουργείο Καινοτομίας, Επιστήμης και Οικονομικής Ανάπτυξης του Καναδά. Πρόκειται για εξειδικευμένη Υπηρεσία, αρμόδια για θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Στους τομείς δραστηριοτήτων της συγκαταλέγονται τα εμπορικά σήματα, τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα πνευματικά δικαιώματα, τα βιομηχανικά σχέδια και τα τοπογραφικά κυκλώματα.

Ο Καναδάς από το 1970 είναι μέλος του Παγκοσμίου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας WIPO (www.wipo.int).

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ

Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας

Μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Καναδά ισχύει η «*Σύμβαση για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την πρόληψη της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου*» (Convention between Canada and the Hellenic Republic for the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Fiscal Evasion with respect to Taxes on Income and on Capital). Η συγκεκριμένη Σύμβαση τέθηκε σε ισχύ στις 16 Δεκεμβρίου 2010 (ΦΕΚ 27/Α/3824/25.2.2010, http://www.gsis.gr/gsis/export/sites/default/gsis_site/ddos/sadf/document_canada.pdf) και τροποποιήθηκε ως προς τα άρθρα 29 και 30, τον Δεκέμβριο 2011 (ΦΕΚ 270/Α/4035/31.12.2011, http://www.gsis.gr/gsis/export/sites/default/gsis_site/ddos/sadf/KANADAS_PROSTHETO.pdf). Το ισχύον κείμενο είναι επίσης διαθέσιμο στην ακόλουθη καναδική ιστοσελίδα: <http://www.treaty-accord.gc.ca/text-texte.aspx?id=105156>

Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων

Οι ομοσπονδιακές αρχές και οι Επαρχίες έχουν συντρέχουσα αρμοδιότητα ως προς την φορολόγηση των φυσικών και νομικών προσώπων.

Για την φορολογία εισοδήματος *φυσικών προσώπων*, κάθε Επαρχία έχει εκπονήσει ειδικό οδηγό. Οι οδηγοί αυτοί είναι διαθέσιμοι ηλεκτρονικά στον ιστότοπο της Κυβέρνησης του Καναδά: <https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/forms-publications/tax-packages-years/general-income-tax-benefit-package.html>

Στο πλαίσιο της άμεσης φορολόγησης των φυσικών προσώπων γίνεται διάκριση μεταξύ Ομοσπονδιακού και Επαρχιακού/Εδαφικού φόρου.

Οι κάτοικοι του Καναδά υπόκεινται σε ομοσπονδιακό φόρο εισοδήματος, το οποίο προέρχεται από την επαγγελματική δραστηριότητά τους ανά την υφήλιο (μισθός, επιχειρηματικό εισόδημα, έσοδα από τόκους, μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη).

Σε επαρχιακό/εδαφικό επίπεδο, τα φυσικά πρόσωπα υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος στην Επαρχία/Εδαφος τόπου διαμονής τους. Ο μέγιστος συνδυασμένος συντελεστής ομοσπονδιακού και επαρχιακού/εδαφικού φόρου ανέρχεται σε ποσοστό περίπου 49% του εισοδήματος. Ωστόσο, υπό προϋποθέσεις, παρέχεται η δυνατότητα επιστροφής φόρου.

Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων

Ως προς τις *επιχειρήσεις*, το φορολογικό έτος ορίζεται από τις ίδιες, αλλά υπάρχει δυνατότητα αλλαγής, κατόπιν σχετικής αίτησης στην αρμόδια φορολογική αρχή. Αναλυτικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα <https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/tax/businesses/topics/corporations/corporation-income-tax-return/when-file-your-corporation-income-tax-return/determining-your-corporation-s-tax-year.html>

Στους κανόνες φορολόγησης επιχειρήσεων εμπίπτουν οι κεφαλαιουχικές εταιρείες και όχι οι μονοπρόσωπες ή οι προσωπικές. Όπως και στην περίπτωση της φορολόγησης φυσικών προσώπων, ο φόρος εισοδήματος διακρίνεται σε ομοσπονδιακό και επαρχιακό/εδαφικό. Σε ομοσπονδιακό επίπεδο, ο βασικός φορολογικός συντελεστής είναι 38% επί του φορολογητέου εισοδήματος. Ωστόσο, βάσει της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας, προβλέπονται ορισμένες μειώσεις. Έτσι, για παράδειγμα, για μια μικρή εταιρεία, η οποία θα κάνει χρήση των προβλεπόμενων απαλλαγών-μειώσεων, ο φορολογικός συντελεστής δυνητικά θα μπορούσε να κατέλθει στο 11%.

Σε επαρχιακό/εδαφικό επίπεδο, εφαρμόζονται δύο φορολογικοί συντελεστές. Ο χαμηλότερος αφορά σε μικρές επιχειρήσεις, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος, ενώ ο υψηλότερος σε όλα τα υπόλοιπα φορολογητέα έσοδα.

Πίνακας 9: Φορολογία Επιχειρήσεων

Tax Rates %	AB	BC	MB	ON	QC
Corporate Income Tax	8,0	12,0	12,0	11,5	11,5
Personal Income Tax (highest)	15,0	16,8	17,4	13,16	25,75
Payroll Tax	0	0-1,95	2,15	1,95	4,26
Sales Tax (Sales Tax is determined by Provincial government)	0	0	7,0	8,0	9,98

Γ.4 Ειδικότεροι φόροι

Πέραν της άμεσης φορολογίας, στον Καναδά επιβάλλονται ειδικότεροι φόροι, όπως:

α) *Ομοσπονδιακός φόρος επί των αγαθών και υπηρεσιών (GST)*: Επιβάλλεται στα προϊόντα και τις υπηρεσίες που πωλούνται ή παρέχονται στον Καναδά και παραδοσιακά ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί της αξίας.

β) *Φόρος λιανικής πώλησης προϊόντων (Retail Sales Tax – RST, Για το Οντάριο βλ. <https://www.fin.gov.on.ca/en/tax/rst/index.html>)*: Πρόκειται για επαρχιακό/εδαφικό φόρο, το ύψος του οποίου ποικίλλει ανά Επαρχία/Εδαφος.

γ) *Εναρμονισμένος φόρος πωλήσεων (Harmonised Sales Tax-HST, Για το Οντάριο βλ. <https://www.fin.gov.on.ca/en/tax/hst/index.html>)*: Πρόκειται για επαρχιακό/εδαφικό φόρο, το ύψος του οποίου ποικίλλει ανά Επαρχία/Εδαφος.

Χρήσιμες επίσης πληροφορίες για τους ειδικούς φόρους είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <https://www.canada.ca/en/services/taxes/excise-taxes-duties-and-levies.html>

Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο

Από 21 Σεπτεμβρίου 2017, ημερομηνία έναρξης προσωρινής ισχύος της Συμφωνίας CETA, καταργήθηκαν οι δασμοί για το 98% των εμπορευόμενων προϊόντων και υπηρεσιών μεταξύ ΕΕ και Καναδά.

Για τον εντοπισμό πληροφοριών σχετικά με τους δασμούς που ισχύουν για αγαθά προερχόμενα από χώρες που έχουν συνάψει Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών (Free Trade Agreement) με τον Καναδά, υφίσταται ένα δωρεάν και εύχρηστο ηλεκτρονικό εργαλείο, που ονομάζεται «Canada Tariff Finder»: <https://www.tariffinder.ca>

Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ)

Οι Ειδικές Οικονομικές Ζώνες, υπό την ονομασία «Ζώνες Εξωτερικού Εμπορίου» τυγχάνουν ειδικών προνομίων, διευκολύνσεων και υποστήριξης, στο πλαίσιο του προγράμματος Foreign Trade Zones-Marketing Programme FTZ-MP, το οποίο υπάγεται στο ευρύτερο Πρόγραμμα Στήριξης Διεθνούς Εμπορίου.

Το εν λόγω πρόγραμμα προβλέπει την δημιουργία ειδικών οικονομικών ζωνών σε στρατηγικές τοποθεσίες σε ολόκληρο τον Καναδά, κατόπιν αίτησης καναδικών περιφερειακών οργανισμών και μη κερδοσκοπικών οργανισμών. Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τις Ζώνες Εξωτερικού Εμπορίου στον Καναδά είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Κυβέρνησης του Καναδά <https://www.canada.ca/en/departments/finance/programs/international-trade-finance-policy/foreign-trade-zone.html>

Α. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ως προς το επενδυτικό περιβάλλον, προτάσσονται παρουσιάσεις εκπροσώπων κύριων καναδικών φορέων, επιφορτισμένων με την προσέλκυση επενδύσεων στον Καναδά. Οι εν λόγω παρουσιάσεις, υπό τη διοργάνωση του Ευρωπαϊκού Εμπορικού Επιμελητηρίου (EUCCAN), έλαβαν χώρα τον Οκτώβριο και Νοέμβριο 2020, ενώ εντός Δεκεμβρίου θα ακολουθήσουν οι παρουσιάσεις των λοιπών Επαρχιών/Εδαφών:

Ontario <https://www.youtube.com/watch?v=xn838-5rOQ>

Quebec <https://www.youtube.com/watch?v=x3QoRBHLFJU>

Nova Scotia <https://www.youtube.com/watch?v=I7bVBvNFgME>

Alberta <https://www.youtube.com/watch?v=akb9I7q0N00>

New Brunswick <https://www.youtube.com/watch?v=0D3dlodVhVo>

New Foundland and Labrador <https://www.youtube.com/watch?v=YB1GcNIGtCk>

Manitoba https://www.youtube.com/watch?v=0yZ_kI5uUs8

Prince Edward Island <https://www.youtube.com/watch?v=lhsh36Ft-ns>

Α.1 Κίνητρα Επενδύσεων

Οι μακροοικονομικές πολιτικές, σε συνδυασμό με τα κίνητρα επενδύσεων στον Καναδά, έχουν ως στόχο την καθιέρωση της χώρας ως ευρύτερη Ζώνη Εξωτερικού Εμπορίου (FTZ). Αυτά τα προγράμματα, διαθέσιμα σε ολόκληρο τον Καναδά, προσφέρουν στους επενδυτές το πλεονέκτημα της γεωγραφικής ευελιξίας. Κατάλογος με τα σχετικά προγράμματα παρατίθεται κατωτέρω:

Πίνακας 10: Προγράμματα διαθέσιμα σε επενδυτές

Πρόγραμμα	Βασικό πλεονέκτημα	Βασικές προϋποθέσεις
Πρόγραμμα Απαλλαγής Δασμών <i>Duties Relief Programme</i> https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/ddr-red/relief-report-eng.html	Απαλλαγή Δασμών	Εξαγωγές εμπορευμάτων εντός τετραετίας

Πρόγραμμα Επιστροφής Δασμών <i>Drawback Programme</i> https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/ddr-red/drawback-eng.html	Επιστροφή δασμών για εξαχθέντα προϊόντα	Εξαγωγές εμπορευμάτων εντός τετραετίας
Τελωνειακή Αποθήκη <i>Customs Bonded Warehouse</i> https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/ddr-red/warehouse-entrepot-eng.html	Αναβάλλει την καταβολή/Απαλλάσσει από την καταβολή φόρων και δασμών	Το εμπόρευμα δεν πρέπει να αλλοιωθεί.
Κέντρο Διανομής Εξαγωγών <i>Export Distribution Centre Programme</i> https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/forms-publications/publications/b-088/export-distribution-centre-program.html	Απαλλαγή από τους φόρους προϊόντων και υπηρεσιών (GST) και εναρμονισμένων πωλήσεων (HST)	Εμπορική Οντότητα προσανατολισμένη στις εξαγωγές με περιορισμένη προστιθέμενη αξία στα αγαθά
Πρόγραμμα Εξαγωγών υπηρεσιών μεταποίησης <i>The Exporters of Processing Services Programme</i> https://www.canada.ca/en/department-finance/programs/international-trade-finance-policy/foreign-trade-zone/exporters-processing-services-program-text-version.html	Απαλλαγή από τους φόρους προϊόντων και υπηρεσιών (GST) και εναρμονισμένων πωλήσεων (HST) για συγκεκριμένες εισαγωγές	Τα εμπορεύματα πρέπει να ανήκουν σε μη-κάτοικο και να επανεξάγονται μετά από επεξεργασία τους.

Σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας του Καναδά, παρατηρείται σταδιακή αύξηση των канаδικών άμεσων επενδύσεων στο εξωτερικό, όσο και των ξένων άμεσων επενδύσεων (ΞΑΕ) στον Καναδά. Σε επίπεδο ροών, το 2019 οι канаδικές άμεσες επενδύσεις ανήλθαν σε 67,16 δισ. δολάρια, ενώ οι ξένες άμεσες επενδύσεις στη χώρα έφθασαν τα 101,59 δισ. δολάρια.

Πίνακας 11: Επενδύσεις από και προς τον Καναδά (ροές)

Αξία σε δις. \$ Καναδά	2015	2016	2017	2018	2019
Ξένες άμεσες επενδύσεις στον Καναδά	56,06	47,80	34,42	56,32	67,16
Άμεσες επενδύσεις του Καναδά στο εξωτερικό	86,24	92,14	101,69	64,64	101,59

Πηγή: Statistics Canada, <https://www150.statcan.gc.ca/t1/tbl1/en/tv.action?pid=3610047301>

Επεξεργασία: Γρ. ΟΕΥ Οττάβας

Άμεσες επενδύσεις

Επενδύσεις της Ελλάδας στον Καναδά

Οι ελληνικές άμεσες επενδύσεις στον Καναδά είναι περιορισμένες. Σημαντικές ελληνικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον Καναδά είναι, μεταξύ άλλων, οι:

M.J. Maillis Group (συσκευασία/τυποποίηση)

Converge ICT Solutions & Services S.A. (ψηφιακά μέσα)

Εταιρεία Τσιμέντων TITAN A.E. (κατασκευές-δομικά υλικά)

Optimum S.A. (λύσεις για την εφοδιαστική αλυσίδα)

Aegean Marine Petroleum

Επενδύσεις Καναδά στην Ελλάδα

Σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, οι ροές των καναδικών άμεσων επενδύσεων στην Ελλάδα ανήλθαν σε 150 εκ. ευρώ το 2018 και 135 εκ. ευρώ το 2019 ενώ τα αποθέματα ΞΑΕ ανήλθαν σε 631 εκ. ευρώ το 2018.

Πίνακας 12: Επενδύσεις Καναδά στην Ελλάδα

	2015	2016	2017	2018	2019
Ροές (Τράπεζα Ελλάδος)	641 εκ. ευρώ	186 εκ. ευρώ	163 εκ. ευρώ	150 εκ. ευρώ	135 εκ. ευρώ
Ροές (Statistics Canada)	26 εκ. \$	271 εκ. \$	297 εκ. \$	331.0 εκ. \$ (+11,4%)	-
Απόθεμα (Τράπεζα Ελλάδος)	-	-	731 εκ. ευρώ	631 εκ. ευρώ	-
Απόθεμα (Statistics Canada)	661 εκ. \$	501 εκ. \$	646 εκ. \$	724 εκ. \$ (+12,1%)	-

Πηγές: Τράπεζα της Ελλάδος, Statistics Canada (<https://www150.statcan.gc.ca/n1/pub/71-607-x/71-607-x2020001-eng.htm>) Επεξεργασία: Γρ. ΟΕΥ Οττάβας

Σημαντικοί Καναδοί επενδυτές είναι οι:

Eldorado Gold Corporation – μεταλλευτικός τομέας/εξόρυξη χρυσού (www.eldoradogold.com)

McCain Hellas S.A. – τρόφιμα (www.mccain.gr; www.mccain.com; www.dayrossgroup.com)

IBI – έργα υποδομών (<https://www.ibigroup.com/2019/11/27/ibi-group-to-deliver-first-greek-hybrid-motorway-system>)

Coffee Time Hellas – αλυσίδα καφέ (<http://www.coffeetime.com>)

Fairfax Holdings με συμμετοχή στις εταιρείες Eurobank, Eurobank Properties και Όμιλο Μυτιληναίου, Praktiker Hellas (<https://www.fairfax.ca/Corporate/insurance-and-reinsurance-companies/Eurolife-ERB/default.aspx>; www.eurolife.gr)

The Public Sector Pension Investment Board – PSP Investments – συνταξιοδοτικό επενδυτικό ταμείο (www.investpsp.com)

Fleet Complete – πάροχος τηλεματικών υπηρεσιών (www.fleetcomplete.com)

Brookfield Capital Partners – συμμετοχή σε Eurobank

Wilbur Ross Fund – επενδυτική εταιρεία/ συμμετοχή σε Eurobank

Craig Wireless Group - τηλεπικοινωνίες

Delcan International Group – σχεδιασμός Εγαντίας Οδού

Σημειώνεται ότι δεν υφίσταται διμερής Συμφωνία Προστασίας Επενδύσεων. Γι' αυτό, οι διατάξεις για την προστασία των επενδύσεων και την επίλυση διαφορών που εμπεριέχονται στη Συμφωνία CETA αποκτούν ιδιαίτερη σημασία τόσο για τους Έλληνες επενδυτές στον Καναδά όσο και για τους Καναδούς επενδυτές στην Ελλάδα. Έτσι, στο Κεφάλαιο 29 της Συμφωνίας, προβλέπεται ο γενικός Μηχανισμός Επίλυσης Διαφορών, ενώ στο Κεφάλαιο 8 ο ειδικός Μηχανισμός Επίλυσης Επενδυτικών Διαφορών. Στο Κεφάλαιο 8, προς ενθάρρυνση των εκατέρωθεν επενδύσεων, συμφωνήθηκε η δημιουργία ενός ξεχωριστού δικαιοδοτικού μηχανισμού, με αντικείμενο την επίλυση διαφορών που προκύπτουν από την επενδυτική δραστηριότητα στο πλαίσιο της Συμφωνίας CETA (Investment Court System - ICS). Συγκεκριμένα, μόλις ολοκληρωθεί η κυρωτική διαδικασία από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, θα τεθεί σε εφαρμογή το άρθρο 8.27, στο οποίο προβλέπεται η σύσταση ξεχωριστού δικαιοδοτικού οργάνου (the Tribunal). Θα αποτελείται από 15 μέλη, 5 προερχόμενα από την ΕΕ, 5 από τον Καναδά και 5 από τρίτες χώρες. Εν τω μεταξύ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνεργάζεται με τον Καναδά για τη διευθέτηση λεπτομερειών του νέου συστήματος.

Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Στη Συμφωνία CETA, προβλέπεται πρόσβαση σε Δημόσιες Συμβάσεις, με συμμετοχή σε δημοσίους διαγωνισμούς σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης (ομοσπονδιακό, επαρχιακό/εδafικό και δημοτικό). Εκκρεμεί, ωστόσο, η ολοκλήρωση της διαδικασίας υιοθέτησης του Κεφαλαίου 19 (περί κρατικών προμηθειών) από ορισμένες Επαρχίες.

Ειδικότερα, ο Καναδάς έχει δεσμευθεί να δημιουργήσει ενιαίο ηλεκτρονικό σημείο πρόσβασης (single electronic point-SPA) μέχρι την 21^η Σεπτεμβρίου 2022. Προς το παρόν, πληροφορίες για τις Δημόσιες Συμβάσεις σε ομοσπονδιακό επίπεδο είναι διαθέσιμες στην ακόλουθη ιστοσελίδα της Κυβέρνησης του Καναδά: Buyandsell.gc.ca/tenders. Σε επαρχιακό/εδafικό επίπεδο, δημόσιοι διαγωνισμοί αναρτώνται στον ιστότοπο της Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου μεταξύ των καναδικών Επαρχιών και Εδαφών (CFTA). <https://www.cfta-alec.ca/doing-business>. Σε αυτόν αναρτώνται επίσης δημόσιοι διαγωνισμοί που προκηρύσσονται από κάποιους Δήμους. Εκτός των ανωτέρω, υπάρχουν ορισμένοι άλλοι ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι, στους οποίους επίσης αναρτώνται διαγωνισμοί, όπως είναι οι ακόλουθοι:

<https://www.merx.com>

<https://www.biddingo.com>

<https://www.bidsandtenders.com>

Για την υποβολή προσφοράς σε κάποιον διαγωνισμό, απαιτείται εγγραφή της εταιρείας στο Σύστημα Καταχώρησης Προμηθευτών (Supplier Registration Information - SRI) και απόκτηση επιχειρηματικού αριθμού προμηθειών (Procurement Business Number).

Αν και αρκετές ελληνικές εταιρείες διαθέτουν εμπειρία σε δημόσιους διαγωνισμούς, είναι προτιμητέο να συνεργάζονται, σε πρώτη φάση, με κάποια καναδική, η οποία γνωρίζει καλύτερα τις διαδικασίες. Κατ' αυτόν τον τρόπο, αντιμετωπίζεται, πιο αποτελεσματικά, ο ανταγωνισμός από τις αμερικανικές εταιρείες, που χαίρουν των ίδιων ή παρομοίων προνομίων.

Αναλυτικοί Οδηγοί για τις Δημόσιες Συμβάσεις έχουν εκπονηθεί από την ΕΕ τον Ιανουάριο και Σεπτέμβριο 2020:

1. How EU Businesses can take advantage of public procurement opportunities in Canada under the CETA https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2020/february/tradoc_158655.pdf (Ιανουάριος 2020)
2. European Union Guide to Canadian Government Procurement https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2020/september/tradoc_158939.pdf (Σεπτέμβριος 2020)

Επίσης, το Ευρωπαϊκό Εμπορικό Επιμελητήριο (European Union Chamber of Commerce in Canada-EUCCAN), σε συνεργασία με ιδιωτική δικηγορική εταιρεία εκπόνησε Οδηγό Δημοσίων Συμβάσεων για ευρωπαϊκές εταιρείες, βάσει της Συμφωνίας CETA, ο οποίος είναι διαθέσιμος στον ακόλουθο σύνδεσμο: [practical guide to procurement for European companies](https://euccan.com/publication-government-procurement-opportunities-for-eu-companies-in-canada) - <https://euccan.com/publication-government-procurement-opportunities-for-eu-companies-in-canada>.

Ο εν λόγω Οδηγός αναφέρεται στο θεσμικό πλαίσιο Δημοσίων Συμβάσεων που ισχύει σε ομοσπονδιακό επίπεδο καθώς και στις Επαρχίες Οντάριο και Κεμπέκ.

ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΣΤ.1 Τρόφιμα

Πίνακας 13: Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

A/A	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση – Αιτιολόγηση
1.	Τρόφιμα	Χάρη στην προσωρινή εφαρμογή, από τον Σεπτέμβριο 2017, της Περιεκτικής Συμφωνίας Οικονομίας και Εμπορίου ΕΕ-Καναδά (CETA), καταγράφονται ελπιδοφόρες προοπτικές για την περαιτέρω ενίσχυση εξαγωγών ελληνικών προϊόντων, στην καναδική αγορά.

ΣΤ.2 Ενέργεια

Πίνακας 14: Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων από τον Καναδά

A/A	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση – Αιτιολόγηση
1.	Ενέργεια	Άξιος προσοχής είναι ο κλάδος της Πράσινης Ενέργειας και Τεχνολογίας, για τον οποίο επιδεικνύεται ενδιαφέρον καναδικών επενδύσεων στη χώρα μας.

Άλλοι κλάδοι ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για τα ελληνικά προϊόντα είναι τα καλλυντικά-παραφαρμακευτικά προϊόντα, καθώς και ο κλάδος των δομικών υλικών, ο οποίος παρουσιάζει ενδιαφέρον κυρίως για τους Έλληνες εξαγωγείς μαρμάρου και αλουμινίου.

Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας

Δράσεις για Επενδύσεις και Επιχειρηματική Συνεργασία

- Συμμετοχή σε Εκδηλώσεις, Συνέδρια και Εκθέσεις που αφορούν στον κλάδο τροφίμων, οίνων και ποτών προς περισυλλογή στοιχείων για την ενίσχυση των ελληνικών εξαγωγών.
- Συμμετοχή του Γραφείου σε Ημερίδες και Συνέδρια που διοργανώνονται στην Ελλάδα από Επιμελητήρια, Συνδέσμους Εξαγωγέων και λοιπούς φορείς, με θέμα τις ελληνο-καναδικές εμπορικές και οικονομικές σχέσεις.

- Διοργάνωση B2B επιχειρηματικών συναντήσεων, σε περίπτωση πραγματοποίησης εμπορικής αποστολής από την Ελλάδα. Το Γραφείο μας προτίθεται να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να στεφθεί με επιτυχία ενδεχόμενη επιχειρηματική αποστολή, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εξωτερικών ή άλλων φορέων.

Ζ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ο κατάλογος που ακολουθεί είναι ενδεικτικός.

1. Ελληνικές Αρχές

Ελληνική Πρεσβεία

Δ/νση: 80 MacLaren Street, Ottawa, ON, K2P 0K6

Τηλ: +1 613 238 6271-3 Φαξ: +1 613 238 5676

Email: gremb.otv@mfa.gr

Website: <https://www.mfa.gr/canada/presveia>

Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Οττάβας

Δ/νση: 80 MacLaren Street, Ottawa, ON, K2P 0K6

Τηλ: +1 613 238 6271 Φαξ: +1 613 238 5676

Email: ecocom-ottawa@mfa.gr

Website: <http://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/844>

Γενικό Προξενείο Τορόντο

Δ/νση: 1075 Bay Street, Toronto, ON M5S 2B1

Τηλ: +1 416 515 0132 Φαξ: +1 416 515 0209

Email: grogencon.tor@mfa.gr; toronto@mfa.gr

Website: <https://www.mfa.gr/canada/geniko-proxeneio-toronto>

Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Τορόντο

Δ/νση: 1075 Bay Street, Toronto, ON M5S 2B1

Τηλ: +1 416 515 0132 Φαξ: +1 416 515 0209

Email: ecocom-toronto@mfa.gr

Website: <http://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/845>

Γενικό Προξενείο Μόντρεαλ

Δ/νση: 1002 Sherbrooke Ouest, Suite 2620, Montreal, QC, H3A 3L6

Τηλ: +1 514 875 2119 Φαξ: +1 514 875 8781

Email: grogencon.mon@mfa.gr; montreal@mfa.gr

Website: <https://www.mfa.gr/canada/geniko-proxeneio-montreal>

Γενικό Προξενείο Βανκούβερ

Δ/νση: 688 West Hastings Str, Suite 500, Vancouver, BC, V6B 1P1

Τηλ: +1 604 681 1381 Φαξ: +1 604 681 6656

Email: grogencon.van@mfa.gr; vancouver@mfa.gr

Website: <https://www.mfa.gr/canada/geniko-proxeneio-vancouver>

2. Ελληνικές Κοινότητες στον Καναδά

1. Οττάβα

T: +1 613 225 8016 Email: office@helleniccommunity.com

Website: <http://www.helleniccommunity.com>

2. Toronto

T: +1 416 425 2485 Email: info@greekcommunity.org

Website: <https://www.greekcommunity.org>

3. Greater Montreal

T: +1 514-738-2421 Email: dgotsina@hcgm.org (reception)

Website: <http://www.hcgm.org>

4. Vancouver

T: +1 604 266 7148 Email: contact@helleniccommunity.org

Website: <http://helleniccommunity.org>

5. Kingston

T: +1 613 532 4930 Email: GreekCommunityofKingston@gmail.com

Website: <https://www.greekcommunityofkingston.com>

6. Winnipeg

T: +1 204 889 8723 Email: greekcom@mymts.net

Website: <http://www.stdemetrioschurch.com/Home.html>

3. Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση – Υπουργεία Οικονομικού και Εμπορικού Ενδιαφέροντος

Γραφείο Πρωθυπουργού – Prime Minister's Office

80 Wellington Street, Ottawa, Ontario K1A 0A3

F: +1 613 941 6900

Website: <http://pm.gc.ca>

Υπουργείο Γεωργίας και Αγροδιατροφικών Προϊόντων (Agriculture and Agri-Food)

Website: <http://www.agr.gc.ca/eng>

Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Ανάπτυξης (Employment and Social Development)

Website: <https://www.canada.ca/en/employment-social-development.html>

Υπουργείο Αλιείας, Ωκεανών και Καναδικής Ακτοφυλακής (Fisheries and Oceans)

Email: info@dfo-mpo.gc.ca; min@dfo-mpo.gc.ca

Website: <http://www.dfo-mpo.gc.ca/index-eng.htm>

Υπουργείο Καινοτομίας, Επιστήμης και Οικονομικής Ανάπτυξης (Innovation, Science and Economic Development)

<https://www.ic.gc.ca/eic/site/icgc.nsf/eng/home>

Υπουργείο Οικονομικών (Finance)

<https://www.fin.gc.ca>

Υπουργείο Εξωτερικών (Global Affairs) <http://www.international.gc.ca>

Σε αυτό, υπάρχουν οι Υπουργοί:

α) Εξωτερικών (Foreign Affairs)

β) Διεθνούς Ανάπτυξης (International Development)

γ) Μικρών Επιχειρήσεων, Προώθησης Εξαγωγών και Διεθνούς Εμπορίου (Small Business, Export Promotion and International Trade)

Υπουργείο Υγείας (Health)

T: +1 613-957-2991 F: +1 613-941-5366

Email: Info@hc-sc.gc.ca

Website: <https://www.canada.ca/en/health-canada.html>

Υπουργείο Μεταφορών (Transport)

Email: mintc@tc.gc.ca

Website: <https://www.tc.gc.ca/en/transport-canada.html>

Υπουργείο Φυσικών Πόρων (Natural Resources)

T: +1 343-292-6096

Email: nrcan.media.nrcan@canada.ca

Website: <https://www.nrcan.gc.ca/home>

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Environment and Climate Change)

T: +1 819-938-3860

Email: ec.enviroinfo.ec@canada.ca

Website: <https://www.ec.gc.ca/?lang=En>

Υπουργείο Υποδομών (Infrastructure)

T: +1 613-948-1148

Email: infc.info.infc@canada.ca

Website: <http://www.infrastructure.gc.ca/index-eng.html>

Υπουργείο Δημοσίων Υπηρεσιών και Διαγωνισμών (Public Services and Procurement)

Email: questions@tpsgc-pwgsc.gc.ca

Website: <https://www.tpsgc-pwgsc.gc.ca/comm/index-eng.html>

4. Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια

Ευρωπαϊκό Εμπορικό Επιμελητήριο (European Union Chamber of Commerce in Canada- EUCCAN)

Δ/ση: 480 University Avenue, Suite 1500, Toronto, ON M5G 1V2

T: +1 416 598 7087

Email: info@euccan.com; ceta.market.access@development-solutions.eu

Website: www.euccan.com

Ελληνο-Καναδικό Εμπορικό Επιμελητήριο (Τορόντο)

Hellenic Canadian Board of Trade (μέλος του EUCCAN)

Email: membership@hcbt.com; events@hcbt.com

Website: www.hcbt.com

Ελληνικό Εμπορικό Επιμελητήριο της Μητροπολιτικής Περιοχής του Μόντρεαλ

Hellenic Board of Trade of Metropolitan Montreal

Δ/ση: 381 St-Antoine West, Suite 6000, Montreal, Quebec, H2Y 3X7

Email: info@hbotmontreal.com

Website: <http://hbotmontreal.com>

The Canadian Chamber of Commerce

Δ/ση: 1700 – 275 Slater Street, Ottawa, ON, K1P 5H9

T: +1 613 238 4000 F: +1 613 238 7643

Email: info@chamber.ca

Website: <http://www.chamber.ca>

Ontario Chamber of Commerce

Δ/ση: 180 Dundas Street West, Suite 1500, Toronto, ON, M5G 1Z8

T: +1 416 482 5222

F: +1 416 482 5879

Email: cartercousineau@occ.ca (Carter Cousineau, Director of Business, Development)

Website: <http://www.occ.ca>

BC Chamber of Commerce

Δ/ση: 1201 – 750 West Pender Street, Vancouver, BC V6C 2T8

T: +1 604 683 0700

F: +1 604 683 0416

Email: bccc@bcchamber.org

Website: <http://www.bcchamber.org>

Chamber of Commerce and Industry of Québec (Chambre de Commerce et d'Industrie de Québec)

Δ/νση: 900, boul. René-Lévesque Est, bureau 600, Québec City, QC G1R 2B5

T: +1 418 692 3853

Email: info@cciquebec.ca

Website: <http://www.cciquebec.ca/fr>

The British Canadian Chamber of Trade and Commerce <http://bcctc.ca>

American Chamber of Commerce in Canada www.amchamcanada.ca

Canada-Russia Chamber of Commerce Association <http://canadarussiachambers.org>

5. Τράπεζες

Κεντρική Τράπεζα του Καναδά – Bank of Canada

234 Wellington Street, Ottawa, Ontario K1A 0G9

T: +1 613 782 8111

F: +1 613 782 7713

Email: info@bankofcanada.ca

Website: <http://www.bankofcanada.ca>

Royal Bank of Canada (RBC) <https://www.rbcroyalbank.com>

Toronto-Dominion Bank Group (TD) <https://www.td.com>

Bank of Nova Scotia (Scotiabank) <http://www.scotiabank.com>

Bank of Montreal (BMO) <https://www.bmo.com>

Canadian Imperial Bank of Commerce (CIBC) <https://www.cibc.com>

6. Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στον Καναδά (Οττάβα)

Αντιπροσωπεία της ΕΕ στον Καναδά (Delegation of the European Union to Canada)

https://eeas.europa.eu/delegations/canada_en

7. Ομοσπονδιακοί Φορείς

Τελωνειακή Υπηρεσία Καναδά - Canada Border Services Agency (CBSA)

T: 1-800-461-9999 / 1-204-983-3500

Email: contact@cbsa.gc.ca

Website: www.cbsa-asfc.gc.ca

Φορολογική Υπηρεσία Καναδά - Canada Revenue Agency - CRA

<https://www.canada.ca/en/revenue-agency.html>

Καναδικός Οργανισμός Επιθεώρησης Τροφίμων - Canadian Food Inspection Agency (CFIA)

Δ/νση: 1400 Merivale Road, Ottawa, ON, K1A 0Y9

T: 613-773-2342 Toll-free: 1-800-442-2342

Website: <http://www.inspection.gc.ca>

Canadian Intellectual Property Office

Δ/νση: Place du Portage I, 50 Victoria Street, Room C-114, Gatineau, QC K1A 0C9

T: 1-866-997-1936 / 1-819-934-0544

F: +1 819-953-2476 / +1 819-953-6742

Email: ic.contact-contact.ic@canada.ca

Website: www.cipo.gc.ca

Οργανισμός Τυποποίησης - Standards Council of Canada

Δ/νση: 600-55 Metcalfe Street, Ottawa, ON K1P 6L5

T: +1 613 238 3222 F: +1 613 569 7808

Email: info@scc.ca

Website: www.scc.ca

Στατιστική Υπηρεσία - Statistics Canada

Δ/νση: 150 Tunney's Pasture Driveway, Ottawa, ON, K1A 0T6

T: 1-800-263-1136 / 1-514-283-8300 F: +1 514-283-9350

Email: STATCAN.infostats-infostats.STATCAN@canada.ca

Website: www.statcan.gc.ca

Canada Business Network <https://canadabusiness.ca>

Canadian Commercial Corporation

Δ/νση: 350 Albert Street, Suite 700, Ottawa, ON K1A 0S6

T: +1 613 996 0034 F: +1 613 995 2121

Email: info@ccc.ca

Website: www.ccc.ca

Canadian Institute of Steel Construction

Δ/νση: 3760 14th Avenue, Suite 200, Markham, ON, L3R 3T7

T: +1 905 604 3231 (108)

Email: info@cisc-icca.ca

Website: www.cisc-icca.ca

Canadian International Trade Tribunal (CITT)

Δ/ση: 15th Floor, 333 Laurier Avenue West, Ottawa, ON K1A 0G7

T: +1 613 990 2452 / 1-855-307-2488 F: +1 613 990 2439

Email: citt-tcce@tribunal.gc.ca

Website: www.citt-tcce.gc.ca

Canadian Northern Economic Development Agency

T: 1-855-897-2667

Email: CanNor.InfoNorth.InfoNord.CanNor@canada.ca

Website: www.cannor.gc.ca

Canadian Radio-television and Telecommunications Commission

Δ/ση: Les Terraces de la Chaudière, 1 Promenade du Portage, Gatineau, QC J8X 4B1

T: 1-877-249-2782

Website: www.crtc.gc.ca

Canadian Tourism Commission

Δ/ση: 800 - 1045 Howe Street, Vancouver, BC V6Z 2A9

<https://www.destinationcanada.com/en>

Canadian Transportation Agency

Δ/ση: 15 Eddy Street, Gatineau, QC J8X 4B

T: 1-888-222-2592 F: +1 819-997-6727

Email: info@otc-cta.gc.ca

Website: www.otc-cta.gc.ca

Canadian Space Agency

Δ/ση: 6767 Route de l'Aéroport, Saint-Hubert, QC J3Y 8Y9

T: +1 450-926-4800 F: +1 450-926-4352

Email: asc.info.csa@canada.ca

Website: <http://www.asc-csa.gc.ca/eng/Default.asp>

CBC/Radio-Canada www.cbc.Radio-Canada.ca

Competition Tribunal

Δ/ση: Thomas D'Arcy McGee Building, 90 Sparks Street, Suite 600, Ottawa, ON K1P 5B4

T: +1 613 957 3172 F: +1 613 957 3170

Email: tribunal@ct-tc.gc.ca

Website: www.ct-tc.gc.ca

Copyright Board Canada

Δ/νση: Suite 800 - 56 Sparks Street, Ottawa, ON K1A 0C9

T: +1 613 952 8621 F: +1 613 952 8630

Email: secretariat@cb-cda.gc.ca

Website: www.cb-cda.gc.ca

Farm Products Council of Canada www.fpcc-cpac.gc.ca

Federal Economic Development Agency for Southern Ontario www.feddevontario.gc.ca

Financial Consumer Agency of Canada

T: 1-866-461-FCAC (3222) / 613-960-4666

Website: www.canada.ca/en/financial-consumer-agency.html

International Development Research Centre www.idrc.ca/en

Canada Energy Regulator <https://www.cer-rec.gc.ca>

National Research Council Canada www.nrc-cnrc.gc.ca/eng

Natural Resources Canada www.nrcan.gc.ca

Natural Sciences and Engineering Research Council of Canada www.nserc-crsng.gc.ca

Northern Pipeline Agency www.npa.gc.ca

Office of the Procurement Ombudsman <http://opo-boia.gc.ca>

Royal Canadian Mint www.mint.ca

Western Economic Diversification Canada www.wd-deo.gc.ca

8. Επαγγελματικές Ενώσεις – Κλαδικοί Φορείς

Ομοσπονδίες

Canadian Apparel Federation (CAF-Συνομοσπονδία Προϊόντων Ένδυσης)

Δ/νση: 116 Albert St., suite 404, Ottawa, Ontario, K1P 5G3

T: +1 613 231 3220 F: +1 613 231 23 05

Email: info@apparel.ca

Website: www.apparel.ca

(Κατάλογος εταιρειών ένδυσης: <http://www.apparel.ca/directories.html>)

Canadian Federation of Agriculture CFA-FCA

Δ/νση: 21 Florence Street, Ottawa, ON K2P 0W6

T: +1 613 236 36 33 F: +1 613 236 57 49

Email: info@canadian-farmers.ca

Website: www.cfa-fca.ca

Canadian Federation of Independent Business - CFIB

Δ/νση: 1202-99 Metcalfe St, Ottawa, ON K1P 6L7

T: +1 613 235 2373 F: +1 613 235 4137

Email: info@cfib-fcei.ca

Website: <http://www.cfib-fcei.ca/english/index.html>
<https://www.cfib-fcei.ca/en/contact-us>

Canadian Federation of Independent Grocers

Δ/νση: 105 Gordon Baker Rd., Suite 401, North York, ON M2H 3P8

T: +1 416 492 23 11 F: +1 416 492 23 47

Email: info@cfg.ca

Website: <https://cfg.ca>

Federation of Canadian Municipalities

Δ/νση: 24 Clarence Street, Ottawa, Ontario K1N 5P3

T: +1 613 241 52 21 F: +1 613 241 74 40

Email: info@fcm.ca

Website: <https://fcm.ca/home.htm>

Ontario Federation of Agriculture

Ontario AgriCentre

Δ/νση: 100 Stone Road West, Suite 206, Guelph, ON N1G 5L3

T: +1 519 821 8883 F: +1 519 821 8810

Email: Φόρμα <https://ofa.on.ca/contact-us>

Website: <https://ofa.on.ca>

Ενώσεις

Agricultural Manufacturers of Canada

Δ/νση: P.O. Box 636, Station Main, Regina, SK S4P 3A3 Canada

T: +1 306 522 2710

Email: admin@a-m-c.ca

Website: www.a-m-c.ca

Agri-Food Export Group Québec-Canada

Δ/νση: 1971, rue Léonard-De Vinci, Sainte-Julie (Québec) J3E 1Y9

T: +1 450-649-6266 F: +1 450-649-6255

Email: info@groupeexport.ca

Website: www.groupeexport.ca/en

Apparel Connexion.com

Email: info@apparelconnexion.ca

Website: www.apparelconnexion.com

Canadian Association of Importers and Exporters

Καναδική Ένωση Εισαγωγέων και Εξαγωγέων

Δ/νση: 777 Bay Street, PO Box 149, Toronto, Ontario M5G 2C8

T: +1 416 595 5333

Email: info@iecanada.com

Website: www.iecanada.com

Canada's Association of Information Technology

Δ/νση: 1375 Southdown Road, Unit 16 - Suite 802, Mississauga, Ontario L5J 2Z1

T: +1 905 602 13 70 F: +1 905 602 78 84

Email: info@cips.ca

Website: www.cips.ca

Canadian Association of Insolvency and Restructuring Professionals (CAIRP)

Δ/νση: 277 Wellington St. W., Toronto, ON M5V 3H2

T: +1 416 204 32 42 F: +1 416 204 34 10

Email: info@cairp.ca

Website: <http://cairp.ca>

Canadian Association of Liquor Jurisdiction-CALJ

Δ/νση: 382 Elm Road, Toronto, Ontario M5M 3V8

T: +1 416 780 18 51 F: +1 416 780 18 65

Email: Info@Calj.Org

Website: www.calj.org

- **Liquor Control Board of Ontario - LCBO**

Δ/νση: Yonge Street, Suite 1100,

Toronto, ON, M5E 1E5

Τηλ.: +1 416 365 5900

Email: <http://hellolcbo.com/app/ask> (ηλεκτρονική φόρμα)

Website: <http://www.lcbo.com>

- **Société des Alcools du Québec – SAQ**

Δ/νση: 905, Avenue De Lorimier

Montréal (Quebec) H2K 3V9

Τηλ.: +1 514 254-2020

Website: <https://www.saq.com>

- **Manitoba's Liquor Marts Online:** <http://www.mlcc.mb.ca>
- **New Brunswick Liquor:** <http://www.nbliquor.com>
- **Newfoundland Liquor Corporation:** <http://www.nfliquor.com>
- **Nova Scotia Liquor Corporation:** <http://www.mynslc.com>
- **PEI Liquor Control Commission:** <http://www.peilcc.ca/index.php3>
- **Saskatchewan Liquor and Gaming Authority:** <http://www.slga.gov.sk.ca>
- **Yukon Liquor Corporation:** <http://www.ylc.yk.ca>

Canadian Association of Movers

Δ/νση: PO Box 26004, RPO Churchill, Mississauga, Ontario, Canada L5L 5W7

T: +1 905 848 65 79

Email: admin@mover.net

Website: www.mover.net

Canadian Association of Petroleum Products

Δ/νση: 1000, 275 Slater Street, Ottawa, Ontario, K1P 5H9

T: +1 613 288 21 26 F: +1 613 236 42 80

Email: communication@capp.ca

Website: <https://www.capp.ca/about-us>

Canadian Association of Professional Sommeliers

Ανά περιοχές: <http://sommelierscanada.com/chapters>

Δ/νση: 4545, avenue Pierre de Coubertin, Montréal, Québec H1V 0B2

Email: admin@gc.sommelierscanada.ca

Website: <http://sommelierscanada.com>

Canadian Association of Recycling Industries

Δ/νση: PO Box 67094 Westboro, Ottawa ON K2A 4E4

T: +1 613 728 69 46 F: +1 705 835 61 96

Email: info@cari-acir.org

Website: www.cari-acir.org

Canadian Association of Research Administrators (CARA/ACAAR)

Δ/νση: 1710-350 Albert Street, Ottawa, Ontario K1R 1B1

T: +1 905 902 80 74

Email: executive_director@cara-acaar.ca; kantonidescara@gmail.com

Website: <https://cara-acaar.ca>

Canadian Association of Research Libraries

Δ/νση: 309 Cooper St #203, Ottawa, ON K2P 0G5

T: +1 613 482 9344

Email: info@carl-abrc.ca

Website: www.carl-abrc.ca

Canadian Association of Tour Operators

Δ/ση: 7 - B Pleasant Boulevard, Suite 1011, Toronto, Ontario, M4T 1K2

T: +1 416 485 8232 F: +1 416 485 0112

Email: info@cato.ca

Website: www.cato.ca

Canadian Association of Wholesale Representatives (CAWS)

Καναδική Ένωση Χονδρεμπόρων Ενδυμάτων

Δ/ση: 2708 Yonge Street, P.O. Box 1342, Toronto, ON, M4P 3J4

T: +1 416-782-8961 F: +1 416-782-5876

Email: info@caws.ca

Website: <http://caws.ca>

Canadian Cardiovascular Society

222 Queen Street, Suite 1100, Ottawa, ON K1P 5V9

T: +1 613 569-3407 F: +1 613 569-6574

Email: info@ccs.ca

Website: <http://www.ccs.ca/en/>

Canadian Construction Association

Δ/ση: 1900 – 275 Slater Street, Ottawa ON K1P 5H9

T: +1 613-236-9455 F: +1 613-236-9526

Email: cca@cca-acc.com

Website: <http://www.cca-acc.com>

Κατάλογος μελών Ένωσης: <http://www.cca-acc.com/membership/search-corporate-members>

Canadian Health Food Association

Δ/ση: 235 Yorkland Blvd, suite 201, Toronto, ON M2J 4Y8

T: +1 800 661 45 10

Email: info@chfa.ca

Website: www.chfa.ca

Canadian Medical Association

Δ/ση: 1867 Alta Vista Dr., Ottawa, ON K1G 5W8

T: +1 613 731 86 10 F: +1 613 236 88 64

Email: memberservicecentre@cma.ca

Website: www.cma.ca

Canadian Neurological Society

Contact the Canadian Neurological Sciences Federation

143N Heritage Square, 8500 Macleod Trail SE, Calgary, Alberta, T2H 2N1

T: +1 (403) 229-9544 F: +1 (403) 229-1661

Website: <https://www.cnsfederation.org/societies/society/canadian-neurological-society/2/>

Canadian Nutrition Society

Société canadienne de nutrition

1867 La Chapelle St., Ottawa, ON K1C 6A8

Toll-free: 1-888-414-7188

Email: info@cns-scnc.ca

Website: www.cns-scnc.ca

Canadian Orthopaedic Association

4060 St. Catherine Street West, Suite 620, Westmount, Quebec H3Z 2Z3

T: +1 514 874-9003 F: +1 514 874-0464

Email: info@canorth.org

Website: <https://coa-aco.org>

Canadian Pharmacists Association (CPA)

Δ/νση: 1785 Alta Vista Drive, Ottawa, ON, K1G 3Y6

T: +1 613 523 78 77 F: +1 613 523 0445

Email: info@pharmacists.ca

Website: www.pharmacists.ca

Canadian Produce Marketing Association - CPMA

Καναδική Ένωση Διακίνησης Φρούτων και Λαχανικών

Δ/νση: 162 Cleopatra Drive, Ottawa, Ontario, K2G 5X2

T: +1 613 226 4187

F: +1 613 226 2984

Email: rlemaire@cpma.ca (Πρόεδρος: Ron Lemaire)

Website: www.cpma.ca

Canadian Professional Sales Association - CPSA

Καναδική κλαδική οργάνωση Εμπορικών Αντιπροσώπων

Δ/νση: 2 Bloor Street East, Suite 1920, P.O. Box 116,

Toronto, Ontario M4W 1A8

T: +1 416-408-2685

F: +1 416 408 2684

Email: MemberServices@cpsa.com; SalesSuccess@cpsa.com

Website: <https://www.cpsa.com/>

Canadian Sport Tourism Alliance

Δ/νση: 116 Lisgar Street, Suite 600, Ottawa, ON K2P 0C2

T: +1 613 688 58 43 F: +1 613 238 38 78

Email: info@canadiansporttourism.com
Website: <http://canadiansporttourism.com>

Canadian Textile Industry Association

Δ/νση: 151 Slater St, suite 708, Ottawa, ON K1P 5M9
Email: textilescanada@gmail.com
Website: www.canadiantextiles.ca

Canadian Vintners Association CVA

Δ/νση: Suite 200 – 400 Laurier Avenue West, Ottawa, Ontario K1R 7X6
T: +1 613 782 22 83
Email: info@canadianvintners.com
Website: <http://www.canadianvintners.com>

Chemical Industry Association of Canada

Δ/νση: 350 Sparks St #805, Ottawa, ON, K1R 7S8
T: +1 613 237 6215 F: +1 613 237 4061
Email: info@canadianchemistry.ca
Website: <https://canadianchemistry.ca>

Dietitians of Canada

99 Yorkville Avenue, Second Floor, Toronto, Ontario, Canada M5R 1C1
T: +1 416-596-0857 F: +1 416-596-0603
Email: contactus@dietitians.ca
Website: www.dietitians.ca

Fertilizer Canada - Ένωση Παραγωγών Λιπασμάτων

Δ/νση: 350 Sparks Street, Suite 907, Ottawa, ON K1R 7S8
T: +1 613 230 2600 F: 613 230 5142
Email: info@fertilizercanada.ca
Website: <https://fertilizercanada.ca>

Fur Council of Canada

Δ/νση: 1435 St-Alexandre, Suite 1270, Montreal, Quebec, H3A 2G4
T: +1 514 844 1945 F: +1 514 844 8593
Website: <http://www.furcouncil.com>

Greater Vancouver Home Builders' Association

Ένωση Κατασκευαστών Κατοικιών ευρύτερου Βανκούβερ
Δ/νση: #1003 – 7495 132 Street, Surrey, BC V3W 1J8
T: +1 778 565 4288 F: +1 778 565 4289
Email: info@gvhba.org
Website: <https://gvhba.org>

Hellenic Canadian Lawyers' Association

Δ/ση: McCarthy Tétrault LLP, Suite 5300, TD Bank Tower, Box 48, 66 Wellington Street West, Toronto, ON, M5K 1E6

Email: info@hcla.ca Website: www.hcla.ca

Information Technology Association of Canada (ITAC)

Δ/ση: 220 Laurier Avenue West, Suite 1120, Ottawa, Ontario, K1P 5Z9

T: +1 613 238 48 22 F: +1 613 238 79 67

Email: cleonard@itac.ca

Website: <http://itac.ca>

Innovate BC

Δ/ση: 9th Floor – 1188 West Georgia Street, Vancouver, BC, Canada V6E 4A2

T: +1 604 683 27 24

Email: info@bcic.ca; programs@bcic.ca

Website: www.bcic.ca

National Farmers Union

Δ/ση: 2717 Wentz Ave, Saskatoon, SK, S7K 4B6

T: +1 306 652 9465 F: +1 306 664 6226

Email: nfu@nfu.ca

Website: www.nfu.ca

National Apparel Bureau

Δ/ση: 345 Victoria Ave., Suite 605, Montreal, QC, H3Z 2N2

T: +1 514 483 62 33 F: +1 514 483 37 55

Email: david@acacollect.com

Website: www.nabq.com/Site/Home.aspx

Ontario Association of Architects – OAA

Ένωση Αρχιτεκτόνων της Επαρχίας Οντάριο

Δ/ση: 1 Duncan Mill Rd., Toronto, ON M3B 1Z2

T: +1 416 449 6898 F: +1 416 449 5756

Email: oaamail@oaa.on.ca

Website: <http://www.oaa.on.ca>

Ontario Beekeepers' Association

Δ/ση: 8560 Tremaine Rd. Box 476, Milton, ON, L9T 4Z1

T: +1 905 636 0661 F: +1 905 636 0662

Email: Φόρμα <https://www.ontariobee.com/inside-oba/contact-us>

Website: www.ontariobee.com

Petroleum Services Association of Canada – PSAC

Καναδική Ένωση Υπηρεσιών Πετρελαίου

Δ/νση: 1150-734 7th Ave SW, Calgary , Alberta, T2P 3P8

T: +1 403 264 4195

Email: info@psac.ca

Website: www.psac.ca

Royal Architectural Institute of Canada – RAIC

Βασιλικό Αρχιτεκτονικό Ινστιτούτο Καναδά

Δ/νση: 55 Murray Street, Suite 330, Ottawa, Ontario, K1N 5M3

T: +1 613 241 3600 F: +1 613 241 5750

Email: info@raic.org

Website: <https://www.raic.org>

The Canadian Bar Association (CBA)

Δ/νση: 66 Slater St., Suite 1200, Ottawa, ON, K1P 5H1

T: +1 613 237 2925 F: +1 613 237 0185

Email: info@cba.org

Website: www.cba.org

The Fashion Group International (FGI)

Δ/νση: Toronto, ON

Email: info@fgitoronto.org

Website: <http://fgitoronto.org>

Toronto Fashion Incubator (TFI)

Δ/νση: Toronto, ON

Email: tfi@fashionincubator.com

Website: <http://fashionincubator.on.ca>

Travel Industry Council of Ontario (TICO)

Δ/νση: 55 Standish Court, Suite 460, Mississauga, ON L5R 4B2

T: +1 905 624 6241 F: +1 905 624 8631

Email: tico@tico.ca; info@tico.ca

Website: www.tico.ca

Winery & Grower Alliance of Ontario

Δ/νση: 4890 Victoria Avenue North, Box 4000, Vineland Building, Suite 225, Vineland Station, Ontario, L0R 2E0

T: +1 905 562 94 26 F: +1 905 562 95 59

Email: aaron.dobbin@wgao.ca; karen.loch@wgao.ca

Website: <https://wgao.ca>

9. Διεθνείς και Περιφερειακοί Οργανισμοί με έδρα στον Καναδά

ICAO – International Civil Aviation Organization

999 Robert-Bourassa Boulevard, Montréal, Québec H3C 5H7

T: +1 514 954 8219 F: +1 514 954 6077

E-mail: icaohq@icao.int

Website: <https://www.icao.int>

IFDD - Institut de la Francophonie pour le développement durable

Québec, QC

Website: <http://www.ifdd.francophonie.org>

<http://www.ifdd.francophonie.org/media/docs/general/organigramme.pdf>

INWEH - United Nations University – Institute for Water, Environment and Health

Hamilton, ON

Website: <http://inweh.unu.edu>; <https://inweh.unu.edu/team/>

NAFO - Northwest Atlantic Fisheries Organization

Dartmouth, NS

Website: <https://www.nafo.int>; <https://www.nafo.int/Contact>

NPAFC - North Pacific Anadromous Fish Commission

Vancouver, BC

Website: <http://www.npafc.org>; <https://npafc.org/secretariat>

PICES - North Pacific Marine Science Organization

Sidney, BC

Website: <https://www.pices.int>; <https://meetings.pices.int/contact/bio>

PSC - Pacific Salmon Commission

Vancouver, BC

Website: <http://www.psc.org>; <https://www.psc.org/about-us/structure/secretariat-staff/our-team/>

UIS/UNESCO - Institute for Statistics

Montréal, QC

Website: <http://uis.unesco.org>; <http://uis.unesco.org/en/governing-board>

Multilateral Fund for the Implementation of the Montreal Protocol Secretariat, UNEP - United Nations Environment Programme

Montréal, QC

Website: <http://www.multilateralfund.org>;

<http://www.multilateralfund.org/aboutMLF/fundsecretariat/default.aspx>

UNEP/SCBD - Secretariat of the Convention on Biological Diversity Montréal, QC

Website: <https://www.cbd.int>; <https://www.cbd.int/secretariat/staff/>

COSPAS - SARSAT - Cospas-Sarsat Programme

Montreal, QC

Website: <https://cospas-sarsat.int>

COL – Commonwealth of Learning

Vancouver, BC

Website: <https://www.col.org>

EGMONT GROUP of Financial Intelligence Units

Toronto, ON

Website: <https://egmontgroup.org/en>

10. Λιμενικές Αρχές

Shipping Federation of Canada

Δ/νση: 300 St Sacrement Street, Suite 326, Montreal, Quebec H2Y 1X4

T: +1 514 849 23 25 F: +1 514 849 79 73

Γραφείο Δυτικής Ακτής: 1066 West Hastings Street, #2300, Vancouver, B.C. V6E 3X1

T: +1 778 373 15 18

Email: info@shipfed.ca

Website: www.shipfed.ca/home

Ένωση Λιμενικών Αρχών Καναδά

Association of Canadian Port Authorities

Δ/νση: 85 Albert Street, Suite 1605, Ottawa ON K1P 6A4

T: +1 613 232 2036 F: +1 613 232 9554

Email: info@acpa-ports.net;

wzatylny@acpa-ports.net (Πρόεδρος)

fpaulin@acpa-ports.net (Executive Assistant/Office Manager)

Website: www.acpa-ports.net

Λιμενικές Αρχές (Port Authorities)		Email
1.	Nanaimo	info@npa.ca ; imarr@npa.ca
2.	Port Alberni	bfilipchuk@alberniport.ca
3.	Prince Rupert	https://www.rupertport.com/contact
4.	Vancouver Fraser	info@portvancouver.com ; navigation.review@portvancouver.com
5.	Hamilton	lfenn@hamiltonport.ca

6.	Oshawa	portoshawa@bellnet.ca ; info@portofoshawa.ca
7.	Toronto	communications@porttoronto.com
8.	Thumber Bay	tim@tbport.on.ca
9.	Windsor	wpa@portwindsor.com
10.	Montreal	dagenaisd@port-montreal.com
11.	Québec	marketing@portquebec.ca
12.	Saguenay	info@portsageunay.ca
13.	Sept-îles	pgagnon@portsi.com
14.	Trois-Rivières	adm_gen@porttr.com ; liliane.bussiere@porttr.com
15.	Belledune	info@portofbelledune.ca
16.	Saint John	jquinn@sjport.com ; knelson@sjport.com
17.	Halifax 1215 Marginal Road, Halifax, NS B3H 4P8 T: +1 (902) 426-8222 F: +1 (902) 426-7335	info@portofhalifax.ca Website: www.portofhalifax.ca
18.	St. John's	info@sjpa.com

11. Διεθνή Αεροδρόμια

Οττάβα

MacDonald-Cartier International Airport (YOW) www.ottawa-airport.ca

Τορόντο

Toronto Pearson International www.torontopearson.com

Μόντρεαλ

Montréal Pierre Elliot Trudeau International Airport (YUL) www.admtl.com

Βανκούβερ

Vancouver International Airport (YVR) www.yvr.ca

Κάλγκαρυ

Calgary International Airport (YYC) www.yyc.com

Έντμοντον

Edmonton International Airport (EIA) www.flyeia.com

12. Διοργανωτές Εκθέσεων

Canadian Association of Fairs and Exhibitions - CAFE

Δ/ση: PO Box 21053 (WEPO) Brandon, MB R7B 3W8

T: +1 800 663 17 14

Email: info@canadian-fairs.ca

Website: www.canadian-fairs.ca

13. Πανεπιστήμια στην Οττάβα

University of Ottawa <http://www.uottawa.ca>

Carleton University <https://carleton.ca>

Saint Paul University <https://ustpaul.ca>

14. Ξενοδοχεία

Ένωση Ξενοδόχων Καναδά

Hotel Association of Canada

Δ/ση: 130 Albert Street, Suite 1206, Ottawa, ON K1P 5G4

T: +1 613 237 71 49 F: +1 613 237 89 28

Email: info@hotelassociation.ca

Website: www.hotelassociation.ca/home.asp

FAIRMONT CHATEAU LAURIER

Δ/ση: 1 Rideau Street, Ottawa, K1W 8S7

T: +1 613 241 1414 F: +1 613 562 7030

Email: chateaulaurier@fairmont.com

Website: <http://www.fairmont.com/laurier-ottawa>

LORD ELGIN HOTEL

Δ/ση: 100 Elgin Street, Ottawa, ON K1P 5K8

T: +1 613 235 3333 F: +1 613 235 3223

Email: comments@lordelgin.ca; sales@lordelgin.ca; reservations@lordelgin.ca;

accounting@lordelgin.ca

Website: <http://lordelginhotel.ca>

HILTON – LAC LEAMY

Δ/ση: 3 Boulevard du Casino, Gatineau, Ottawa, Quebec, J8Y 6X4

T: +1 819 790 6444 F: +1 819 790 6408

Email: banquets@hiltonlacleamy.com

Website: <http://www3.hilton.com/en/hotels/quebec/hilton-lac-leamy-YOWOVHF/index.html>

COURTYARD MARRIOTT HOTEL

Δ/ση: 350 Dalhousie St., Ottawa, ON, K1N 7E9

T: +1 613 241 1000 F: +1 613 241 4804

Email: info@courtyardmarriottottawa.ca

Website: <http://www.marriottcourtyardottawa.com/ottawa.php>

NOVOTEL

Δ/νση: 33 Nicholas Street, Ottawa, Ontario, K1N 9M7

T: +1 613 230 3033 F: +1 613 760 4765

Email: novotelottawa@novotelottawa.com

Website: <https://www.novotelottawa.com>

DELTA HOTELS BY MARRIOTT OTTAWA CITY CENTRE

Δ/νση: 101 Lyon Street North, Ottawa, K1R 5T9

T: 613 237 3600

Website: <http://delta-ottawa-centre.hotel-rn.com>

THE WESTIN OTTAWA

Δ/νση: 11 Colonel By Drive, Ottawa, ON, K1N 9H4

T: +1 613 560 7000 F: +1 613 234 5396

Email: ottawa@westin.com; ottawa.sales@westin.com

Website: <http://www.thewestinottawa.com>

CARTIER PLACE SUITE HOTEL

Δ/νση: 180 Cooper Street, Ottawa, ON, K2P 2L5

T: +1 613 236 5000 F: +1 613 238 3842

Email: reservations@suitedreams.com

Website: <http://www.suitedreams.com>

ST. ANTHONY'S BANQUET HALL

Δ/νση: 523 St. Anthony St, Ottawa, ON K1R 6Z9

Email: norm@ottawastanthonys.com (Norm Wiggan)

joe@ottawastanthonys.com (Joe Ierullo)

Website: <http://www.stanthonysbanquethall.ca>